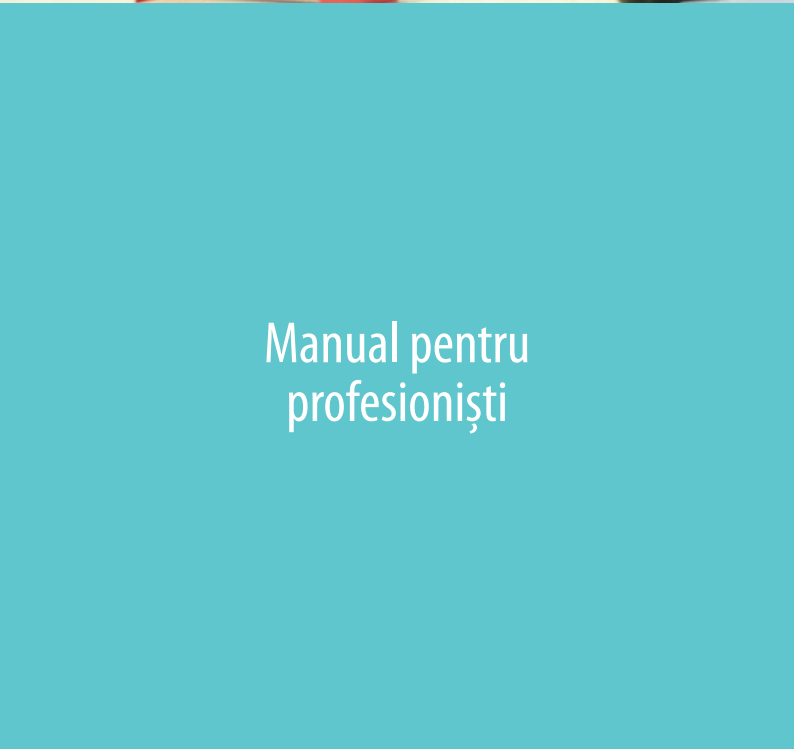

CUM SĂ TRANSMITEȚI COPILOR AFLAȚI ÎN SITUAȚII DE MIGRAȚIE INFORMAȚII PE ÎNȚELESUL LOR

Construind o Europă
cu și pentru copii
www.coe.int/children

CUM SĂ TRANSMITEȚI COPILOR AFLAȚI ÎN SITUAȚII DE MIGRAȚIE INFORMAȚII PE ÎNȚELESUL LOR

Manual pentru
profesioniști

Original title: "How to convey child-friendly information to children in migration – Handbook"

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în această lucrare îi aparține autorului și acestea nu reflectă în mod obligatoriu politica oficială a Consiliului Europei.

Toate drepturile rezervate. Această publicație nu poate fi tradusă, reprodusă sau transmisă, integral sau parțial, sub nicio formă și prin niciun fel de mijloace, electronice (CD-Rom, Internet, etc.) sau fizice, inclusiv fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare sau regăsire/arhivare a informațiilor, fără permisiunea scrisă obținută în prealabil la Direcția de Comunicare (F-67075 Strasbourg Cedex sau publishing@coe.int).

Copertă, așezare în pagină și ilustrații:
www.theportcreative.com

Foto copertă: © Consiliul Europei

Publicația a Consiliului Europei F-67075 Strasbourg
Cedex <http://book.coe.int>

Editat de Naomi Trewinnard

© Consiliul Europei, Decembrie 2018

"Cum să transmiteți copiilor aflați în situații de migrație informații pe înțelesul lor- Manual pentru profesioniști"

Text original provenit de la și utilizat cu permisiunea Consiliului Europei. Această traducere este publicată cu acordul Consiliului Europei, dar sub responsabilitatea exclusivă a traducătorului.

© UNHCR, Reprezentanța în România, octombrie 2020,
Versiunea în limba română.

© Consiliul Europei, grafica versiunii în limba română

Tipărit de UNHCR, Reprezentanța în România

Tradus de UNHCR, Reprezentanța în România

Cuprins

Mulțumiri	03
Despre autori	05
Cuvânt înainte	07
Introducere	09
1 Concepte transversale	15
Ce înseamnă informații pe înțelesul copiilor?.....	16
Când au copiii nevoie de informații pe înțelesul lor.....	22
Cum puteți comunica într-o manieră potrivită copiilor?.....	23
Relația de încredere.....	23
Importanța comunicării non-verbale.....	26
Instrumentele folosite pentru transmiterea informațiilor pe înțelesul copiilor.....	27
Adaptarea informațiilor pentru abordarea vulnerabilităților copilului.....	30
Proceduri dedicate copilului.....	36
2 Sosirea la granițe, externe și interne	37
Cine ar trebui să ofere informații la sosire?.....	40
Ce informații trebuie să primească copiii la sosire?.....	41
Cum pot fi informațiile comunicate într-un mod pe înțelesul copiilor la sosire?.....	43
Vulnerabilități specifice.....	47
3 Evaluarea și identificarea vârstei	49
Cine ar trebui să ofere informații?.....	52
Ce informații sunt necesare copilului cu privire la evaluarea vârstei?.....	53
• <i>Motivele pentru care autoritățile realizează evaluarea vârstei</i>	53
• <i>Informații despre statutul copilului în timpul procedurii de evaluare a vârstei</i>	55
• <i>Informații despre procedura în sine</i>	55
• <i>Consimțământul în cunoștință de cauză și dreptul de a fi ascultat</i>	56
• <i>Nevoia de informații specifice</i>	56
Când trebuie copilul să primească informații?.....	62
Cum puteți informa eficient copilul cu privire la evaluarea vârstei?.....	62
Acordați atenție nevoilor de informare a copiilor cu vulnerabilități specifice.....	62

4 Protecția copilului: asigurare și îngrijire.....63

Cine ar trebui să comunice informațiile despre protecția copilului, îngrijire și primire?	66
Ce informații trebuie să transmiteți copilului?	67
• Cazare.....	67
• Îngrijire medicală	73
• Educație, învățământ profesional, sesiuni de ucenicie, munca	76
• Timp liber, cultură, sport, voluntariat	78
Vulnerabilități specifice	79

5 Accesul la tutelă și la consilieră juridică.....81

Cine ar trebui să ofere informațiile?	83
De ce informații are copilul nevoie?	84
• Accesul la un tutore sau avocat.....	84
• Rolurile și responsabilitățile tutorilor și avocaților.....	85
• Participarea la procesul de luare a deciziilor.....	88
• Planificarea viitorului	89
Vulnerabilități specifice	90

6 Procedurile de imigrație și azil și soluțiile durabile.....93

Cine ar trebui să ofere informații despre procedurile de imigrație și azil și despre soluțiile durabile copiilor în situație de migrație?	95
Ce informații ar trebui furnizate?	97
• Informații despre azil și imigrație.....	97
• Informații specifice despre procedurile aplicate în statul gazdă.....	98
• Aspectele legale	101
• Aspectele practice.....	102
• Punctele de tranziție.....	104
• Copiii reținuți pe baza statutului de imigrant	105
• Soluțiile durabile.....	107
• Returnările.....	108

Concluzii 111

Anexa 1 Fișe informative 113

Fișă informativă privind răspunsul în situații de urgență și la sosire	114
• Amintiți-vă că prioritățile dvs. nu sunt aceleași cu ale copilului	114
• Informații de care veți avea nevoie de la copil	115

Fișă informativă cu privire la informațiile pe înțelesul copilului și sistemul de protecție a copilului.....	116
--	-----

Fișă informativă cu privire la evaluarea vârstei.....	117
---	-----

Instrumente pentru facilitarea comunicării tutorilor cu copiii	118
--	-----

Sfaturi de comunicare despre soluțiile durabile	119
---	-----

Informații suplimentare pentru situația de detenție	120
---	-----

Anexa 2 Tabel cu principalele standarde..... 121

Anexa 3 Referințe..... 127

Mulțumiri

Acest manual practic pentru profesioniștii care lucrează cu copiii afectați de migrație sau supuși în alt fel mobilității a fost elaborat de Divizia pentru Drepturile Copilului din cadrul Consiliului Europei în contextul Strategiei Consiliului Europei pentru Drepturile Copilului (2016-2021) și Planului de Acțiune al Consiliului Europei privind Protecția Copiilor migranți și refugiați (2017-2019).

La elaborarea acestui manual, au colaborat cu Divizia pentru Drepturile Copilului multe persoane, copii și profesioniști din diferite state membre ale Consiliului Europei. Mulțumirile noastre speciale sunt adresate participanților care au luat parte la masa rotundă privind comunicarea informațiilor pe înțelesul copiilor aflați în situație de migrație, care a avut loc la Strasbourg pe 29 și 30 noiembrie 2017, tuturor celor care au participat la apelul lansat pentru exemple de practici promițătoare cu privire la modul de comunicare a informațiilor pe înțelesul copiilor, care au avut loc în noiembrie 2017 și tuturor copiilor care au participat la consultările care au avut loc în octombrie și noiembrie 2017, la care au participat copii din cinci state membre ale Consiliului Europei.

Consiliul Europei mulțumește grupului de lucru de experți care a participat în calitate de co-autor la elaborarea acestui manual pe baza propriei lor expertize, precum și a constatărilor și recomandărilor din cadrul mesei rotunde, a unor exemple selectate de practici promițătoare primite și a opiniilor exprimate în cadrul consultărilor copiilor.

De asemenea, Consiliul Europei dorește să mulțumească următoarelor organizații pentru participarea la procesul de redactare și revizuire:

Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), Agenției Europene de Informare și Consiliere pentru Tineret (ERYICA), Parteneriatului dintre Comisia Europeană și Consiliul Europei în domeniul Tineretului, Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) și Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (FRONTEX).

Despre autori

Guillaume Coron

Șef Serviciu,
Primul Centru de primire,
Franța

Guillaume Coron este Șef Serviciu în cadrul primului centru de primire pentru copiii neînsoțiți din Franța. El a lucrat cu copiii aflați în situație de migrație în ultimii 20 de ani și a contribuit recent, în cadrul Agenției Naționale de Evaluare Socială și Socio-Medicală (ANASEM), cu recomandări pentru bune practici pentru profesioniștii implicați în activitățile de primire și sprijinire a copiilor neînsoțiți din Franța. Centrul de primire oferă, de asemenea, servicii de îngrijire copiilor care nu pot (sau nu mai pot) fi îngrijiți în instituții de îngrijire alternativă din cauza circumstanțelor personale sau din cauza stadiului stării lor psihice sau psihiatrice.

Silvana Leonforte

Coordonator Lucrători Sociali,
Prefectura din Ragusa, Sicilia,
Italia

Silvana Leonforte este Coordonatorul lucrătorilor sociali din cadrul proiectului PUERI al Fundației Naționale al lucrătorilor sociali din Ragusa, Sicilia, coordonând răspunsul acordat în situații de urgență la sosirea în Sicilia, pe mare, a copiilor migranți și refugiați. În calitate de asistent social specializat în răspunsuri acordate în situații de urgență, cu expertiză în integrarea socială a migranților și refugiaților, protejarea victimelor traficului de persoane și a victimelor exploatarei sexuale și a copiilor aflați în conflict cu legea, Silvana contribuie, de asemenea, alături de Universitatea din Palermo, la cercetările întreprinse în domeniul nevoilor educaționale ale copiilor neînsoțiți din Sicilia.

Dr. Daniel Senovilla Hernandez

Cercetător CNRS
(Inginer cercetare CNRS)
MIGRINTER, Universitatea din Poitiers,
Franța

Cu un doctorat în studii în domeniul migrației la Universitatea Comillas, Madrid și un EA și un master în migrație internațională, Daniel Senovilla Hernandez aplică o abordare multidisciplinară care combină analiza juridică și cercetarea socială la nivel comparativ. Din 2004 lucrează în Franța în cadrul Centrului de cercetare MIGRINTER (CNRS). În prezent este responsabil cu Observarea aspectelor legate de migrația minorilor (OMM: <https://omm.hypotheses.org/>) și redactorul principal al revistei electronice „Copii și tineri în mișcare - Jeunes et Mineurs en Mobilité”

Anna Skehan

Avocat specializat în imigrare,
Oficiu juridic Islington,
Regatul Unit

Anna Skehan este avocat specialist în domeniul imigrării copiilor și tinerilor în cadrul Oficiului Juridic pentru Copii Migranți și Refugiați (MiCLU) din Marea Britanie și practică dreptul imigrării și azilului din 1998. S-a specializat în reprezentarea copiilor și a tinerilor din 2010 și a contribuit la stabilirea practicilor centrate pe copii în cadrul MiCLU în reprezentarea copiilor migranți și la dezvoltarea de informații și materiale pe înțelesul pentru copiii care migrează în Marea Britanie.

Ellen Van Vooren

Cercetător și Consilier Politic,
Kenniscentrum Kinderrechten vzw (KeKi)
– Centrul de cunoaștere a drepturilor copilului

Ellen Van Vooren lucrează pentru Centrul de cunoaștere a drepturilor copilului care își propune să adune, să pună la dispoziție, să difuzeze și să stimuleze cunoștințele științifice privind drepturile copilului. Studiind Criminologia la Universitatea din Gent și Dezvoltarea Internațională la Katho-Howest, s-a ocupat de drepturile femeilor și copiilor din Peru, a fost funcționar de prevenție în cadrul sectorului de sănătate mintală și Serviciul de Studii și Politici Fedasil, agenția federală pentru primirea solicitanților de azil. Ellen s-a format continuu în științele comportamentale medico-legale la UGent.

Informare:

Practicile promițătoare introduse în acest manual au fost menționate cu permisiunea autorului în scopul ilustrării unor exemple de informații pe înțelesul copiilor. Toate hyperlinkurile funcționau și erau actualizate la data publicării.

Cuvânt înainte

Lipsa informațiilor exacte descurajează refugiații și migranții. Fără existența unor surse sigure de informații precise, refugiații și migranții au parte de un plus de stres și anxietate; se simt pierduți și nu înțeleg ceea ce li se întâmplă sau ceea ce li se va întâmpla. Lipsa de informații accesibile creează, de asemenea, confuzii în mijloacele de comunicare a informațiilor legate de migrare cu cele legate de contrabandiști și alte rețele criminale.

Problema este și mai gravă atunci când vine vorba de copiii refugiați și migranți, în special dacă aceștia sunt neînsoțiți sau separați de familiile lor. Oferirea de informații copiilor înseamnă mai mult decât înmânarea unei broșuri cu privire la drepturi și proceduri. Înseamnă să le vorbim într-un mod pe care ei îl înțeleg, în funcție de vârsta, sexul și cultura lor. Înseamnă construirea unei relații de încredere. Înseamnă să-i ajutăm să înțeleagă aspectele cu care se confruntă atunci când ajung în Europa. Realitatea este că informațiile, atunci când sunt disponibile, cel mai adesea nu sunt furnizate într-o manieră pe înțelesul copiilor și adecvată vârstei acestora.

Acesta este motivul pentru care statele membre ale Consiliului European au adoptat, în mai 2017, un Plan de acțiune privind protecția Copiilor migranți și refugiați din Europa pentru a oferi un răspuns cuprinzător la diverse probleme identificate referitor la accesul la drepturi și proceduri și protecția împotriva diferitelor forme de violență și la integrare. Ca acțiune prioritară, acesta își propune să sprijine statele membre ale Consiliului European în promovarea unor politici bune cu privire la migrație, asigurându-se că toți copiii aflați într-o situație de migrație beneficiază de informații adecvate cu privire la drepturile lor și la proceduri, într-o manieră pe înțelesul copiilor.

În acest sens, acest manual se dorește a fi un ghid practic pentru profesioniștii de prim rang, cu privire la modul de însoțire a unui copil în fiecare etapă a călătoriei sale: de la sosirea la granițele noastre până la găsirea de soluții durabile pentru integrarea în țara gazdă. Manualul oferă informații și aplicații practice care să încurajeze profesioniștii să se gândească critic la modul în care comunică cu copiii și care să încurajeze respectarea drepturilor lor, inclusiv dreptul de a fi ascultat și de a participa la procedurile care îi afectează.

Oferindu-le copiilor posibilitatea de a avea acces la cunoașterea drepturilor lor prin intermediul informațiilor pe înțelesul copiilor este un pas esențial către îmbunătățirea protecției acestora împotriva tuturor formelor de violență, abuz și exploatare. Acest lucru înseamnă îndepărtarea copiilor din niște situații precare și periculoase și ghidarea acestora către un viitor mai sigur.

Tomáš Boček

Reprezentant special pentru migranți și refugiați al Secretarului General al Consiliului European

Introducere

Copiii migranți și refugiați continuă să fie astăzi unul dintre cele mai vulnerabile grupuri din Europa.¹ Accesul la informații s-a dovedit în mod repetat a fi inadecvat, consecința fiind aceea că adolescenții și copiii nu pot avea acces la drepturile lor sau nu pot înțelege procedurile care îi afectează (Consiliul Europei 2017a). Acest manual a fost elaborat pentru a veni în sprijinul profesioniștilor și voluntarilor care interacționează cu copiii migranți și refugiați pentru a comunica, într-un mod pe înțelesul copiilor, despre drepturile acestora și procedurile care îi afectează. Cu ajutorul acestui manual, profesioniștii și voluntarii vor înțelege cum să aplice drepturile internaționale ale copilului în contexte naționale. Etapele concrete prezentate în acest ghid explorează modul în care profesioniștii și voluntarii pot acționa cel mai bine în interesul copilului prin asigurarea dreptului copilului la informație și a dreptului său de a fi auzit.

Terminologie

Ca o regulă generală în acest manual, am ales termenul de copii pentru a face referire la copii migranți sau refugiați și la tinerii sub 18 ani.

Principiile și îndrumările din acest manual se aplică oricărei informații transmise unui sau comunicării cu un copil aflat în situație de migrație, cu vârsta sub 18 ani, inclusiv copiii mici, adolescenții și tinerii în tranziție către etapa de adult. Este important să comunicați cu copiii într-un mod pe înțelesul lor, dacă aceștia sunt neînsoțiți, separați de familie sau însoțiți de părinți sau de un tutor (ingrijitor).

Acest manual acordă o atenție specială nevoilor copiilor neînsoțiți și separați de familie, din cauza numărului mare al acestora și a vulnerabilităților lor specifice.

Este important să rețineți că și copiii însoțiți de familiile lor au nevoie de informații. Vă recomandăm, dacă lucrați cu copiii însoțiți, să adaptați recomandările incluse în acest manual la nevoile acelor copii.

1. Council of Europe Strategy on the Rights of the Child 2016-2021, available at <https://rm.coe.int/168066cff8>.

De ce a fost elaborat acest manual?

Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului (UNCRC) se aplică tuturor copiilor aflați sub jurisdicția unui stat membru, fără niciun fel de discriminare, indiferent de rasa, culoarea, sexul, limba, religia, apartenența politică sau opinia de altă natură, originea națională, etnică sau socială, proprietatea, dizabilitatea, condiția la naștere sau altă condiție, inclusiv statutul de imigrare al/a copilului, părintelui sau tutorelui legal.² Fiecare copil are dreptul să fie ascultat și să primească informații adecvate despre drepturile sale și despre procedurile care îl afectează.³

'Copil'

Include toți copiii sub 18 ani: inclusiv copiii mici, adolescenții și tinerii în tranziție către etapa de adult.

Copiii nu ar trebui reținuți pentru motive legate de imigrare.⁴

Având în vedere că unii copii continuă să se regăsească în situații de detenție, am dori să oferim câteva îndrumări profesioniștilor cu privire la modul de comunicare cu copiii aflați în această situație deosebit de vulnerabilă și la modul în care aceștia pot fi ajutați să depășească perioada de detenție și să conștientizeze dreptul lor la libertate. Astfel de sfaturi sunt integrate în fiecare secțiune, atunci când se aplică.

2. Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului 1989, *Articolul 2*.

3. UNCRC, Articolul 12. Comisia ONU pentru Drepturile Copilului (CRC), Comentariu general nr. 12 (2009), *Dreptul copilului de a fi ascultat*, 20 iulie 2009, CRC/C/GC/12

4. Comentariul general com nr. 4 (2017) al Comisiei pentru protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și a membrilor familiilor lor și nr. 23 (2017) al Comisiei pentru drepturile copilului cu privire la obligațiile statului legate de drepturile copilului în contextul migrației internaționale în țările de origine, de tranzit, destinație și întoarcere, alin. 10.

5. Recomandarea Comitetului de Miniștri cu privire la informarea tineretului, CM/Rec(2010)8.

‘Informațiile pe înțelesul copiilor’ se referă la acele informații adaptate vârstei, nivelului de maturitate, limbii vorbite, genului și culturii copilului.

Vârstă, maturitate

Limbă

Gen

Cultură

Liniile directoare ale Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei cu privire la justiția pe înțelesul copiilor, adoptate la 17 Noiembrie 2010, linia directoare 2.

Recomandarea Comitetului de Miniștri cu privire la informarea tineretului asigură un cadru pentru furnizarea informațiilor.⁵

Copiii trebuie să fie informați cu privire la drepturile lor la o viață fără violență, la drepturile lor de a solicita azil, de a li se respecta principiul nereturnării, de reîntregire a familiei și de libertate. În plus, copiii au dreptul acționabil la soluționarea eficientă a acțiunilor de imixtiune ilegală în drepturile lor. Copiii trebuie informați că acest drept la o soluționare eficientă este independent de orice astfel de drept aparținând oricărui adult însoțitor.⁶

1. Copiii au dreptul de a fi informați cu privire la drepturile lor

Fie că sunt neînsoțiți, separați sau însoțiți, toți copiii au dreptul de a primi informații adaptate și adecvate vârstei lor, indiferent de statutul lor de imigrare.

2. Fără ajutorul informațiilor pe înțelesul lor, copiii nu își pot cunoaște drepturile lor

Dreptul la informație este o condiție prealabilă pentru eficacitatea tuturor drepturilor copilului. Copiii aflați într-o situație de migrație se confruntă cu obstacole suplimentare în cunoașterea drepturilor din cauza barierelor lingvistice, culturale și de altă natură; informațiile pe înțelesul copiilor sunt esențiale pentru deblocarea accesului la drepturi și proceduri.

3. Fără ajutorul informațiilor pe înțelesul lor, copiii se află în situații de risc

Copiii în situații de migrație sunt extrem de vulnerabili; fără informații pe înțelesul lor, cu privire la drepturile lor, aceștia nu pot lua decizii în cunoștință de cauză și nu pot beneficia de ajutor. Lipsa de informații poate duce la sentimente de insecuritate și creșterea vulnerabilității la traficul de persoane și alte forme de exploatare sau abuz.

Transmiterea informațiilor pe înțelesul copiilor reprezintă un beneficiu pentru aceștia pentru a li se oferi prilejul de a participa la procedurile care îi afectează. Prin urmare, aceștia trebuie informați cu privire la procedurile și consecințele aferente, astfel încât să își poată exprima opinia în cunoștință de cauză, în conformitate cu maturitatea și înțelegerea lor.⁷

Satisfacerea interesul suprem al copilului urmărește asigurarea beneficiului deplin și eficace al drepturilor copilului și dezvoltarea holistică a acestuia. Valoarea este triplă:

- 1) un drept substanțial al copiilor de a li se lua în considerare interesele lor supreme în toate problemele care îi privesc;
- 2) un principiu prin care trebuie aplicată interpretarea unei reguli care este cea mai favorabilă pentru copil;
- 3) o regulă de procedură prin care adulții trebuie să evalueze impactul oricărei proceduri sau decizii asupra copilului și să echilibreze acest lucru cu interesele lor.⁸

6. Convenția europeană cu privire la drepturile omului 1950, *Articolul 13*.

7. Convenția ONU cu privire la drepturile copilului 1989, *Articolul 3, Articolul 12*.

8. Comisia ONU pentru Drepturile Copilului (CRC), *Comentariul general nr. 14 (2013) cu privire la dreptul copilului de a li se lua în considerare interesele sale supreme (Articolul 3, para. 1)*, 29 Mai 2013, CRC/C/GC/14.

Comunicarea cu copiii cu privire la interesele lor supreme

Evaluarea intereselor supreme poate fi complexă. Ar trebui să fie specifică faptului și bazată pe dovezi.

Liniile directoare ale UNHCR privind determinarea interesului superior al copilului (2008) indică faptul că participarea adecvată a copilului este esențială ca garanție procedurală de bază. Este esențial să îl informați pe copil despre:

- dreptul său de a participa la evaluarea intereselor supreme;
- modul în care vor fi evaluate interesele sale supreme și de către cine;
- modul în care punctele sale de vedere vor fi ascultate și comunicate;
- ce importanță se va acorda punctelor de vedere ale copilului;
- ce alți factori vor fi luați în considerare și ce importanță se va acorda acestora, inclusiv: istoricul personal al copilului, situația familială, experiența / situația trecută din țara de origine și călătoria, dezvoltarea acestuia, sănătatea psihică și fizică a copilului, adecvarea aranjamentelor concrete de îngrijire, siguranța disponibilă și riscurile la care este expus copilul, inclusiv riscul de violență sexuală și de gen și orice procedură de imigrare sau de azil;
- modul în care copilul poate fi sprijinit pentru a identifica ceea ce este în interesul său;
- rolul tutorelui (reprezentantului) lor în evaluarea interesului suprem;
- orice obligații ale altor actori (autorități locale, experți medicali, unități de învățământ) de a furniza dovezi în legătură cu interesul suprem al copilului.

Cum s-a realizat acest manual?

Acest manual a fost elaborat de către și pentru cei care comunică cu copiii aflați în situație de migrație. Este un instrument practic și consultativ pentru a oferi profesioniștilor și voluntarilor informații, sfaturi și îndrumări privind comunicarea cu copiii aflați în migrație despre drepturile lor și despre procedurile care îi afectează.

Conținutul a fost elaborat de un grup de experți, pe baza recomandărilor părților interesate care lucrează în domeniul protecției copiilor aflați în situații de migrație la toate nivelurile, inclusiv autoritățile guvernamentale și locale, avocați pentru copii, experți naționali și profesioniști care lucrează cu copii în situații de migrație (Consiliul Europei 2018a). Acest manual conține și opinii exprimate de copiii afectați de migrație: recomandările copiilor la care se face referire în întregul text au fost adunate în cadrul unor ateliere de lucru organizate în cinci state membre de pe întreg teritoriul Consiliului Europei, acestea sunt prezentate în căsuțe galbene (Consiliul Europei 2018b). Acest manual include, de asemenea, exemple de practici promițătoare oferite de părțile interesate, ca răspuns la un apel deschis.

Cum se utilizează acest manual?

Practici promițătoare

Sfat practic

Aspecte de luat în considerare

Întrebări pe care le-ar putea avea copiii

Citate de la copii

Recomandările copiilor

Reguli de aur

Manualul nu urmărește să fie exhaustiv, ci să ofere îndrumări pentru a îmbunătăți practica profesională. Acesta a fost elaborat la nivelul Consiliului Europei și nu abordează contextele naționale specifice fiecărui stat membru; autorii încearcă să se bazeze pe principii generale care pot fi utilizate în contexte naționale și locale.

Acest manual se adresează profesioniștilor și voluntarilor care lucrează cu copii refugiați și migranți din statele membre ale Consiliului Europei. Fiecare capitol este adaptat la provocările de comunicare cu care se confruntă profesioniștii care lucrează cu copiii în fiecare etapă a călătoriei copilului, de la sosire, prin identificare și primire până la procedurile de stabilire a statutului și integrare cu o soluție durabilă.

Manualul include exemple de **practici promițătoare** implementate în întreaga Europă din care cititorul s-ar putea inspira atunci când încearcă implementarea manualului în practica de zi cu zi. Textul include, de asemenea, căsuțe **cu sfaturi practice** pentru a evidenția modalitățile de implementare de către cititor a acestor îndrumări în practica de zi cu zi, precum și **aspecte particulare care trebuie luate în considerare** pentru a atrage atenția cititorului asupra situațiilor specifice sau a factorilor de risc. Fiecare capitol conține o listă **cu întrebări pe care copiii le-ar putea adresa** în contextul capitolului, **citare de la copii**, **recomandările copiilor** și o secțiune despre **regulile de aur** pentru informații pe înțelesul copiilor în acel context.

Fișele informative incluse în anexele manualului au fost concepute pentru a ajuta cititorul să pună în aplicare îndrumările incluse în acest document atunci când interacționează cu copiii cu privire la drepturile lor și la procedurile aferente.

01

Concepte transversale

Reguli de aur

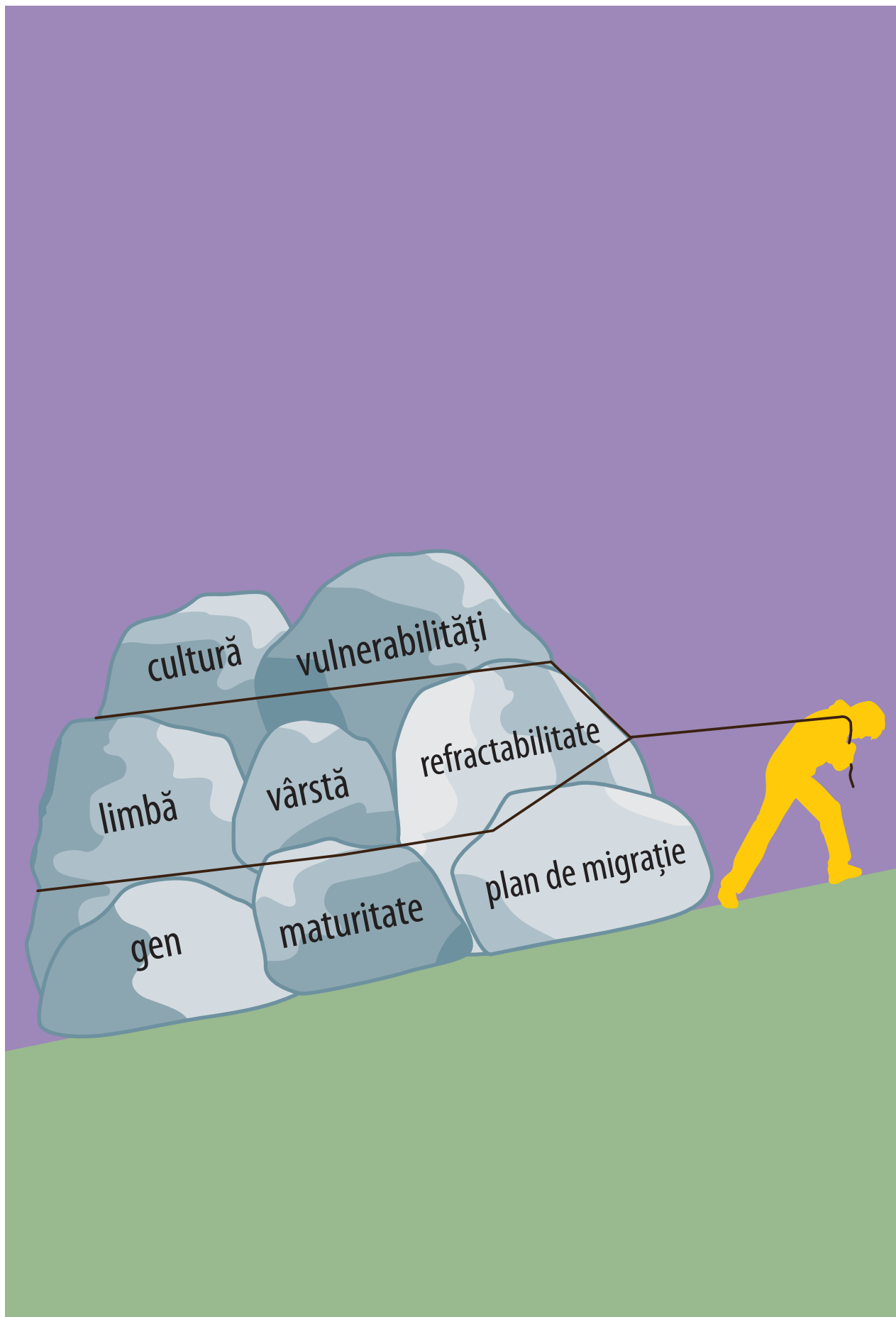
- adaptați informația la situația copilului;
- oferiți copilului posibilitatea de a se bucura de drepturi oferindu-i informații care îi dau putere și reduc atitudinea sa refractară;
- asigurați-vă că acei copii înțeleg ce informații sunt confidențiale și ce trebuie să dezvăluie;
- utilizați un vocabular neutru/lipsit de prejudecăți;
- folosiți întrebări deschise;
- nu jigniți;
- oferiți copilului toate informațiile necesare chiar dacă ar putea fi utile abia într-o etapă ulterioară.

Ce înseamnă informații pe înțelesul copiilor?

'Informațiile pe înțelesul copiilor' sunt acele informații adaptate vârstei, maturității, limbii vorbite, genului și culturii unui copil.⁹ Acest aspect va solicita furnizorului de informații să ajusteze informațiile și complexitatea comunicării lor în funcție de situația fiecărui copil sub 18 ani. Aceste elemente ar trebui luate în considerare în mod cumulativ.

Orice informație poate fi oferită ca o informație pe înțelesul copilului de către furnizorul de informații, inclusiv informații generice despre drepturi și de informare a tineretului. Acest lucru se poate realiza prin adaptarea informațiilor în consecință.

9. Council of Europe Committee of Ministers Guidelines on child-friendly justice, adopted on 17 November 2010, *guideline 2*.

cultură

vulnerabilități

limbă

vârstă

refractabilitate

gen

maturitate

plan de migrație

Informațiile ar trebui adaptate la **vârsta și maturitatea copilului**, să țină cont de nivelul lor de înțelegere a drepturilor lor și a procedurilor aferente. Vârsta și maturitatea copilului vor fi relevante atunci când se ia în considerare conținutul informațiilor care trebuie comunicate și complexitatea termenilor care pot fi adoptați.

De exemplu, un copil foarte mic probabil nu va înțelege vocabularul tehnic complex legat de procedurile legale, în timp ce un tânăr de 17 ani în tranziție către vârsta de adult poate avea maturitatea pentru a înțelege acest vocabular.

Sfat practic

Dacă îi oferiți unui copil mic un pliant informativ redactat pentru adulți nu înseamnă că ați furnizat informații pe înțelesul copilului, chiar dacă informațiile sunt scrise în limba pe care copilul o vorbește, deoarece pliantul nu conține un vocabular sau termeni care sunt adaptați vârstei sau maturității copilului.

Adaptarea informațiilor la **limbajul copilului înseamnă** că informația trebuie comunicată într-un limbaj pe care copilul îl înțelege. Aceasta presupune traducerea informațiilor în limba vorbită de copil folosind un vocabular adecvat. Folosiți interpreți și mediatori culturali, acolo unde este posibil, pentru a comunica cu copiii, pentru a vă asigura că aceștia înțeleg informațiile furnizate și sunt capabili să participe la procedură. Dacă copilul vorbește o limbă minoritară sau o limbă regională, este de preferat să se comunice cu acesta în această limbă, deoarece copilul nu poate vorbi limba oficială din țara de origine.

Copiii și-au exprimat sentimente de stres și lipsa de încredere față de interpreții din cultura țării lor de origine, în special atunci când comunică despre nevoile de protecție la nivel internațional sau situații de abuz și vulnerabilitate.

Sfaturi practice pentru construirea încrederii în interpreți

1. verificați dacă copilul și interpretul se înțeleg reciproc;
2. începeți prin a explica cine sunteți și care este rolul interpretului;
3. asigurați-vă că copilul înțelege că interpretul nu trebuie să îl judece sau să le spună celorlalți membrii ai comunității detaliile conversației purtate;
4. oferiți-i copilului posibilitatea de a alege genul interpretului.

În timpul comunicării cu un copil în persoană, la un interviu sau atelier de lucru, este extrem de important să vă asigurați că informațiile sunt adaptate **genului copilului**. Adaptarea informațiilor la genul copilului poate avea repercusiuni asupra conținutului informațiilor, deoarece fetele, băieții și lesbienele, homosexualii, bisexualii, transsexualii și intersexualii (LGBTI) trebuie să fie informați cu privire la protecția și asistența aferentă disponibile, în funcție de genul lor. Modul în care sunt furnizate informațiile ar trebui să fie, de asemenea, adecvat. De exemplu, luați în considerare modul în care ar trebui să ajustați informațiile pentru a aborda diferitele vulnerabilități și atitudinea refractară a băieților și a fetelor care au trecut prin abuzuri sexuale, în funcție de genul lor; dacă este posibil, oferiți copilului posibilitatea de a alege dacă dorește să vorbească cu un bărbat sau cu o femeie.

Adaptarea informațiilor la **cultura copilului** are o relevanță deosebită în contextul informațiilor pe înțelesul lor pentru copiii aflați în situație de migrație, deoarece copiii întâlniți provin dintr-o gamă variată de culturi și medii. Pentru a comunica într-un mod sensibil cultural, familiarizați-vă cu cultura de origine a copilului pentru a construi o relație de încredere și a spori încrederea acordată informațiilor de către copil. Insensibilitatea culturală poate stigmatiza copilul și îi poate face mai vulnerabili la victimizare, în special atunci când comunicați despre subiecte sensibile, cum ar fi exploatarea sexuală sau abuzul.

Respectarea culturii copilului nu înseamnă că trebuie tolerate practicile dăunătoare. Trebuie să se acorde o atenție deosebită situațiilor în care se comunică cu copilul despre drepturile sale și procedurile aferente în legătură cu așa-numitele practici tradiționale dăunătoare pentru a vă asigura că copilul este informat și abilitat să își cunoască drepturile, nu este judecat sau învinovățit.

Sfat practic

Mutilarea genitală a femeilor (MGF) reprezintă o formă de persecuție bazată pe gen. Atunci când informați un copil cu privire la dreptul său la protecție internațională referitor la acest motiv sau la serviciile sociale și de sănătate aferente de care dispune ca supraviețuitor al MGF sau un copil aflat într-o situație de risc, acordați o atenție deosebită comunicării într-un mod sensibil cultural:

- utilizați un vocabular adecvat și evitați cuvinte care transmit ideea de vină (persoana care a experimentat MGF ar fi putut fi cunoscută de copil și poate fi chiar un membru al familiei);
- asigurați-vă că limbajul corpului dvs. rămâne neutru pentru a evita intimidarea sau a cauza stres copilului;
- ascultați părerile copilului despre experiența sa, fără a cere copilului să explice în detaliu violența și suferința prin care a trecut, recomandați copilului asistență de specialitate;
- asigurați-vă că copilul înțelege ce proceduri se aplică și cum va fi protejat.

Acordați atenție nevoilor de informare ale copiilor însoțiți precum și ale celor neînsoțiți sau separați.

De luat în considerare

- Cum vă puteți asigura că fiecare copil este informat cu privire la drepturile sale și la procedurile care îl privesc?
- Cum își poate exercita fiecare copil dreptul de a participa la proceduri care îl privesc?
- Cum își poate exercita fiecare copil dreptul de se face auzit?
- În cazul copiilor însoțiți, este adecvat pentru aceștia să își exercite aceste drepturi prin intermediul părintelui sau al îngrijitorului?

Pentru a susține dreptul **copilului de a se face auzit**:

- i. explicați care părți (dacă există) ale unei proceduri sunt opționale și care sunt obligatorii;
- ii. explicați consecințele participării sau neparticipării în cazuri în care copilul poate alege;
- iii. explicați mecanismele și procedurile de exprimare a unei opinii;
- iv. explicați ce opțiuni sunt disponibile dacă dorințele copilului nu sunt respectate și cum poate avea acces la acestea;
- v. informați copilul în vederea conștientizării existenței oricărui proces de sesizare și eficacitatea acestuia.

În acest context, este extrem de relevant să vă asigurați că acel copil primește informații adecvate genului atunci când copilul este însoțit și se află într-o situație de risc de a nu primi informațiile relevante din cauza înțelegerilor culturale ale rolului copilului în cadrul unității familiale. Profesioniștii pot constata că trebuie să comunice folosind metode diferite cu fetele și băieții, în funcție de vârsta și cultura lor și de conținutul informațiilor.

Nu uitați că acei copii aflați într-o situație de migrație sunt, în primul rând, copiii. Acest lucru înseamnă că aceștia au dreptul de a avea acces la drepturile și serviciile aferente, fără discriminare, inclusiv la unele servicii furnizate resortisanților.

Sfat practic

Dacă ați realizat un pliant sau un videoclip de sensibilizare despre serviciile disponibile copiilor, luați în considerare dacă aceste instrumente pot fi adaptate pentru a comunica cu copiii aflați în situație de migrație prin traducerea lor în limbi specifice. Nu este întotdeauna necesară crearea de instrumente de informare complet noi.

REZULTATE POSIBILE

IDENTIFICARE

PRIMIRE
DETENȚIE

SOSIRE

PREGĂTIREA PENTRU VIAȚĂ DUPĂ CE AI ÎMPLINIT 18 ANI

PE DURATA PROCESELOR

ÎNTOARCEREA ÎN ȚARA DE ORIGINE

Când au copiii nevoie de informații pe înțelesul lor?

Ca o regulă generală, informațiile pe înțelesul copiilor despre procedurile care afectează copiii în mișcare ar trebui să permită informarea copilului despre:

- 1) drepturile lor de fond în cadrul procedurii, inclusiv dreptul de a fi ascultat;
- 2) procedura în sine;
- 3) mecanismele de sesizare disponibile.

Informațiile ar trebui furnizate prompt, adică, cu prioritate, ținând cont de faptul că copiii au o percepție diferită a timpului față de adulți. Copiii s-ar putea simți copleșiți de cantitatea mare de informații pe care ceilalți se așteaptă să o absoarbă și să o înțeleagă.

Oferiți informații în cantități gestionabile și repetați informațiile furnizate cu o ocazie anterioară. Atunci când sunt furnizate informații despre un aspect nou, ar fi de asemenea potrivit să reluăm și să revizuiim informațiile relevante care au fost deja furnizate.

Sfat practic

Asigurați-vă că respectivul copil înțelege dacă îi oferiți informații despre drepturile sale sau sfaturi pe care ar trebui să se bazeze.

Capacitatea copilului de a înțelege informațiile furnizate este afectată de numeroși factori interni și externi, inclusiv impactul unei traume, vârsta și dezvoltarea copilului și durata în care s-a aflat într-o situație anume. Prin urmare, informațiile ar trebui să fie defalcate și furnizate într-un număr mai mare de sesiuni în care se comunică mai puține informații decât în cazul unui adult.

Practică promițătoare

Oprți traficul și prostituția în rândul copiilor (ECPAT)

Broșură: [‘Copiii migrați neînsoțiți în Franța: care îți sunt drepturile?’](#)

Cum poți comunica într-un mod pe înțelesul copiilor

Reguli de aur

- informațiile ar trebui furnizate în limba maternă a copilului;
- informațiile trebuie furnizate direct copilului;
- mediul în care sunt furnizate informațiile afectează măsura în care ele sunt pe înțelesul copilului;
- trebuie luate în considerare alte metode de comunicare a informațiilor decât prin limbaj (verbal și scris) pentru a asigura aplicabilitatea universală;
- implicați copiii în dezvoltarea și evaluarea oricăror instrumente sau materiale;
- reduceți lungimea textului și utilizați un vocabular ușor de înțeles, pictograme și culori;
- folosiți întrebări reflectivă și deschise;
- definiți clar grupul de copii la care încercați să ajungeți cu informațiile dvs.;
- amintiți-vă că toți copiii de vârste diferite și cu vulnerabilități diferite vor răspunde diferit la anumite forme și metode de comunicare.

Relația de încredere

Copiii afectați de migrație au fost dislocați de punctele lor de referință. Aceștia pot fi izolați și pot suferi traume produse în țara de origine, în timpul călătoriei și / sau în statul gazdă. Vulnerabilitatea specială a acestor copii și probabilitatea ca aceștia să fi suferit încălcări grave ale drepturilor lor înseamnă că aceștia pot simți că nu știu în cine să aibă încredere sau unde să găsească ajutor sau informații de încredere.

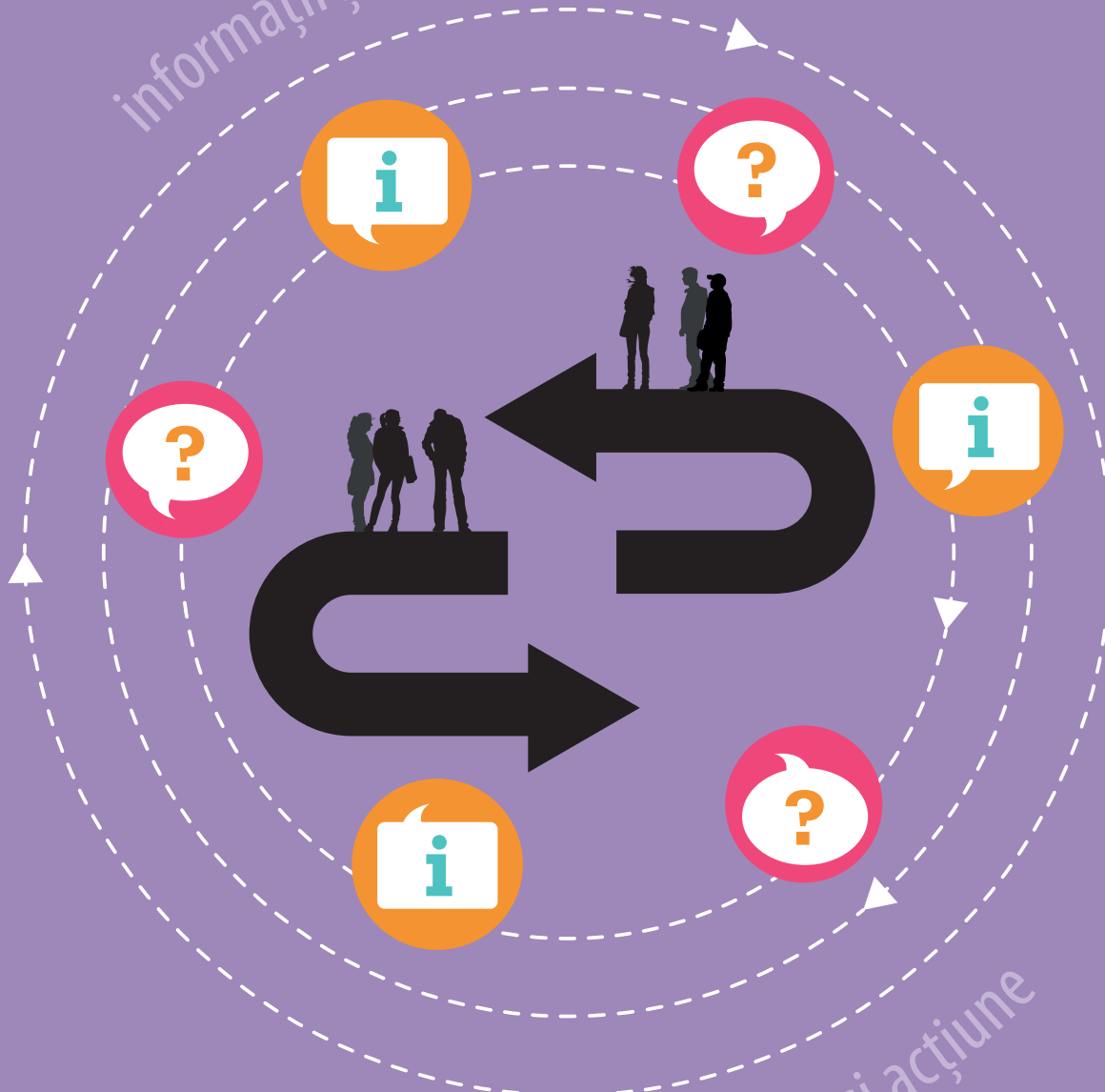

Recomandările copiilor

Când au discutat subiecte dificile, copiii au vorbit în primul rând despre nevoia de a li se acorda un spațiu și de a se simți în siguranță; o relație de încredere cu profesionistul a fost identificată ca fiind importantă.

Puteți crea o atmosferă în care copiii pot integra informațiile într-un mediu de zi cu zi, fiind disponibili și oferind încredere și folosind metode de comunicare mai puțin formale. În același timp, este important să conștientizați prisma culturală personală și că respectivul copil poate interpreta informațiile printr-o prismă culturală sau de gen diferită de a dvs. Ascultați părerile copilului fără prejudecăți. Încrederea se poate forma ca parte a unui schimb continuu de informații.

informații și sfaturi

înțelegere și acțiune

Sfat practic

Crearea unei relații de încredere necesită timp.

Respectați tăcerea copilului: dacă nu este pregătit să vorbească despre ceva, asigurați-vă că înțelege datoria dvs. de a acționa în interesul său suprem și nu creați presiune asupra lui pentru a vorbi cu dvs.

Respectați versiunea subiectivă a copilului despre adevăr; ar putea fi necesar ceva timp până când copilul să se simtă suficient de sigur pentru a se abate de la povestea lui inițială.

Nu uitați să identificați limitele relației de încredere, inclusiv dacă aveți obligația de confidențialitate și măsura în care puteți sau trebuie să faceți o dezvăluire despre ceva spus de copil.

Sfat practic

Ajutând copilul să înțeleagă rolul tău, amplexarea responsabilității tale și limitele obligațiilor / puterilor tale profesionale îl vor proteja de așteptările false.

Dacă oferiți asigurări/garanții copilului atunci când nu puteți fi sigur de rezultatul unei proceduri înseamnă că probabil nu ați atins acest echilibru.

Dacă sunteți voluntar sau dacă instruiți voluntarii, conștientizați limitele rolului dvs. și oferiți informații de încredere copiilor.

Considerațiile practice pentru optimizarea comunicării includ:

- asigurarea că programările sunt realizate într-un moment care nu perturbă nevoia copilului de a accesa, pe cât posibil, necesitățile de bază, cum ar fi mâncare, cazare și educație;
- asigurarea faptului că respectivul copil este capabil să înțeleagă informațiile prin ajustarea limbajului și folosirea interpreților în limba maternă a copilului;
- asigurarea faptului că informațiile sunt furnizate confidențial, inclusiv, dacă este necesar, prin asigurarea confidențialității față de adulții care au grijă de copil, în special în cazul în care interesele lor pot intra în conflict cu cele ale copilului;
- asigurarea unei anumite continuități de îngrijire între servicii și asigurarea coordonării între actorii implicați și autorități, în cazul în care este necesară tranziția, va crește șansele ca informațiile furnizate copilului în acel context să fie considerate pe înțelesul copiilor.

Chiar dacă veți întâlni copilul numai o singură dată, este important să comunicați informații sigure într-un mod pe înțelesul copiilor pentru a-i proteja pe copii de surse de informații nesigure, precum cele furnizate de contrabandiști sau rețele de trafic. Furnizarea de informații în contextul unei relații de încredere va reduce riscurile ca respectivul copil să fugă, să dispară, sau să devină victimă a rețelelor criminale.

Acordați atenției comunicării non-verbale

În calitate de furnizor de informații, trebuie să fiți conștienți că puteți crea confuzie dacă semnalele dvs. non-verbale nu sunt compatibile cu informațiile pe care le oferiți copilului verbal sau în scris. Considerațiile de ordin cultural pot juca un rol important în interpretarea semnalelor non-verbale. Mediul în care sunt furnizate informațiile va influența, de asemenea, receptivitatea copilului.

Sfat practic

Limbajul corporal al profesionistului, inclusiv comportamentul fizic, tonul vocii, postura și utilizarea contactului vizual sunt toate elemente importante.

Toate elementele care însoțesc informațiile pe înțelesul copiilor sunt relevante. De exemplu, dacă acel copil pare stânjenit de menținerea contactului vizual cu dvs., gândiți-vă la cultura copilului: poate că evitarea contactului cu un adult sau cu o persoană de sex opus este un semn de respect.

Aspecte de luat în considerare

- Nu uitați că nu trebuie să faceți niciun rău în niciun moment în conformitate cu politica de protecție a copilului a organizației dvs. Dacă un copil pare în suferință sau copleșit de informațiile pe care i le oferiți, **OPRIȚI-VĂ**.
- Întrebați copilul de ce are nevoie.
- Întrebați-vă pe dvs. care este interesul suprem al copilului.
- Ar trebui să întrerupeți interviul, să folosiți un vocabular diferit, să faceți o pauză, să trimiteți copilul la un serviciu de specialitate sau să comunicați cu acesta într-un mod diferit, poate în prezența unei persoane de încredere sau printr-un mediator cultural?

Sfaturi în vederea pregătirii

Dacă pregătiți voluntari sau funcționari pentru intervenții în situație de urgență, asigurați-vă că aceștia acordă atenție comunicării lor non-verbale, limbajului corporal, implicațiilor culturale ale limbajului lor corporal și a cuvintelor / comportamentului și genul interpretului sau al intervievatorului.

Instrumentele folosite pentru transmiterea informațiilor pe înțelesul copiilor

Pot fi utilizate diferite instrumente pentru a informa copiii, inclusiv suporturi verbale, vizuale și scrise. Prin utilizarea acestor combinații ne putem asigura că informația este integrată și înțeleasă în mod corespunzător de către copil.

Gândiți-vă la copilul cu care încercați să comunicați: dacă sunt analfabeți, o broșură scrisă nu îi va ajuta să-și înțeleagă drepturile, caz în care informațiile trebuie să fie însoțite de suport vizual sau de un interviu / discuție, după caz. Copiii care nu pot citi pot dori totuși să primească informații scrise pe care le pot discuta cu semenii sau cu membrii comunității lor.

Recomandările copiilor

Copiii recomandă utilizarea pliantelor în combinație cu interviuri și animații sau imagini pentru a se asigura că pot înțelege informațiile oferite.

Informațiile disponibile pe internet pot fi furnizate în mai multe moduri, inclusiv videoclipuri, site-uri web, întrebări și răspunsuri susținute de sfatul unui expert, aplicații pentru telefoanele mobile, informații despre linii de asistență și adrese utile. Utilizarea fragmentelor audio și a clipurilor video poate fi utilă pentru a comunica informații copiilor cu diferite niveluri de alfabetizare sau maturitate.

Sfat practic

Rețineți că informațiile pot fi transmise individual sau colectiv.

Sesiunile colective permit utilizarea eficientă a timpului și a resurselor umane și pot asigura răspunsuri de bază la nevoile copiilor pentru informații referitoare la diferite subiecte, inclusiv: evaluarea vârstei, accesul la îngrijiri și drepturile sociale, solicitarea azilului, tranziția către vârsta de adult.

Informațiile transmise colectiv ar trebui completate cu interacțiuni individuale pentru a adapta informațiile generale furnizate în sesiuni colective să răspundă nevoilor individuale ale copilului.

Practică promițătoare

Ateliere colective de transmitere a informațiilor , Franța

Organizația pentru Minori Migranți (OMM) organizează ateliere pentru copii neînsoțiți. Atelierele colective sunt folosite ca ocazie de informare a copiilor despre drepturile lor și pentru discuții despre procedurile cu care se confruntă copiii. Atelierele sunt conduse de specialiști în legislația privind imigrarea și oferă un spațiu în care copiii pot adresa întrebări, împărtăși experiențele și pot înțelege mai bine drepturile pe care le au. Este un spațiu sigur unde copiii pot pune întrebări liber, fără a se simți amenințați.

<https://omm.hypotheses.org/1>

Indiferent de tehnica folosită, luați în considerare următoarele aspecte în momentul transmiterii informațiilor pe înțelesul copiilor (listă non-exhaustivă):

- prezentați-vă / prezentați instituția dvs.: explicați cu atenție cine sunteți și care este rolul dvs.;
- utilizați un limbaj și un vocabular adaptat;
- folosiți un interpret / mediator cultural (asigurați-vă că interpretul / mediatorul cultural transmite informațiile într-un mod pe înțelesul copilului și că nu există un conflict de interese sau un conflict de interese astfel perceput de copil și evitați utilizarea altor persoane prezente în locație pentru a interpreta);
- evitați jargonul: traduceți vocabularul complex și tehnic într-un limbaj simplu pe care copilul îl poate înțelege;
- evitați metafore complexe;
- acordați atenție contextului în care comunicați cu copilul. Discutați numai despre elementele din situația copilului care sunt necesare procedurii corespunzătoare;
- respectați confidențialitatea în toate interacțiunile și asigurați-vă că respectivul copil înțelege acest lucru;
- consultați copiii dacă au întrebări și verificați că au înțeles informațiile pe care le-ați oferit, rugându-i să explice în propriile lor cuvinte ceea ce tocmai le-ați spus.

Practică promițătoare

Viitor Strălucit Londra, UK

Acesta este un exemplu de informații de la egal la egal. Copiii care au experimentat proceduri aplicabile în cazuri de imigrare și azil în Marea Britanie explică procedurile și drepturile celorlalți copii care se află în prezent în astfel de situații.

www.brighterfutureslondon.co.uk

Practică promițătoare

Rețeaua pentru drepturile copiilor: Bird Song (Cântec de pasăre)

Acesta este un exemplu de transmitere a informațiilor de la egal la egal, acest [videoclip](#), a fost realizat de copii pentru a-și exprima părerile despre călătoria lor în Europa.

Modurile informale de comunicare cu copiii pot fi foarte eficiente pentru a ajuta copilul să rețină informațiile oferite. Luați în considerare comunicarea prin jocuri, comunicare de la egal la egal, scheme de îndrumare și utilizarea grupurilor de teatru și a atelierelor creative pentru a educa grupuri de copii cu privire la drepturile lor.

Practică promițătoare

EF Ensamkommande Forbund, Suedia

EF este o uniune non-politică și non-religioasă care constă și este condusă de tineri neînsoțiți, organizați independent, din diferite țări, care trăiesc în Suedia. Activitățile includ informații de la egal la egal cu privire la procedura de azil din Suedia oferită copiilor neînsoțiți, nou veniți, în limba maternă. De asemenea, asociația are un sistem de formare de prieteni și lucrează cu aproximativ 40 de organizații, cum ar fi Crucea Roșie și Salvați Copiii, oferind activități, inclusiv lecții de limba suedeză și engleză, ajutor la efectuarea temelor, proiecte de fotbal și teatru și cursuri pentru a-i învăța pe copii să citească și să scrie în limba lor maternă.

<http://ensamkommandesforbund.se>

De asemenea, profesioniștii ar trebui să ia în considerare modul de adaptare a comunicării pentru a utiliza tehnologiile relevante, inclusiv canalele pe care le folosesc deja copiii. Informații generale despre drepturi și proceduri pot fi puse la dispoziția unui public larg prin intermediul social media și forumurilor de discuții online.

Astfel de forme de comunicare nu ar fi însă adecvate pentru comunicarea informațiilor confidențiale sau a informațiilor delicate, din cauza lipsei de protecție a datelor și confidențialității.

Practică promițătoare

Miniila App

Copii dispăruți, Europa

Aceasta este o aplicație care furnizează informații copiilor prin intermediul telefoanelor inteligente, într-o limbă pe care ei o înțeleg, despre drepturile lor și unde pot găsi ajutor în statul membru în care se află.

Aplicația include informații despre drepturi, servicii, asistență juridică, tutelă și sensibilizare cu privire la modul de evitare a riscurilor.

[Video informații](#)

Adaptarea informațiilor pentru abordarea vulnerabilităților copiilor

Aspecte de luat în considerare

Pe lângă faptul că sunt foarte vulnerabili, nu uitați că toți copiii sunt și refractari. Asigurați-vă că oferiți informații pentru a proteja vulnerabilitățile copiilor și pentru a atenua încăpățânarea acestora.

Vulnerabilitatea este o noțiune amplă. Vulnerabilitățile se pot manifesta în grade diferite la fiecare copil și se pot schimba în timp, de aceea nevoile de informare ale copilului se vor schimba și ele în timp. Fiecare copil va avea vulnerabilități și mecanisme de adaptare, ceea ce înseamnă că niciun copil nu este exclusiv vulnerabil. Atunci când comunicați cu un copil sau cu un tânăr aflat în tranziție către vârsta adultă, este esențial să adaptați informațiile furnizate și modul în care comunicați pentru a aborda vulnerabilitățile acestuia.

Sfat practic

Nu vă limitați înțelegerea vulnerabilităților la definiția cuprinsă în legislația națională.

Lucrurile care accentuează vulnerabilitatea unui copil pot să nu fie întotdeauna vizibile. Factorii externi care pot face un copil mai vulnerabil includ, dar nu se limitează la: sărăcie, probleme de sănătate fizică sau psihică, lipsa educației, analfabetismul, izolarea socială și lipsa abilităților lingvistice.

Factori ca aceștia pot influența în mod evident modul în care alegeți să comunicați cu copilul.

Copiii cu factori de risc specifici vor necesita, de asemenea, informații suplimentare, comunicate într-o manieră adecvată în funcție de vulnerabilitățile lor. Cu cât se acumulează mai mulți factori de vulnerabilitate, cu atât mai multe elemente ar trebui luate în considerare atunci când oferiți informații aceluia copil.

Aspecte de luat în considerare

Factori de risc

- traseul parcurs a expus copilul la lucruri care l-au afectat?
- vârsta copiilor înseamnă că sunt deosebit de vulnerabili?
- izolarea: a fi neînsoțit face copilul vulnerabil;
- copilul este victima traficului de persoane?
- copilul este victima exploatarei sexuale și abuzului sexual?
- copilul este victima torturii și a altor forme de violență?
- riscă copilul să devină victima căsătoriei forțate?
- copilul este o victimă sau un martor al violenței și abuzurilor domestice?
- copilul este o mamă tânără sau gravidă?
- copilul are un dizabilitate fizică sau psihică?
- copilul aparține unui grup minoritar (inclusiv minorități religioase, minorități etnice, LGBTI)?
- crește genul copilului expunerea sa la o situație dăunătoare?

Aspecte de luat în considerare

Nevoile de informații specifice ale copiilor din comunitatea LGBTI

Un copil din comunitatea LGBTI trebuie informat cu privire la dreptul său la protecție împotriva discriminării și la dreptul său de acces la protecție, inclusiv la protecția internațională.

Copiii din comunitatea LGBTI riscă să fie victime ale discriminării în țara gazdă la îndemâna membrilor comunității lor și ai comunității gazdă.

Prin urmare, este vital să comunicăm informațiile într-un mod care nu-i stigmatizeze sau să-i identifice.

Acești copii ar trebui să primească, de asemenea, informații despre sprijinul specific care există pentru victimele infracțiunilor motivate de ură, cum ar fi linii directe și linii de asistență pentru victimele homofobiei și infracțiunii motivate de ură, grupuri de sprijin pentru victimele violenței și organizații neguvernamentale (ONG) care lucrează pentru sprijinirea accesului la drepturile persoanelor din comunitatea LGBTI.

Sfat practic

Adaptați comunicarea la vulnerabilitatea și la atitudinea refractară a copilului.

De exemplu, un adolescent care nu vorbește limba sau nu are legături comunitare poate fi foarte vulnerabil. Poate că observați că adolescentul este foarte artistic și face față sentimentelor de izolare desenând. Ar trebui să vă adaptați comunicarea cu acel adolescent, luând în considerare vulnerabilitatea (izolarea și lipsa limbajului) și factorii de comportament refractar (talent artistic), oferindu-i copilului informații relevante într-un format adaptat; poate că există câteva schițe sau un videoclip animat pe care îl puteți arăta. Invitați-i să participe într-un mod care are sens pentru ei. Poate că vor să deseneze în timp ce ascultă interpretul sau în timp ce vă comunică nevoile.

Informațiile ar trebui adaptate la nevoile specifice ale fetelor, inclusiv informații despre drepturile și procedurile specifice sexului copilului. Adaptați distribuția informațiilor pentru a depăși provocările speciale cu care se confruntă fetele. Așa cum am discutat anterior, fetele și băieții însoțiți din cadrul familiilor au, de asemenea, nevoie de informații specifice.

Aspecte de luat în considerare

Victime ale traficului cu ființe umane

Un copil victimă a traficului poate reacționa într-un mod neașteptat, deoarece se teme de traficanții săi. Acest lucru îl poate face să pară mai puțin vulnerabil atunci când îl întâlniți pentru prima dată.

Luați în considerare impactul situației copilului asupra informațiilor pe care ar trebui să i le furnizați și impactul asupra receptării informațiilor (s-ar putea să nu vă asculte sfatul pentru că este victima traficului de persoane). Luați în considerare ce informații pot fi utile dacă acești copii se gândesc să evadeze în viitor (spuneți-le ce este traficul, ce protecție este disponibilă etc.) pentru a-i abilita să scape din această situație în viitor.

Ilustrați vorbind despre o situație fictivă sau o situație indirectă; folosiți vorbirea indirectă și întrebări pentru a ajuta copilul să se simtă mai puțin victimizat.

Sfat practic

Pentru informații suplimentare privind identificarea copiilor supuși riscului de trafic la frontiere, consultați FRONTEX (2015).

Aspecte de luat în considerare

Fetele măritate

Gândiți-vă cum să oferiți informații despre:

- drepturile copilului în cadrul căsătoriei; aceste informații trebuie adaptate vârstei și maturității fetei;
- dreptul copilului de a consimți în contextul căsătoriei lor și în cadrul procedurilor de imigrare și dacă soțul său este tutorele (reprezentantul) acesteia, dacă acesta are dreptul de a consimți în numele fetei;
- dreptul copilului la sănătatea sexuală și de reproducere, inclusiv în cazul în care fata respectivă este gravidă;
- serviciile de siguranță și protecție disponibile pentru copii, care sunt inclusiv victime ale violenței, victime ale căsătoriei forțate, victime ale traficului de persoane și victime ale violenței domestice, pentru a avea acces la statutul de rezident;
- drepturile lor de copil: la educație, asistență medicală, cazare adecvată, pentru a fi protejați împotriva tuturor formelor de violență;
- dacă aveți sau nu obligația de a dezvălui situația lor serviciilor de protecție a copilului.

Dacă nu sunteți persoana potrivită pentru a oferi copilului informații despre oricare dintre aspectele de mai sus, asigurați-vă că îl trimiteți pe copil la serviciul corespunzător, astfel încât să poată accesa ajutor și informații despre drepturile sale.

Acordați o atenție deosebită atunci când comunicați cu fetele căsătorite care se pot confrunta cu bariere suplimentare în primirea de informații despre situația lor individuală, chiar dacă, în calitate de copil, au drepturi independente de cele ale soțului lor și pot avea dreptul să acceseze proceduri în mod independent de statutul soțului aflat în situație de imigrare sau cerere de azil. Nu uitați că acești copii au drepturi în calitatea lor de copii și, de asemenea, ca fete.

Nu uitați că acești copiii aflați în detenție, inclusiv tinerii aflați în tranziție spre vârsta adultă, sunt extrem de vulnerabili la toate formele de violență și abuz. Profesioniștii care interacționează cu copiii care sunt lipsiți de libertate ar trebui să țină cont de acest lucru atunci când comunică cu ei.

Adaptați informațiile la nevoile specifice ale copiilor cu dizabilități, în conformitate cu toate aspectele care însoțesc informațiile pe înțelesul copiilor examinate mai sus. Aveți grijă la alegerea cuvintelor folosite pentru a vă asigura că vocabularul folosit nu este peiorativ sau ofensiv, mai ales atunci când lucrați cu interpreți.

Modul în care comunicați cu copilul despre vulnerabilitățile lui va fi un element important pentru a construi o relație de încredere și a permite o interacțiune bună cu copilul.

Sfat practic

Utilizarea întrebărilor indirecte și a vocabularului neutru pentru a întreba un copil despre vulnerabilitățile sale va ajuta copilul să se simtă în largul lui și să nu se simtă (re) victimizat din cauza sentimentului indicat sau discutat.

De exemplu: unei fete aflată într-o situație de risc de a fi căsătorită forțat îi poate fi teamă să vorbească despre această problemă din cauza fricii de repercusiuni dacă va fi confruntată cu familia sau cu potențialul ei soț. Încurajând copilul să-și înțeleagă drepturile și garanțiile de care dispune, precum și rolul și obligațiile dvs. va crea o relație de încredere care poate ajuta copilul să vorbească despre aceste riscuri.

În egală măsură, băieții și fetele care sunt expuși riscului de exploatare și abuz sexual sau care au fost victime ale exploatării și abuzurilor sexuale sunt expuși riscului de a fi stigmatizați și ostracizați din cauza statutului lor de victimă. Este important să îi protejați împotriva stigmatizării sau ostracizării atunci când comunicați despre aceste riscuri. O modalitate de a face acest lucru este de a informa copiii dintr-un grup despre riscurile și ajutorul disponibil.

Aspecte de luat în considerare

Când comunicați:

- evitați cuvinte care ar putea fi înțelese ca învinovățind persoana;
- asigurați-vă că știu de unde pot primi ajutor: puneți un afiș pe perete cu numărul liniei telefonice de asistență sau oferiți fiecărui copil un pliant cu numărul de telefon, astfel încât să nu evidențiați prin acest gest niciun copil.

Dacă bănuiți că un copil se află într-o situație de risc, luați măsuri împotriva acestei situații! Solicitați ajutor unui coleg și puneți copilul în contact cu serviciul relevant care îl poate ajuta, de exemplu, prin stabilirea unei întâlniri cu un medic sau informarea tutorelui (reprezentantului) copilului sau a asistentului social cu privire la îngrijorarea dvs.

Ar trebui acordată o atenție specială adaptării comunicării la nevoile specifice ale copiilor care au fost victime ale violenței, pentru a vă asigura că aceștia primesc informațiile de care au nevoie pentru a avea acces la ajutor și proceduri specializate, inclusiv victime ale traficului de persoane, exploatării și abuzurilor sexuale, abuzurilor domestice și ale violenței (inclusiv violența poliției, violența la frontieră și căsătoria forțată).

Luați în considerare dacă poate fi adecvat să comunicați cu copilul prin experți, cum ar fi psihologii și folosind un mediator cultural și nu un interpret. Mediul în care are loc interviul trebuie de asemenea adaptat la nevoile copilului.

Proceduri pe înțelesul copiilor

Informațiile pe înțelesul copilului reprezintă un mijloc care facilitează accesarea drepturilor și procedurilor. Factorii de decizie ar trebui să fie conștienți că, fără proceduri pe înțelesul copilului, accesul la drepturi va fi limitat, chiar dacă respectivul copil a primit informații corecte în interesul său. Procedurile pe înțelesul copiilor vor fi examinate într-o publicație separată.

Unele dintre caracteristicile-cheie ale unei proceduri pe înțelesul copiilor sunt prezentate mai jos, lista fiind non-exhaustivă.

A) Accesul la drepturi: principiul urgenței este un element cheie al procedurilor pe înțelesul copiilor.

O decizie promptă și corectă va fi întotdeauna în interesul superior al copilului. Principiul urgenței se aplică accesului la procedură și duratei procesului decizional.

B) Dreptul de a fi ascultat: participarea copilului la deciziile care îl afectează este un corolar la informații

Nu este suficient de a informa copilul despre drepturile sale și despre procedurile care îl afectează.

Copiii au dreptul de a participa la procedurile care îi afectează și opiniilor lor trebuie să li se acorde o pondere convenită în funcție de vârstă și maturitate.

C) Căile de atac disponibile: copiii au dreptul la o cale de atac efectivă

Dreptul la o cale de atac efectivă se extinde până la lipsa de informare a copilului, din partea statului, despre drepturile sale și despre procedurile care îi afectează într-o manieră care să fie adaptată vârstei și maturității sale.¹⁰

Pentru a fi eficientă, calea de atac în sine trebuie să fie comunicată într-o manieră pe înțelesul copiilor:

- copilul trebuie să înțeleagă că o cale de atac există. Prin urmare, copiii trebuie informați cu privire la căile de atac disponibile;
- copilul trebuie să-și poată exercita dreptul la o cale de atac efectivă. Prin urmare, procedura trebuie să fie accesibilă și adaptată la capacitatea de înțelegere a copilului;
- copilul trebuie să poată înțelege procedurile și urmările care decurg din exercitarea acestui drept. Prin urmare, procedurile trebuie să fie accesibile fizic și intelectual copilului și acesta trebuie să poată înțelege decizia care îl afectează.

---

10. Rahimi v. Greece Nr. 8687/08 (2011), Curtea Europeană a drepturilor omului.

02

Sosirea la granițe, externe și interne

Reguli de aur

- oferiți informații preliminare despre drepturile copilului;
- fiți atent la modul în care furnizați informații;
- creșteți gradul de conștientizare cu privire la riscuri și abilitarea copiilor de a recunoaște comportamente dăunătoare;
- utilizați modalități anonime de a oferi informații despre violență și abuz pentru a evita stigmatizarea victimelor;
- oferiți informații despre ceea ce se întâmplă la frontieră, unde va fi transferat copilul și despre ce se va întâmpla în continuare;
- oferiți informații prompt (acest lucru nu înseamnă imediat).

Așteptând copiii la sosire și informându-i într-un mod pe înțelesul copiilor cu privire la drepturile lor, profesioniștii și voluntarii pot contribui la prevenirea victimizării și la reducerea riscurilor de trafic sau re-trafic de persoane, dispersie și alte riscuri.

Întrebări pe care le-ar putea avea copiii

- Ce se întâmplă?
- Este acest loc sigur?
- Sunt în închisoare, am probleme?
- De ce au nevoie de amprentele mele sau de ce mi se fotocopiază pașaportul?
- Unde sunt transferat?
- De ce nu pot fi transferat cu adulții cu care am călătorit în bărci?

Copiii ajung în statele membre într-o varietate de moduri, inclusiv prin: puncte normale de trecere a frontierelor, puncte de hotar, puncte de debarcare, porturi comerciale prin aterizări pe plajă și granițe verzi, garduri de frontieră și zone de tranzit. Fiecare copil trebuie să primească informații despre drepturile sale la sosire, indiferent de locul de sosire pe teritoriu. De asemenea, copiii aflați în detenție au nevoie de informații rapide și adecvate.

Practici promițătoare

„Cutiile cu minuni” (Boxes of wonder)

Salvați copii, Serbia

„Cutiile cu minuni” sunt truse de instrumente pentru sesiunile de informare care urmează să fie oferite într-un spațiu improvizat pe înțelesul copiilor, care conțin informații privind drepturile și participarea la luarea deciziilor. Una dintre cutii conține o activitate de marcare pe hartă a călătoriei, concepută pentru a ajuta copiii să recunoască și să-și aprecieze propriile forțe și rezistență, să facă față experiențelor traumatiche și să recunoască riscurile potențiale, inclusiv introducerea de strategii pentru atenuarea riscurilor. Acest model permite profesioniștilor și voluntarilor care se ocupă de sosirea copiilor la frontierele verzi și gardurile de frontieră, sau aeroporturi sau alte locuri care nu sunt echipate cu instalații permanente, să ofere informații într-un mediu adecvat.

Practică promițătoare

Spații mobile potrivite copiilor:

Semiluna Roșie Turcă (Kizilay)

Semiluna Roșie Turcă folosește spații mobile pe înțelesul copiilor pentru a desfășura activități de prevenire, inclusiv sensibilizarea cu privire la drepturile copilului, violența din partea semenilor și violența sexuală (intimitatea relațiilor). Unitățile mobile pot fi utilizate pentru a răspunde la situații de urgență, pentru a permite identificarea copiilor care sunt deosebit de expuși riscului de violență și exploatare, într-un mediu potrivit copiilor și pentru a oferi informații pe înțelesul copiilor.

Cine ar trebui să ofere informații la sosire?

Cei care întâmpină copiii la sosire: polițiștii de frontieră, autoritățile poliției, personalul internațional, organizațiile guvernamentale și neguvernamentale cu misiuni specifice de informare, inclusiv avocații, voluntarii de răspuns în situații de urgență, azil și autoritățile publice, sunt toți responsabili pentru a se asigura că acești copii primesc informații adecvate la sosire. Organizațiile guvernamentale și locale, cum ar fi serviciile de informare și consiliere pentru tineri, pot fi de asemenea furnizori relevanți de informații în această etapă de sosire.

Sfat practic

Gândiți-vă la hainele dumneavoastră și la mesajele pe care acestea le transmit copiilor la sosire. Este important ca toți profesioniștii și voluntarii prezenți la sosire să fie identificați prin haine speciale, astfel încât copiii să le poată recunoaște rapid. Totuși, nu uitați că acești copii pot asocia uniformele cu aspecte negative.

Practică promițătoare

Interviuri individuale

Proiectul PUERI, Fundația Națională a Asistenților Sociali din Italia

Echipele multidisciplinare compuse dintr-un asistent social, un psiholog și un mediator cultural întâmpină copiii realizând interviuri individuale la sosire. Acest proiect este implementat în hot spoturile din Italia. Mediatorii culturali îi ajută pe ceilalți profesioniști să înțeleagă atât comunicarea verbală, cât și cea non-verbală a copilului și să comunice informații copilului într-un mod sensibil față de cultura lui.

Ce informații trebuie să primească copiii la sosire?

Este esențial ca la sosire, copiii să fie întâmpinați de profesioniști care sunt în măsură să le satisfacă nevoile și să le răspundă la întrebări.

“[Informațiile despre fotbal], fotografie, școală au fost foarte bune, pentru spital, Nu și nu am putut găsi adresa”

Sara, 16

Copiii trebuie informați că interesele lor supreme trebuie să fie o considerație primordială în toate problemele care îi privesc din momentul sosirii. Ei trebuie să înțeleagă cum vor fi luate în considerare interesele lor supreme. Toți profesioniștii sau voluntarii implicați în această fază au un rol important pentru a ajuta copilul să fie informat despre drepturile sale și despre procedurile viitoare. Copilul va trebui să fie informat că va trece printr-o mulțime de proceduri, inclusiv amprentarea digitală și verificarea stării de sănătate, deci trebuie să primească informații despre etapele și scopurile acestor proceduri.

S-ar putea ca acești copii să fi primit informații false de la contrabandiști; oferindu-le informații corecte din momentul sosirii, îi veți liniști pe copii și îi veți ajuta să aibă încredere în serviciile și profesioniștii pe care îi întâlnește, protejându-l de riscul de a dispărea.

Sfat practic

Informați copilul dacă are dreptul să fie însoțit în timpul procedurilor de înregistrare de către o persoană de încredere sau un tutore (reprezentant) ad-hoc.

Copiii se pot simți copleșiți dacă li se oferă prea multe informații. Este important să identificăm informațiile cheie care trebuie furnizate copilului imediat la sosire și informațiile care pot fi oferite după satisfacerea nevoilor sale de bază.

Asigurați-vă că acești copiii înțeleg că:

- au dreptul de a nu fi trimiși înapoi: toată lumea ar trebui protejată împotriva intenției de a fi trimisă înapoi. Pentru copii, aceasta înseamnă că nu ar trebui să fie trimiși într-o altă țară înainte de o evaluare individuală a intereselor lor;
- au dreptul la o viață fără violență: nimeni nu are voie să-i bată sau să-i rănească și, dacă se întâmplă, este ilegal și pot cere ajutor și făptuitorii ar trebui pedepsiți;
- au dreptul să-și satisfacă nevoile de bază;
- au dreptul la o protecție specială, cum ar fi numirea unui tutore (reprezentant), accesul la cazare și educație corespunzătoare vârstei;
- înțeleg unde vor fi mutați: la un centru de primire sau un alt stat (de exemplu, în baza unui acord de relocare sau a unei proceduri de reîntregire a familiei);
- ar trebui să anunțe imediat autoritățile pentru a fi înregistrați în calitate de copii pentru a evita să fie considerați adulți: poliștii de frontieră pot juca aici un rol deosebit de important, informând copiii că au drepturi și protecții specifice;
- de ce le sunt luate amprentele și ce se întâmplă cu aceste date ulterior: explicați-i copilului că amprentele sunt parte a procedurilor de identificare și nu o pedeapsă sau o constrângere;
- ce proceduri se vor aplica și consecințele înregistrării ca și copil sau un adult, inclusiv informații preliminare despre reîntregirea familiei, procedurile de relocare internă în stat și procedura de relocare europeană.

Aspecte de luat în considerare

Copiii, victime ale traficului cu ființe umane.

În cazul în care credeți că un copil poate fi victimă a traficului de persoane, asigurați-vă că înțelege că are dreptul la o protecție specială și că nu va fi pedepsit pentru nimic din ceea ce i-au făcut traficanții.

Aceasta poate fi singura oportunitate pentru autorități de a interacționa cu acești copii, de aceea este crucial să se asigure că acești copii sunt informați în acest stadiu cu privire la drepturile lor și de unde pot primi ajutor.

Sfat practic

Pentru a evita victimizarea, oferiți informații despre drepturile și protecția specială disponibile victimelor violenței și traficului de persoane într-un cadru de grup. Definiți sensul acestor termeni.

Asigurați-vă că informațiile despre liniile de asistență sunt ușor disponibile în faza de sosire, prin crearea unui afiș cu linii telefonice de asistență pentru victime sau adresele site-ului web ale asociațiilor de asistență a victimelor. Includeți un cod QR pe care copilul îl poate scana sau fotografia pentru a accesa informațiile mai târziu.

Dacă identificați un copil ca fiind o posibilă victimă, trimiteți copilul la serviciile de specialitate; ele pot oferi informații și sfaturi mai detaliate despre drepturile lor și pot oferi copilului ajutor de specialitate.

Practică promițătoare

Linia telefonică directă europeană pentru copii dispăruți 116 000

HAMOGELO, Grecia

Au fost realizate pliante cu informații în mai multe limbi despre Linia telefonică directă europeană pentru copii. Acestea pot fi oferite la sosire pentru a informa copiii despre locul unde pot beneficia de ajutor suplimentar dacă sunt în pericol sau separați de părinți. Copiii care apelează linia telefonică vor putea primi informații și sfaturi în propria limbă.

www.hamogelo.gr/gr/en/home

Cum pot fi informațiile comunicate într-un mod pe înțelesul copilului la sosire?

Sprijinul oferit de un mediator cultural este fundamental în faza de sosire, pentru a înțelege limba, dar și comunicarea și cultura non-verbală a copilului. Informați copilul dacă poate alege genul mediatorului cultural.

“Fiindcă Lamiae [mediatorul cultural] a fost acolo, m-a ajutat să mă simt mai liber să vorbesc pentru că am vorbit în limba mea. Tot ceea ce mi-ai explicat mi-a fost util.”

Chlarifda, 14

Sfat practic

Chiar și într-o situație de urgență, acordați-vă timp pentru a asigura copilul că aveți datoria de a respecta confidențialitatea și nu aveți voie să divulgați informațiile obținute. Acest lucru va ajuta copilul să se simtă mai în siguranță să vorbească cu dumneavoastră.

Explicați rolurile diferite ale persoanelor care lucrează cu copilul în această fază de sosire, profesioniștii cu care copilul se va întâlni odată ce au început o procedură, inclusiv avocații, tutorele (reprezentantul) și diferența dintre aceste două roluri- asistenți sociali, psihologi, mediatori culturali și așa mai departe.

Recomandările copiilor

„Faceți-i să înțeleagă foarte încet și amabil”

„Folosiți desene ca să înțeleagă, un mod foarte amabil de a vorbi”

„Îl pot duce pe copil în locul în care dorește să meargă sau îl aduc la un [ONG] în care am încredere că îl ajută.”

Recomandările adolescenților cu privire la modul de a oferi informații copiilor mai mici la sosire.

Condițiile existente la sosirea copilului trebuie să influențeze comunicarea cu acesta. Factori precum motivul migrației copilului, starea de sănătate a acestuia la sosire, așteptările, visurile și proiectul migrator vor influența informațiile pe care le caută la sosire.

Sfat practic

Dacă un copil pare prea obosit sau stresat pentru a înțelege informațiile pe care le oferiți, este mai bine să îi satisfaceți mai întâi la nevoile sale de bază - somn, hrană și odihnă - și invitați copilul să se întoarcă mai târziu pentru un interviu, pentru a primi informații, atunci când se află într-o stare adecvată pentru a înțelege și reține.

“Câteodată noi avem nevoie de timp pentru a uita prin ce am trecut, înainte de a vorbi despre asta.”

Amara, 14

De multe ori copiii nu sunt pregătiți să vorbească la sosire despre traume și evenimente dificile din viață. Rolul dumneavoastră în această primă etapă de sosire este să vă asigurați că au informațiile necesare și că sunt în contact cu servicii relevante pentru accesarea ajutorului și a procedurilor la timpul corespunzător.

Mai presus de toate, respectați limitele copilului. Respectați dreptul copilului de a fi ascultat, ascultați prioritățile copilului și oferiți-i informații preliminare despre procedura care poate fi cea mai potrivită nevoilor sale.

Asigurați-vă că informați copiii despre dreptul lor de a fi protejați de exploatare, inclusiv de exploatarea prin muncă a copilului. Copiii pot experimenta emoții diferite atunci când vor afla că nu au drept de muncă. S-ar putea simți trădați sau fără speranță cu gândul la modul în care își vor rambursa datoriile în urma emigrării. Fiți pregătiți pentru astfel de reacții atunci când îl informați pe copil despre drepturile sale de protecție împotriva exploatării prin muncă a copilului.

Sfat practic

Acordați atenție comunicării dvs. non-verbale, în special în faze stresante și de sosire de urgență. Un ton inadecvat al vocii, o postură și atitudine generală inadecvată în fața copilului ar putea declanșa amintiri traumatice în această situație stresantă.

Utilizarea imaginilor sau a comunicării digitale ar putea fi utilă în această etapă pentru a oferi copiilor o imagine a procedurilor care urmează și pentru a reduce incertitudinea cu care se confruntă copilul.

Sfat practic

Utilizarea afișelor pentru a atrage atenția către lucrurile care nu sunt „în regulă”, a permite copiilor să se informeze într-un mod anonim și să se poată raporta singuri la acest material, pot fi utile în această etapă.

Instrumentele vizuale care nu necesită cunoștințe lingvistice sunt utile pentru prezentarea informațiilor, cum ar fi afișe, pliante și videoclipuri. În egală măsură, utilizarea comunicării digitale le permite copiilor să acceseze linkurile într-o etapă ulterioară. Folosirea link-urilor cu auto-activare poate permite copilului să aibă acces la informații în momentele cheie într-o etapă ulterioară.

Practică promițătoare

Hartă informațională cu proceduri

Oxfam, Italia

O hartă este folosită pentru a ilustra procedurile pe care copilul le va urma din momentul debarcării până la o decizie cu privire la statutul său. Harta include ilustrații ale diferitelor etape ale procedurii de înregistrare, serviciile disponibile și diferitele tipuri de decizii pe care copilul le-ar putea primi. Harta include, de asemenea, informații despre drepturi, linii de asistență și datele de contact ale organizațiilor care ar putea ajuta copilul.

Practică promițătoare

Pliante pentru copiii neînsoțiți

Organizația internațională pentru migrație (IOM)

OIM a elaborat pliante și afișe pentru copii neînsoțiți. Pliantele includ informații despre linii de asistență, drepturile copilului în țară, procedurile disponibile, unde să găsească ajutor și procedura de azil. Pliantele au fost adaptate la situația națională din cinci state și traduse în mai multe limbi vorbite frecvent.

Sfat practic

În faza de transfer sau pur și simplu în timpul fazei în care, din motive de securitate, copiii neînsoțiți și adulții pot fi separați după debarcare, informați copiii și tinerii despre motivul pentru care sunt separați, cât timp va dura separarea și unde vor fi duși.

Informațiile adecvate în timpul acestei separări vor reduce sentimentele de stres și anxietate.

Momentul sosirii, urmat de identificare, este una dintre primele provocări pentru copilul neînsoțit: să decidă dacă se face cunoscut autorităților ca fiind copil sau nu. Unii copii pot încerca să nu fie identificați precum copii pentru a urmări alte obiective. Capitolul următor va examina aceste elemente în detaliu.

Vulnerabilități specifice

Pentru a comunica eficient cu copilul, este important să detectăm caracteristicile de vulnerabilitate ale acestuia încă din stadiul incipient. La sosire, ar trebui să se acorde o atenție deosebită fetelor, copiilor care au nevoie de îngrijiri medicale speciale și copiilor cu alte caracteristici de vulnerabilitate, cum ar fi copiii analfabeți, care pot întâmpina dificultăți în accesarea anumitor tipuri de ajutor.

Sfat practic

Informați toți copiii despre îngrijirile speciale disponibile. Copiii pot transmite aceste informații altor copii despre care știu că ar putea beneficia de aceste informații specifice.

În această etapă timpurie ar trebuie de asemenea furnizate informații despre procedurile speciale aplicabile grupurilor vulnerabile

Ajutați copilul să recunoască comportamente dăunătoare chiar și în acest stadiu incipient de sosire, de exemplu, dacă un contrabandist sau un traficant i-a confiscat documentele de identitate sau dacă este forțat la o căsătorie împotriva voinței sale.

În această etapă pot fi adecvate ședințe de grup separate cu fete și băieți pentru a adapta informațiile la nevoile specifice ale fiecărui grup vulnerabil, cum ar fi copiii aflați într-o situație de risc de căsătorie forțată, băieți victime ale abuzului sexual, fete victime ale abuzului sexual, victime ale exploatării copiilor sau copii din comunitatea LGBTI care sunt victime ale infracțiunilor din motive de ură. Oferirea de spațiu pentru copii pentru a fi informați despre aceste riscuri într-un mediu unisex poate îmbunătăți comunicarea și refractabilitatea.

Aspecte de luat în considerare

Explicați că violul și violența sexuală / abuzul sexual sunt infracțiuni și că acel copil trebuie protejat de astfel de violențe. Explicați cum copilul victimă nu va fi pedepsit sau blamat; ajutați-i să înțeleagă că atitudinea culturală față de aceste crime poate fi diferită de cea din cultura lor de origine. Rețineți că un copil poate proveni din culturi care pedepsește mai degrabă victima decât făptuitorul.

Copiii au nevoie de informații despre riscurile de a fi forțați să se prostitueze și de a deveni victime ale violenței sexuale chiar și în această etapă de sosire timpurie. Aceste informații trebuie furnizate la frontierele externe și interne și în facilitățile închise unde copiii sunt deosebit de vulnerabili.

Informați copilul că dacă își continuă călătoria prin mijloace neoficiale se expune la un risc mai mare de violență sexuală și alte forme de violență. Astfel de mijloace pot include încercarea de a trece frontierele prin mijloace proprii sau cu contrabandiști (în camioane, pe acoperișul trenurilor, sărind bariere, traversând munții fără echipament adaptat pentru vreme, etc.).

Dacă locul de sosire este un centru închis și este predispus detenției, nu uitați că acest lucru face copiii mai vulnerabili la toate formele de violență și abuz. Copilul trebuie în continuare informat despre drepturile sale și despre procedurile care îl afectează. Modul în care comunicați cu copilul și conținutul informațiilor trebuie adaptat la natura închisă a cadrului de sosire.

Sfat practic

Dacă utilizați afișe într-un cadru închis pentru a informa copilul despre liniile telefonice de asistență destinate copiilor, asigurați-vă că afișul se află la înălțimea la care copilul îl poate citi. Postați afișul astfel încât copilul să-l poate vedea întâmplător, fără a fi identificat de ceilalți deținuți sau personal angajat.

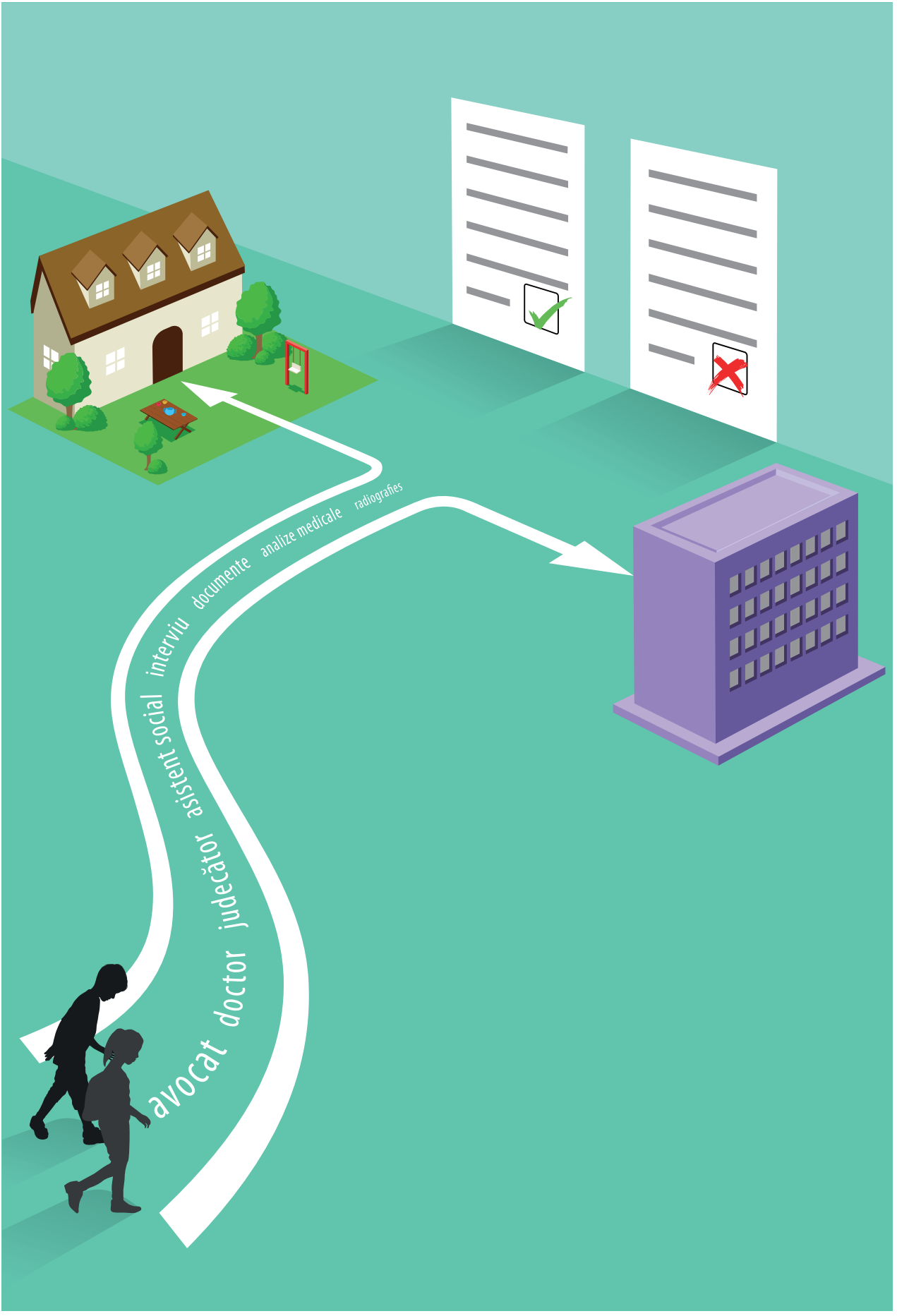
“Aș trimite micuța mea pasăre pentru a saluta toți oamenii care m-au primit, pentru bunătatea lor [...] pentru mâncare, haine, încălțăminte, protecție ...

Toate acestea m-au făcut să uit de problemele pe care le-am avut în timpul călătoriei, cum ar fi lipsa apei în deșert, traficanții din Libia. Mă bucur să te am ca susținător al meu departe de țara mea. Dumnezeu să te binecuvânteze.”

Yaya

03

Evaluarea și identificarea vârstei

Reguli de aur

- informați copilul că ar trebui să aibă același acces la drepturi și că ar trebui tratat ca un copil pe toată durata procedurii (prezumția minorității);
- informați copilul că ar trebui protejat împotriva umilirii; procedura nu trebuie să le încalce demnitatea;
- înainte de efectuarea evaluării vârstei, copilul trebuie să fie informat cu privire la scopul procedurii și la metodă;
- în timpul evaluării vârstei copilul are nevoie de informații despre drepturile sale, dreptul său de a consimți sau de a refuza consimțământul și explicații consecințele acestui fapt;
- după ce a fost luată o decizie, informați copilul cu privire la consecințele deciziei, eventualele contestații sau recursuri disponibile;
- încurajați copilul să acționeze în cazul în care drepturile sale sunt încălcate și informați-l cu privire la căile de atac efective disponibile și la modul de accesare a acestora;
- adaptați informațiile la vulnerabilitățile specifice ale copilului.

În conformitate cu consensul internațional, se presupune că orice persoană supusă evaluării vârstei trebuie să fie un copil și va beneficia de toate drepturile copilului de-a lungul procedurii de evaluare a vârstei. Prin urmare, este important să informăm copilul despre acest drept. În conformitate cu această prezumție, vom folosi termenul „copilul” pe parcursul acestui capitol.

Copilul poate crede că a fi neînsoțit implică pierderea părinților sau a tutorilor (reprezentanților) legali. Prin urmare, este important ca profesioniștii să aibă răbdarea de a-i explica ce înseamnă a fi un copil neînsoțit în drept și în fapt. Profesioniștii trebuie să informeze copiii că au dreptul de a cunoaște și de a lua legătura cu rudele sau prietenii din țara gazdă și că acest lucru nu trebuie folosit niciodată ca argument pentru a-i priva de îngrijirea instituțională, inclusiv tutela, dacă sunt neînsoțiți sau separați de părinții sau tutorii lor legali (a se vedea Capitolul 4 despre tutelă pentru mai multe detalii).

Aspecte de luat în considerare

Copiii însoțiți au dreptul la informații, în aceeași măsură precum copiii neînsoțiți. Gândiți-vă cum vă puteți asigura că acești copii din familii sunt informați despre drepturile lor pe parcursul procedurii de identificare și evaluare a vârstei.

Acest capitol va analiza nevoile de informare ale copiilor care urmează proceduri de evaluare și identificare a vârstei. Conține extrase din cercetările de teren efectuate în Franța (Baillleul și Senovilla Hernandez 2015).

Cine ar trebui să ofere informațiile?

În timpul procedurilor de evaluare și identificare a vârstei, copilul va întâlni o serie de profesioniști, inclusiv: autoritățile responsabile de controlul la frontieră (inclusiv ofițerii de poliție), personalul de primire, autoritățile de azil și imigrare, tutori, reprezentanți legali și personalul judiciar, inclusiv judecători, consilieri și avocați. Fiecare profesionist are datoria de a informa copilul despre rolul său și ar trebui să fie instruit să utilizeze informații adaptate într-un mod pe înțelesul copilului atunci când se ocupă sporadic sau în mod regulat de copiii aflați în situație de migrație.

Sfat practic

Evitați să folosiți cât mai mult posibil termeni tehnici sau legali, noțiuni complexe sau acronime. Dacă nu există nicio alternativă, acești termeni ar trebui explicați cu atenție.

“Mamadou și avocatul său ies din sala de audieri a Tribunalului pentru copii din Paris. Mamadou nu arată nici o emoție, nici o ușurare, nici o grimasă. Este imposibil să citești pe fața sa decizia judecătorului cu privire la minoritatea sa; în realitate nu a înțeles-o. Avocatul său începe să explice verdictul adultului însoțitor. El este plasat provizoriu sub protecția serviciilor de protecție a copiilor din Paris. Câteva minute mai târziu, avocatul îi explică decizia lui Mamadou, dar folosind termeni complecși, și totuși nicio reacție pe fața lui. [Adultul însoțitor] va trebui să-i explice încă o dată, într-un mod mai potrivit și adaptat nivelului lui de înțelegere, înainte ca acesta să schițeze primul zâmbet.”

*Extras din caietul de lucru pe teren,
Paris, Bailleul și Senovilla, aprilie 2015*

Profesioniștii care acționează independent de stat și / sau autoritățile locale responsabile cu primirea ar trebui să ofere informații pentru a răspunde la întrebările pe care acești copii le pot avea cu privire la procedurile de evaluare și identificare a vârstei, la care se supun.

Practică promițătoare

InfoMIE, Franța

InfoMIE (Centre ressources sur le mineurs isolés étrangers) este o platformă națională care se adresează profesioniștilor din instituții, centre de primire și ONG-uri care lucrează direct sau indirect cu copii neînsoțiți. Una dintre principalele misiuni ale centrului InfoMIE este facilitarea schimbului de informații relevante între profesioniști la nivel național. InfoMIE rulează un site web care funcționează ca o platformă de resurse care furnizează informații, precum și o listă de corespondență în care profesioniștii pot adresa întrebări la care adesea au fost oferite răspunsuri de către alți colegi din aceeași profesie care se confruntă cu situații similare în practica lor de zi cu zi.

www.infomie.net

Ce informații sunt necesare copilului referitor la procesul de evaluare a vârstei?

Întrebări pe care le-ar putea avea copiii

- De ce trebuie să fac o evaluare a vârstei?
- Care este statutul meu în timpul procedurii de evaluare a vârstei?
- Când va avea loc evaluarea vârstei?
- Cât va dura evaluarea vârstei?
- Unde va avea loc evaluarea vârstei?
- Cum vor evalua autoritățile vârsta mea?
- Cine va fi implicat în evaluarea vârstei, pot aduce pe cineva în care am încredere la examinare?
- Ce se va întâmpla când se va lua decizia cu privire la vârsta mea?
- Ce se întâmplă dacă nu vreau să fac o evaluare a vârstei?

Motivele pentru care autoritățile întreprind evaluarea vârstei

Recomandările copiilor

Unii copii au raportat că s-au simțit jigniți. Li s-a spus că mint despre vârsta lor sau au fost dezavantajați din cauza lipsei de documente.

Copiii trebuie informați despre motivul pentru care autoritățile întreprind evaluarea vârstei. Ajutați copilul să înțeleagă că evaluarea vârstei este legată de politicile globale și că nu sunt vizați individual.

Practică promițătoare

Broșură, „Bine ați venit în Germania. Un ghid pentru minorii neînsoțiți”

BumF, November 2016

Broșura include informații despre procedura de evaluare a vârstei, de ce este întreprinsă și cum. Broșura sensibilizează, de asemenea, copiii la drepturile lor și la faptul că ar trebui să discute eventualele erori de înregistrare a vârstei cu avocatul lor.

www.kommgutun.info

Explicați modalitatea în care se desfășoară procedura de evaluare a vârstei.

Aspecte de luat în considerare

Ocazional, copiii, voluntar sau sub influența sau amenințarea adulților, se declară adulți. De exemplu, un copil victimă a traficului cu ființe umane poate fi instruit de traficanții lor să declare că este adult.

Sfat practic

Evitați confruntarea directă în privința vârstei declarate a copilului, pentru a nu-i submina încrederea în sfaturile dvs. În schimb, sfătuiți-l cu privire la consecințele declarării unei vârste necorespunzătoare (minor sau adult). Informați-l despre drepturile și posibilitățile de protecție pe care le are atât ca și copil, cât și ca adult, inclusiv dreptul de a nu fi pedepsit pentru nimic din ceea ce i-au făcut traficanții.

Asigurați-vă că respectivul copil este informat despre liniile telefonice de asistență disponibile și serviciile de asistență pentru victime, inclusiv pentru victimele traficului cu persoane.

Informații despre statutul copilului în timpul procedurii de evaluare a vârstei

Copiii trebuie informați în mod adecvat cu privire la situația lor administrativă și la drepturile lor (inclusiv cazare, educație, asistență socială) în timpul desfășurării procedurii de evaluare a vârstei și până când se ajunge la o decizie definitivă asupra vârstei lor. Acest aspect include dreptul lor de a beneficia de un tutore, chiar dacă este doar temporar.

De asemenea, copilul trebuie să primească informații despre asistența socială disponibilă și statutul său juridic, dacă alege să conteste decizia cu privire la vârsta sa.

Informații despre procedura în sine

Practicile de evaluare a vârstei variază în funcție de statele membre. Copilul poate deja să fi trecut printr-o procedură de evaluare a vârstei în alt stat; nu presupuneți că a fost aceeași procedură. Copiii trebuie informați când va avea loc procedura de evaluare a vârstei, durata probabilă a procedurii și timpul estimat de luare a deciziei.

Copilul trebuie să fie informat cu exactitate despre locul în care va avea loc evaluarea, mai ales dacă acest loc nu este cunoscut copilului. Copiii trebuie, de asemenea, informați dacă au posibilitatea de a fi însoțiți de un adult de încredere, cum ar fi tutorele lor, în timpul evaluării.

Evaluarea vârstei poate fi o procedură extrem de stresantă pentru copil. Dacă aceștia înțeleg care sunt implicațiile și dacă aceștia lucrează direct cu instituția responsabilă cu realizarea evaluării sau cu autoritățile de imigrare, se vor simți mai puțin stresați.

Sfat practic

Explicați rolurile și responsabilitățile fiecărui actor implicat.

Ajutați copilul să înțeleagă că uneori poate fi supus priorităților contradictorii ale autorităților de protecție a copilului și ale autorităților de imigrare.

Copilul trebuie să fie informat despre limba care va fi folosită în timpul procedurii de evaluare a vârstei și posibilitatea de a solicita asistența unui interpret în timpul procedurii. Acest aspect este extrem de important atunci când evaluarea vârstei se desfășoară într-un interviu.

De asemenea, copilul trebuie să primească informații despre metodele care vor fi utilizate (a se vedea mai jos), gradul de precizie, marja de eroare și posibilitatea de a combina metode diferite în diferite etape ale procedurii.

Consimțământul în cunoștință de cauză și dreptul de a fi ascultat

Sfat practic

Asigurați-vă că acel copilul înțelege că are dreptul să fie ascultat în contextul procedurii de evaluare a vârstei. Fiecare copil trebuie să fie informat cu privire la măsura în care li se solicită consimțământul și dacă orice adult, cum ar tutorele său, poate consimți în numele său. De asemenea, copilul trebuie informat dacă are dreptul de a refuza participarea la procedură și despre consecințele unui astfel de refuz.

Consimțământul în cunoștință de cauză se solicită înaintea oricărei examinări medicale sau a prelucrării datelor cu caracter personal.

Pentru a-și da consimțământul în cunoștință de cauză, copilul trebuie să înțeleagă consecințele medicale și legale legate de examinare. Convenția europeană din 1997 pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei stabilește o obligație generală de a obține consimțământul informat al persoanei care este supusă unei examinări medicale sau, în cazul unui copil, în cazul în care nu este în măsură să consimtă, cel al tutorelui său (art. 5 și 6).

Dreptul de a fi informat și de a aduce modificări fișierelor de date cu caracter personal este protejat de Convenția din 1981 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automată a datelor cu caracter personal (articolul 8).

Un copil care refuză sau își retrage consimțământul pentru evaluarea vârstei trebuie să fie informat în mod obiectiv că are dreptul să facă acest lucru, dar și despre consecințele potențiale în ceea ce privește rezultatul negativ al deciziei privind minoritatea.

Copilul trebuie informat dacă vor exista implicații negative ale refuzului său de a consimți la realizarea unei examinări medicale în scopul evaluării vârstei, cum ar fi o decizie automată de a fi considerat adult sau o respingere automată a cererii de azil.

Nevoile specifice de informare

Copilul trebuie să fie informat că are dreptul la protecție împotriva tratamentului degradant și a tratamentului incompatibil cu demnitatea sa.

Asigurați-vă că acel copilul înțelege că autoritățile sunt obligate, inclusiv în timpul procedurilor de evaluare a vârstei, să urmărească respectarea interesului suprem al copilului.

- **Identificatori biometrici**

De fiecare dată când sunt înregistrate amprentele copilului sau imaginile faciale, acesta trebuie informat despre scopurile și consecințele oferirii acestor date, despre cum vor fi stocate datele, cine va avea acces la acestea și cât timp vor fi accesibile. Copilul trebuie să înțeleagă cine are acces la datele sale și în ce mod, în special în cazul în care sunt utilizate diferite baze de date cu amprente și acestea vor fi accesibile mai multor autorități diferite, inclusiv la nivel internațional prin mecanismele de cooperare internațională.

- **Interviuri**

Toate interviurile trebuie să fie bine pregătite. Acest lucru ajută la diminuarea stresului și la evitarea greșelilor.

“Când ne întâlnim cu evaluatorul, ne este frică. Prin urmare, când ne adresează întrebări, nu reușim să răspundem așa cum trebuie.”

Ousmane, 17

În cazul în care evaluarea vârstei are loc printr-un interviu pentru a evalua istoricul copilului și maturitatea psihologică, copilul va trebui să se pregătească cu atenție. Pregătirea pentru interviu presupune cunoașterea structurii și a tipului de întrebări care vor fi adresate.

Dacă dvs. derulați interviul sau îi ajutați pe copii să se pregătească, nu uitați că reconstituirea experiențelor traumatice anterioare poate fi o sursă majoră de stres pentru copil. Înainte de a începe interviul, informați copilul despre rolul dvs., dacă informațiile pe care vi le va oferi vor fi confidențiale și care este scopul interviului. Copiii nu sunt întotdeauna pregătiți să furnizeze informații despre călătoria lor sau poate au uitat sau au șters unele aspecte din memoria lor.

“Suntem foarte stresați și facem multe greșeli. În Africa nu suntem obișnuiți cu astfel de interviuri, așa că suntem foarte speriați.”

Amadou, 16

Ajutați copilul să înțeleagă riscurile de a folosi o poveste pregătită deja de o altă persoană, cum ar fi un contrabandist sau un traficant.

Aspecte de luat în considerare

Este posibil ca acei copiii să nu fi primit alte informații în timpul călătoriei decât cele furnizate de contrabandiști sau traficanți. Oferindu-i informații copilului în stadiul de evaluare și identificare a vârstei veți obține încrederea sa și acest lucru va ajuta copilul să-și dezvăluie povestea. Aceste dezvăluiri vă pot permite să identificați nevoile de protecție și vulnerabilitățile copilului în acest stadiu incipient, permițându-vă să oferiți copilului informații despre locul de unde poate să obțină ajutor suplimentar și să acceseze tipul de protecție corespunzător.

- **Dovezi documentare**

În anumite contexte, serviciile de protecție a copilului pot solicita o evaluare a validității documentelor de identitate de către o autoritate relevantă. Dacă este cazul, ajutați copilul să înțeleagă ce se întâmplă. Documentele de identitate ale copilului pot avea o semnificație enormă pentru ei și se pot simți foarte nesiguri fără ele.

Sfat practic

Copiii trebuie informați cu privire la consecințele grave (inclusiv posibilitatea procedurii penale) ale furnizării documentelor false de identitate.

Ajutați copilul să își evalueze documentele. Dacă li s-au dat documentele de către un contrabandist sau un traficant, informați copilul despre posibilitatea ca documentul respectiv să fi fost falsificat. Ajutați copiii să înțeleagă că se poate discuta despre acest aspect înainte ca documentele sale să fie evaluate.

Având în vedere că un număr mare de copii nu sunt înregistrați la naștere, este posibil ca acel copil să nu aibă certificat de naștere sau alte documente. Informați copilul despre modalitățile în care poate să-și stabilească identitatea, de exemplu, obținând o hotărâre în statul gazdă pentru a stabili data nașterii sale. În același timp, informați copilul despre riscurile de a se baza pe camarazi, traficanți sau contrabandiști pentru a obține documente de identitate.

De asemenea, copilul trebuie informat că este posibil să furnizeze alte dovezi documentare (cum ar fi fișele școlare, cardurile de la cluburile sportive) care să ofere o confirmare suplimentară a vârstei sale.

- **Examinările medicale**

“Este ceva ce nu este bun. Nu exprimă adevărul. În cazul meu, au scanat totul, chiar și sexul meu. Nu mi-au cerut permisiunea, pur și simplu au făcut-o. Când au terminat, doctorul mi-a spus ‘nu ai 16 ani’, și eu am răspuns ‘instrumentele dvs. nu funcționează bine, sunt defecte’. S-a enervat când i-am spus acest lucru. Când mi-au dat rezultatele în ziua următoare, mi-au spus ‘Nu, tu ai peste 19 ani.’”

Amadou, 16 (Vârsta declarată de ea a fost ulterior confirmată de un judecător)

Vorbiți cu atenție despre diferitele examene medicale la care copilul va fi supus, inclusiv posibilele consecințe asupra sănătății și statutului său juridic. Acordați o atenție deosebită comunicării acestor informații într-o limbă pe care copilul o înțelege, folosind un vocabular adaptat maturității, culturii și genului său.

Sensibilitatea la diversitatea culturală și de gen are o importanță deosebită atunci când explicăm natura și scopul diferitelor metode medicale; de exemplu, dacă un copil trebuie să se dezbrace parțial pentru a se supune examinării, îl ajutăm să înțeleagă că acest lucru este în scopul examinării; medicul nu ar trebui să-i judece și nu ar trebui să facă nimic pentru a-i face să se simtă umiliți sau rușinați.

Sfat practic

“Persoanele care trebuie să treacă printr-un test medical de evaluare a vârstei trebuie să fie informate despre natura testului medical și despre posibilele consecințe legale și asupra sănătății, în special în ceea ce privește statutul lor juridic ca solicitanți de protecție internațională. Aceste informații ar trebui furnizate de autoritățile naționale competente într-o manieră pe înțelesul copiilor și într-un limbaj pe care aceștia îl înțeleg. Pentru a se asigura că drepturile copilului sunt respectate, este esențial ca înainte de demararea unei proceduri de evaluare a vârstei, autoritățile naționale să numească un tutore care să sprijine și să reprezinte persoana care este supusă evaluării.”

FRA (2018)

De asemenea, medicul trebuie să se asigure că respectivul copil înțelege metoda care urmează a fi utilizată și durata examinării, precum și marja de eroare asociată cu acel tip de evaluare medicală a vârstei. De asemenea, copilul va trebui să înțeleagă că, în cazul în care există dubii, se va lua în considerare vârsta cea mai mică.

Sfat practic

Verificați dacă respectivul copil are întrebări.

Câțiva copii confundă alte examene medicale care au loc imediat după primire, cum ar fi verificările generale ale stării de sănătate, cu evaluările medicale în vederea stabilirii vârstei.

Ajutați copilul să înțeleagă dacă metoda medicală de evaluare a vârstei este pusă în aplicare ca măsură de ultimă soluție. Explicați de ce celelalte elemente ale procedurii au fost neconcludente și de ce această examinare este considerată a fi compatibilă cu interesele lor. Acest lucru se poate realiza prin explicarea implicațiilor și consecințelor examinărilor medicale pentru evaluarea vârstei și a oricărui efecte secundare.

Acest schimb de informații trebuie să aibă loc într-un context potrivit copiilor care permite profesionistului să comunice și să evalueze posibilele vulnerabilități și situații care ar putea indica faptul că o metodă medicală este, de fapt, nepotrivită pentru un copil. Un copil nu poate da consimțământul în cunoștință de cauză decât dacă a primit informații adecvate.

Reguli de aur

- Informați copilul despre dreptul său la demnitate și cu privire la faptul că tratamentul degradant este interzis.
- Asigurați-vă că acesta înțelege că procedurile de identificare și evaluare a vârstei trebuie să-i respecte demnitatea.

Sfat practic

Informați copilul ce tipuri de evaluare a vârstei sunt interzise în statul gazdă. De exemplu, dacă examinarea de maturitate sexuală este interzis, asigurați-vă că acel copil știe că acest tip de examinare este interzis.

Informați copilul că are dreptul să spună NU dacă un practicant încearcă să-i umilească în contextul procedurii de evaluare a vârstei.

Practică promițătoare

Informații date copiilor înainte de examinarea medicală pentru evaluarea vârstei

Pe parcursul anului 2014 au fost efectuate o serie de evaluări ale vârstei la spitalul de copii Sachsska din Stockholm. Examinările au avut loc într-o clinică pentru copii, unde toți ceilalți pacienți erau și ei adolescenți, iar mediul a fost adaptat la această grupă de vârstă.

Informațiile despre conținutul examinării au fost comunicate tânărului și îngrijitorului său prin intermediul ofițerului de migrație. Înainte de începerea examinării, au fost furnizate informații despre conținutul examinării, dreptul de a întrerupe în orice moment și cu privire la faptul că nici o altă informație în afară de evaluarea generală nu trebuie să fie împărtășită Comitetului pentru migranți.

(Hjern 2016)

- **Consecințe și căi de atac disponibile**

Copiii trebuie informați despre consecințele procedurii de identificare și evaluare a vârstei și asupra diferitelor niveluri de luare a deciziilor, inclusiv nivelul administrativ și nivelul judiciar.

Practică promițătoare

Pliant, 'Procedura azilului în Austria'

(UNHCR 2016)

Această [broșură](#) este bilingvă (engleză și germană) și include informații despre procedura de evaluare a vârstei, de ce are loc și rezultatele acesteia. De asemenea, broșura încearcă să informeze copilul că are dreptul să conteste decizia de evaluare a vârstei.

Dacă respectivul copil este recunoscut drept copil, trebuie să fie informat cu promptitudine despre drepturile sale în ceea ce privește accesul la îngrijire și drepturile sociale (inclusiv cazare, educație, îngrijire medicală, asistență educațională și socială), reprezentare legală și tutelă, statutul de imigrant și azilant, precum și serviciile disponibile atunci când împlinesc 18 ani.

Sfat practic

Copilul trebuie să fie înștiințat că atunci când este emisă o decizie pozitivă de recunoaștere a minorității lui, autoritățile administrative pot face apel și, în consecință, există încă un risc posibil de a fi contestat statutul său dacă în urma recursului nu se confirmă vârsta lor.

Atunci când procedura de evaluare a vârstei recunoaște individul ca având peste 18 ani, trebuie să fie informați cu atenție și în mod adecvat despre următoarele:

- posibilitățile și limitele de timp pentru a contesta decizia și cine poate oferi sprijin legal și consiliere în timpul recursului;
- faptul că decizia nu schimbă neapărat identitatea lor subiectivă, ci are consecințe juridice și administrative. Tânărul în cauză trebuie, de asemenea, informat cu privire la posibilitățile existente de refacere a documentelor de identitate (în special dacă aceste documente au fost confiscate);
- consecințele imediate ale acestei decizii în ceea ce privește părăsirea serviciilor de îngrijire sau cazare rezervate copiilor;
- statutul administrativ al tânărului în urma deciziei negative (acest lucru poate fi clarificat), indiferent dacă există sau nu posibilitatea de a face apel;
- motivele legii și faptele pe care se bazează decizia, pentru a le permite să înțeleagă de ce a fost contestată vârsta declarată.

Sfat practic

În cazul unei decizii prin care individul este considerat adult, informați-l despre serviciile sociale și datele de contact ale instituțiilor private sau publice relevante care l-ar putea ajuta să găsească cazare, îngrijire medicală, asistență socială și consiliere juridică.

Copiii și tinerii cu afecțiuni sau boli de sănătate mintală curențe sau anterioare se află într-o situație de risc atunci când se confruntă cu decizia conform căreia sunt considerați adulți. Profesioniștii trebuie să fie deosebit de sensibili, empatici și să ofere suport atunci când informează aceste persoane despre rezultatul deciziei (luând în considerare riscul de a dispărea și, în mod excepțional, riscul de auto-vătămare).

Când trebuie copilul să primească aceste informații?

Informațiile trebuie furnizate înainte de începerea procedurii de evaluare sau identificare a vârstei, pentru a permite copilului să se pregătească corespunzător pentru întrebările de la interviu și să înțeleagă scopul și implicațiile oricărei alte proceduri.

În timpul procedurii, informați copilul despre timpii de așteptare și etapele următoare. Aceasta este, de asemenea, o oportunitate pentru copil de a adresa orice alte întrebări și de a oferi feedback. O astfel de monitorizare se poate realiza prin interviuri individuale.

Copiii trebuie informați cu atenție după ce primesc decizii sau documente de înregistrare, indiferent dacă este o decizie pozitivă sau negativă, pentru a-i pregăti pentru consecințe și etapele următoare ale oricărei proceduri, dacă, de exemplu, au fost înregistrați ca solicitant de azil.

Cum puteți informa eficient copilul cu privire la evaluarea vârstei ?

Informații preliminare generale despre evaluarea vârstei pot fi furnizate printr-o sesiune colectivă în care nu se pun întrebări individuale directe. Alte strategii bune includ invitarea altor tineri care au trecut deja prin evaluarea vârstei să participe la sesiuni colective, astfel încât să poată explica cu propriile lor cuvinte și idei cum are loc evaluarea. Invitați copiii să participe la interviuri de monitorizare (follow-up) pentru a răspunde la întrebări individuale sau private legate de situația fiecărui copil. Acesta ar fi momentul pentru a identifica orice vulnerabilități specifice care ar face ca o anumită metodă de evaluare a vârstei să fie nepotrivită în cazul aceluși copil.

Astfel de vulnerabilități nu trebuie discutate în public, pentru a evita victimizarea sau stigmatizarea copilului.

Acordați atenție nevoilor de informare ale copiilor cu vulnerabilități specifice

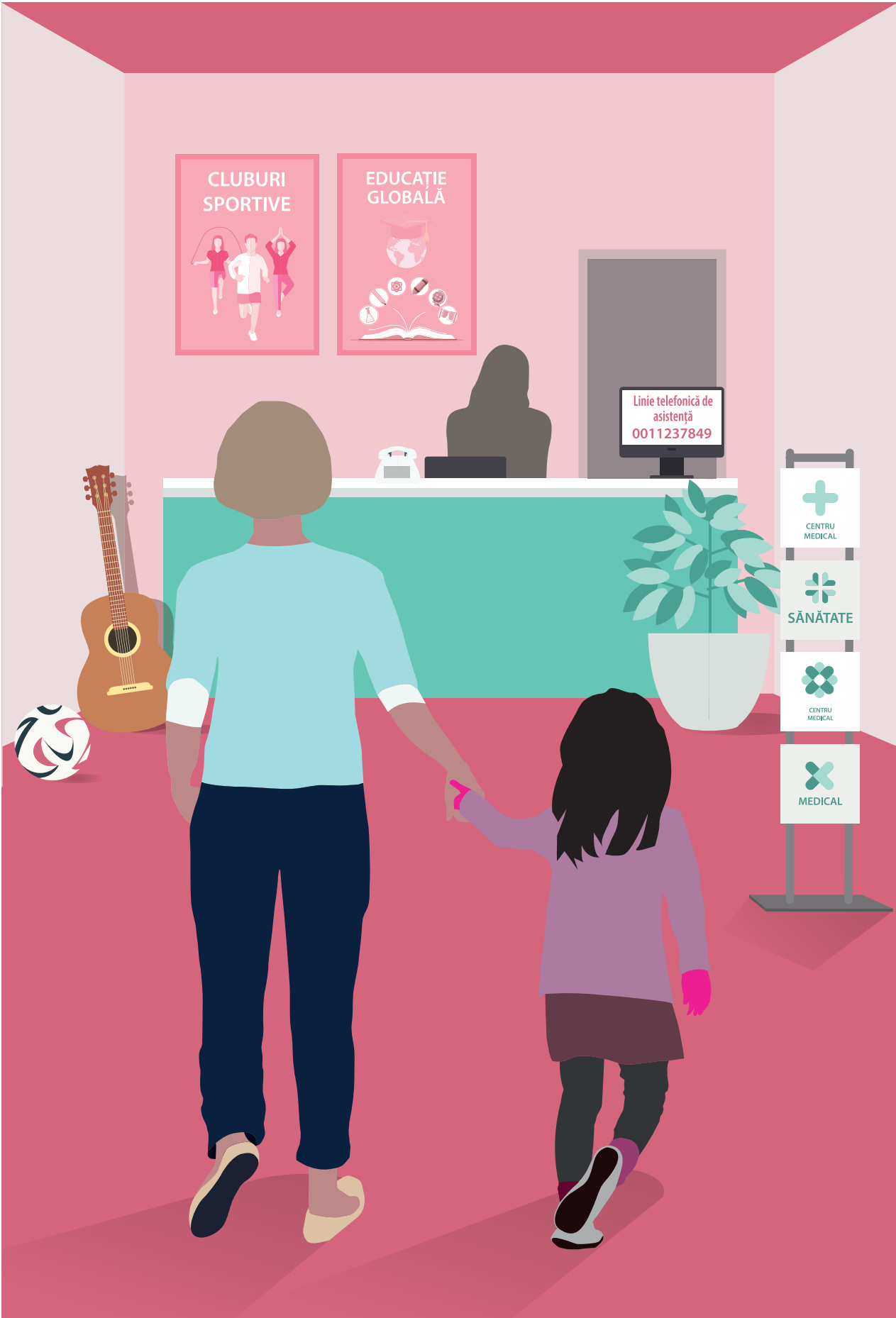
Copiii care suferă de traume, au o stare precară de sănătate mintală și au anumite diagnostice, precum și copiii cu dizabilități, pot considera procedurile de identificare și evaluare a vârstei extrem de stresante. Este important să vă asigurați că acești copii primesc informații care să fie adaptate la maturitatea și vulnerabilitățile lor, în conformitate cu interesele supreme ale copilului.

Copiii aflați în alte situații de vulnerabilitate specială, cum ar fi fetele gravide, trebuie informați că au dreptul de a fi protejați de practicile care ar fi dăunătoare stării lor particulare de sănătate și că, dacă suferă de complicații ca urmare a evaluării necorespunzătoare a vârstei au dreptul la un recurs efectiv.

Copiii care sunt deținuți sunt extrem de vulnerabili. În acest context, amintiți-vă să informați copilul că ar trebui să fie protejat împotriva tratamentului inuman și degradant. Aceasta înseamnă că orice proceduri de identificare și evaluare a vârstei care au loc în detenție trebuie să le respecte demnitatea. Asigurați-vă că au informațiile de care au nevoie pentru a accesa ajutor și a beneficia de un recurs efectiv dacă au fost victime ale discriminării sau ale tratamentului degradant.

Protecția copilului: asigurare și îngrijire

Reguli de aur

- informați copilul despre drepturile sale esențiale la îngrijire, cazare, îngrijire medicală, educație, timp liber;
- informați copilul în cazul în care condițiile de îngrijire sunt condiționate și cât vor dura;
- încurajați copilul să participe la proceduri;
- intensificați implicarea în societatea gazdă prin informarea copilului cu privire la activitățile recreative unde poate întâlni copiii și tinerii locali.

Comunicarea informațiilor într-un mod pe înțelesul copiilor la primire ar trebui privită ca un proces continuu, menit să ofere sprijin social informativ copiilor aflați într-o poziție vulnerabilă. În acest context, prin comunicarea acestor informații ar trebui să se încerce, de asemenea, îmbunătățirea caracteristicilor de refractabilitate a copilului.

Practică promițătoare

Ziar, Păsări migratoare

Rețeaua pentru Drepturile Copiilor,
UNICEF, Comisia Europeană și Biroul Federal al Afacerilor Externe din Germania

Ziar scris de și pentru copii. Articolele includ informații despre drepturi, proceduri, mărturii despre experiențe și desene. Acesta este un exemplu de participare a copiilor și de informare de la egal la egal.

Ca regulă generală, copiii trebuie informați cu privire la sistemul de protecție a copilului din țara gazdă, inclusiv cu privire la faptul că acesta este gratuit, că au dreptul de a fi îngrijiți, la gradul de îngrijire disponibil, la instituțiile implicate, la drepturi de îngrijire specifică sexului / nevoilor și modul în care copilul poate participa. În plus, copilul trebuie să fie informat cu privire la termene realiste și probabilitatea ca realitatea să difere de prevederile legale.

“Nu am găsit nicio informație, doar i-am urmat pe oameni, nu știam unde vom merge până când am ajuns în tabără și ne-am înregistrat numele.”

Ayzan, 15

Aceste informații vor fi discutate tematic în acest capitol. Nevoile de informare pot varia în mod considerabil în funcție de stadiul călătoriei de migrație a copilului și de cadrele de reglementare existente în fiecare stat membru.

Sfat practic

Copiii au nevoie de informații atât în regim de urgență cât și ca un proces continuu pentru a-și anticipa viitorul și pentru se simți abilitați să caute informații suplimentare în funcție de evoluarea nevoilor acestora.

Toate informațiile ar trebui să permită copilului, din momentul sosirii în Europa, să își construiască „Proiectul de viață” în conformitate cu interesele sale supreme.

Un proiect de viață este un plan elaborat și negociat între copil și autoritățile din țara gazdă. Proiectele de viață sunt instrumente holistice, personalizate și flexibile pentru integrare.

www.coe.int/t/dg3/migration/archives/Source/ID10053-Life%20projects_GB.pdf

(Consiliul Europei 2010)

Cine ar trebui să comunice informațiile despre protecția copilului, îngrijire și primire?

Acest capitol se adresează în special profesioniștilor care lucrează îndeaproape cu copiii în fiecare zi. Această categorie include profesioniștii sau voluntarii care lucrează în centrele de primire. În calitate de personal din prima linie, de obicei, sunteți însărcinat să furnizați informații preliminare cu privire la drepturile și procedurile care vizează copiii. Viitoarea cooperare între profesioniștii din prima linie și autorități este esențială pentru a îmbunătăți furnizarea continuă de informații pe înțelesul copiilor și accesul la drepturi.

“A fost un tânăr nou venit cu care mi-am împărțit camera în centrul de recepție. În prima noapte mi-a pus o mulțime de întrebări despre cum vor merge lucrurile. I-am spus deci că va merge la o școală unde toți copiii care vin în centru trebuie să meargă. I-am spus că va merge acolo să învețe puțină franceză o perioadă, înainte de a merge la școală.

Când am ajuns la centrul de recepție, mi s-a dat un document în care am găsit aproape toate regulile, toate explicațiile. L-am citit și am pus întrebări educatorilor despre ceea ce nu am înțeles.”

Souleymane, 15

Copiii înșiși sunt un „vehicul” bun de diseminare a informațiilor (de la egal la egal). Pentru ca acest lucru să fie constructiv, trebuie să li se furnizeze informații foarte precise.

Ce informații trebuie să transmiteți copilului?

Cazarea

Sosirea la unitățile de primire este adesea un moment de anxietate și incertitudine. Cu atât mai mult cu cât este posibil ca unii copii să fi experimentat alte situații de primire în timpul călătoriei efectuate în vederea imigrării.

Se recomandă informarea copilului cu precizie și fără întârziere despre condițiile legale și materiale de primire a acestuia. Poate fi util să împărțiți informațiile în categorii și să le furnizați pe etape.

“Cel mai bun mod este să arăți fotografii sau să folosești interpreți și depinde dacă vorbești cu un băiat sau cu o fată. Dacă este o fată, este mai ușor pentru noi să vorbim cu ea, dacă este băiat, este puțin dificil.”

Amina, 14

Sfat practic

Când nu se poate găsi un interpret sau un mediator cultural în limba maternă a copilului, încercați să depășiți această barieră practică folosind instrumente non-verbale.

Ar trebui folosite pliante cu informații, ca mijloc complementar de comunicare a informațiilor deja furnizate verbal de profesioniști.

“Cu un băiat sau fată care nu pot vorbi limba locală, este mai bine să vorbești cu ajutorul simbolurilor și să îi tratezi într-un mod pe înțelesul lor, astfel încât să se poată exprima fără nicio ezitare, este mai bine să îi informezi despre ceea ce vor.”

Ahmed, 14

Oferiți informații despre regulile de cazare, viața de zi cu zi, regulile aplicabile, cine va fi prezent, unde va dormi copilul, unde va mânca copilul, accesul la facilitățile de igienă, cum să obțină haine, cum să își sune familia în străinătate și unde își poate copilul păstra bunurile în siguranță.

Practică promițătoare

Centrul de primire 'Le Charmeyran', Franța

O broșură specifică a fost creată ca un suport non-autonom pentru a consolida vizual schimburile verbale între profesioniști și copii. Testată pe utilizator, aceasta încearcă să respecte și agenda copilului, nu numai pe cea a profesionistului. Aceasta combină informațiile grafice și textele (traduse în șase limbi diferite) despre procedurile din Franța, vulnerabilitățile, drepturile, accesul la drepturi și viața de zi cu zi în centrul de primire. Unele pagini oferă informații, iar altele permit colectarea informațiilor despre copil (identitatea acestuia, legăturile cu familia, starea de sănătate etc.).

Este posibil ca unii copii să nu înțeleagă de ce ușa din față a unui centru de primire deschis este blocată noaptea. Pentru a evita neînțelegerile, este important ca acești copii rezidenți să înțeleagă natura centrului și drepturile și libertățile lor în cadrul centrului.

Întrebări pe care le-ar putea avea copiii

- Sunt într-un centru deschis sau închis?
- Pot ieși chiar și atunci când ușile sunt încuiate?
- Cui să cer permisiunea de a ieși afară?
- Care sunt orele de ieșire?

Practică promițătoare

Videoclip despre regulile zilnice dintr-un centru de primire, Ungaria

Personalul dintr-un centru de primire din Ungaria a creat un scurt videoclip cu doar câteva cuvinte exprimate sub formă de text. Prezintă regulile zilnice din centrul de recepție. Nu necesită abilități lingvistice pentru a înțelege, dar oferă informații foarte concrete despre centrul de recepție.

Videoclipul urmărește un rezident al centrului în timpul rutinei sale de zi cu zi, prezentând informații despre locul de unde se pot obține articole de toaletă, unde se mănâncă și prezintă membrii personalului, inclusiv funcționarii sociali, asistenții medicali și profesorii.

Trebuie totodată explicate copilului posibilitățile și mijloacele oferite de centru pentru a lua legătura sau pentru a menține contactul cu familia sa, de exemplu, cum să acceseze o conexiune la internet. Asigurați-vă că informați copilul cu privire la aspectele legate de confidențialitate atunci când se utilizează metode de comunicare online.

Întrebări pe care le-ar putea avea copiii

- Care sunt regulile zilnice din centrul de recepție?
- Cum pot să obțin haine?
- Cum pot să telefonez familiei din străinătate?
- Cum pot să-mi păstrez lucrurile în siguranță, le pot pune într-un vestiar?
- Este posibil să ies din centru fără un adult?
- La ce oră ar trebui să mă culc?
- Cum pot să-mi practic religia?
- Ce pot mânca dacă nu mănânc carne?
- Cum pot accesa internetul?

Aspecte de luat în considerare

Copiii aflați în situații speciale de vulnerabilitate, cum ar fi copiii victime ale traficului, trebuie atenționați cu privire la riscurile de a fi identificați online de foștii lor traficanți.

Pentru idei de activități de educare a copiilor despre modul în care pot fi în siguranță în mediul online, consultați manualul de alfabetizare digitală al Consiliului Europei (revizuit):

<https://rm.coe.int/internet-literacy-handbook/1680766c85>

(Council of Europe 2017b)

Este necesar să se clarifice rolurile și ocupațiile angajaților pe care copilul îi va întâlni în centrul de primire. Explicați cine este supus clauzei de confidențialitate și cine este tutorele copilului sau asistentul social desemnat, precum și la cine poate apela copilul pentru ajutor. Luați în considerare organizarea de sesiuni de informare în centrul în care diferiții participanți pot prezenta informații copiilor și îmbunătăți coordonarea în acest fel.

Practică promițătoare

'Cine este cine?'

Unitatea juridică pentru copii migranți și refugiați (MiCLU), Marea Britanie

Cine este cine? este conceput pentru copiii neînsoțiți care solicită azil în Marea Britanie, pentru a explica cine sunt diferiții profesioniști cu care este probabil să se întâlnească, cum îi pot ajuta aceștia, care sunt drepturile lor și unde pot merge pentru a solicita ajutor suplimentar.

Copiii pot citi broșura direct în propria lor limbă sau o pot citi împreună cu personalul de sprijin. Broșura este disponibilă în mai multe limbi, inclusiv engleză, arabă, albaneză, română, farsi și, în curând, chineză.

<https://miclu.org/who-is-who>

Sfat practic

Lăsați-i copilului o carte de vizită cu adresa centrului pentru a vă asigura că are informațiile necesare pentru a comunica identitatea și adresa sa atunci când se află în diferite locuri în comunitatea gazdă. În acest fel poate fi mai ușor să obțină ajutor dacă se pierde și nu vorbește limba țării gazdă.

Copiii au nevoie de informații pentru a se orienta. Vor trebui explicate detalii cu privire la cele mai frecvente călătorii pe care copilul va trebui să le facă, precum și la metodele de utilizare a transportului public, de exemplu, cum să identifice o linie de autobuz sau să găsească o adresă și cum să întrebe de o stație sau să valideze un bilet. Dincolo de furnizarea verbală a informațiilor, luați în considerare să efectuați o călătorie cu copilul pentru a demonstra cum funcționează lucrurile.

Aspecte de luat în considerare

Asigurați-vă că toți copiii au suficiente informații despre locul în care pot primi ajutor dacă simt că nu se află în siguranță sau nu se simt confortabil în centru.

Motivele pentru care copiii pot simți că nu sunt în siguranță în centrele de primire:

- amintiri traumatizante din experiențe anterioare în alte centre de primire;
- cazarea neadaptată vârstei copilului;
- repartizarea neechilibrată a fetelor și băieților;
- apropierea de rezidenții adulți;
- copii victime sau martori ai violenței domestice sau ai abuzurilor în centrul de primire;
- prezența copiilor cu tulburări psiho-sociale sau psihiatrice sau cu comportament dificil;
- strategii de supraviețuire între copii (violență, intimidare, furt);
- presiunea de a se căsători;
- presiune exercitată de contrabandiști sau traficanți;
- infiltrarea unor rețele criminale.

“În prima zi când am venit în Franța, am trăit pe străzi o săptămână. Am fost găsit de Crucea Roșie și apoi am fost introdus într-un adăpost și am avut niște interviuri de evaluare a vârstei și apoi am fost condus la un hotel. Am stat o lună într-un alt oraș, apoi am fost trimis într-o altă asociație, acum locuiesc într-un apartament cu alți copii.”

Souleymane, 16

Trebuie furnizate copilului informații despre diferitele posibilități de cazare disponibile cât mai curând posibil. Dacă este planificat un transfer, copilul trebuie să fie informat cât mai curând posibil despre motivul pentru care va avea loc transferul, unde va merge și tipul de cazare oferit.

Copilul trebuie să fie informat cu precizie și încurajat să își exprime opiniile pentru a se adapta sau chiar a refuza transferul. De exemplu, discuțiile despre transfer vor permite profesionistului să identifice dacă spațiul de cazare propus este adecvat și în conformitate cu interesele supreme ale copilului.

Dacă s-a decis transferul, copilul trebuie să fie informat cu privire la continuitatea legală a drepturilor sale la sosirea în noua unitate de cazare, evidențiind ceea ce va fi la fel și ce va fi diferit. În acest caz poate fi util un instrument de informare specific, cum ar fi broșura propusă de ECPAT (a se vedea Introducerea). Aceasta poate fi, de asemenea, o oportunitate bună de informare a copilului cu privire la dreptul său la un recurs efectiv, la mecanisme de sesizare interne și la dreptul de a contacta avocatul copiilor.

“[La centrul de primire], am întrebat dacă au noutăți despre actele mele, încă așteptam răspunsul [la solicitarea mea de azil], încă de la ... audierea mea. Se apropia data de expirare a vizei. M-am dus la [prefectură] să îmi reînnoiesc permisul de ședere. Mi-au cerut e-mailul ... care conține decizia. Le-am spus că nu am primit nimic, mi-au spus că centrul de primire trebuia să primească răspunsul. M-am dus înapoi la centru, ei mi-au explicat: „Nu am primit nimic, poate că prefectura a greșit”.

Am așteptat o săptămână, m-am întors la administrația centrului de primire. Au recunoscut că au un e-mail ... dar au uitat să mi-l dea. Au refuzat să-mi dea această scrisoare, invocând absența directorului. Am petrecut săptămâni insuportabile, Eram neliniștit, nu puteam dormi, aveam dureri de cap ... Mă simțeam pierdut ...

Am alergat peste tot, nu știam cum să ies din această situație, Am vrut să merg să mă văd cu [managerul serviciului de tutelă]. Nu am înțeles de ce nu mi-au dat această scrisoare, deși îmi era adresată mie. Am insistat să am o întâlnire cu ea ... era o urgență, știam că va fi o întârziere de 30 de zile pentru a face apel la decizie ... Între timp, [Serviciul de tutelă] a sunat la centrul de primire pentru a spune că sunt nemulțumit, că aveam de gând să fac scandal. Au fost furioși. M-a sunat educatorul, era foarte supărat, mi-a reproșat că m-am dus [la Serviciul de tutelă] fără să-i avertizez. Am vrut doar să recuperez acest e-mail. El mi-a spus: „Dacă nu ești fericit, șterge-o!”

Abdulmalik Faizi, Je peux écrire mon histoire
(Faizi, Meichker and Bearboz 2014)
(Traducere neoficială)

Health care

“Am mâncărimi pe tot corpul. Am și dureri de dinți. Doi dinți sunt ruși. Unul din cauza patului puștii cu care m-a lovit un contrabandist în deșert. Unul din cauza unui paznic din închisoare în Libia.”

Mamadou, 15

Informați copiii despre asistența medicală disponibilă pentru tratarea bolilor simptomatice. Mijloacele vizuale pot fi utile pentru a facilita comunicarea, de exemplu pentru a reprezenta o tuse sau un test de sânge. Gândiți-vă la faptul că este posibil ca unii copii să fi suferit traume. Unele imagini pot declanșa amintiri dureroase. Ajutați copilul să înțeleagă că poate fi supus testelor medicale. De asemenea, trebuie explicat faptul că anumite boli pot fi subiectul declarațiilor obligatorii (de exemplu, tuberculoza).

Întrebări pe care le-ar putea avea copiii

- De ce să consult un medic dacă nu sunt bolnav?
- Ce se întâmplă cu testul meu de sânge?
- De ce trebuie să efectuez o radiografie toracică, dacă nu mă simt rău?
- Dacă am o infecție, mă veți trimite înapoi în țara mea?
- Ce este un psiholog / psihiatru?
- Este un psiholog la fel ca un marabout (om sfânt)?

Sfat practic

Dacă un copil refuză să coopereze în timpul consultului medical, ascultați-i îngrijorările și încercați să aflați motivul pentru care refuză.

“În țara mea când mergi la spital nu te mai întorci acasă.”

Daouda, 15

Explicațiile trebuie oferite într-o manieră precisă, dar prudentă, asigurându-vă că acestea au fost înțelese. Unele practici medicale nu fac întotdeauna parte din referințele culturale ale copilului, ceea ce poate cauza sentimente de stres și neînțelegere. Unele tratamente, în special cele privind infecțiile asimptomatice, pot provoca anxietate sau chiar pot fi refuzate.

“Am făcut analize de sânge în Italia. Am făcut-o de mai multe ori, pentru că ne vând sângele.”

Moussa, 15

Copiii au nevoie de informații despre sănătatea sexuală și de reproducere. Este posibil să fi fost victime ale exploatării și abuzurilor sexuale. Consultările medicale pot fi oportunități valoroase pentru a oferi informații despre contracepție, infecții cu transmitere sexuală și sexualitate. Este foarte important să oferiți aceste informații într-un mod sensibil cultural fără a judeca copilul; acest lucru poate permite, de asemenea, unora dintre copiii să raporteze abuzuri fizice, psihologice sau sexuale, inclusiv MGF.

Copiii pot suferi de tulburare de stres post traumatic, depresie și anxietate.

Incertitudinea cu privire la viitor poate agrava aceste simptome. Ajuțați copilul să anticipeze pașii viitori în integrare sau în parcursul său administrativ.

“Când asistenta a vorbit despre sexualitate și contracepție, am înțeles că a face sex cu cei doi fii și cu toți prietenii din familia în care am fost găzduită în Grecia nu era normal. Nu știam că aș putea refuza.”

Sonia, 13

Sfat practic

Asigurați-vă că toți copiii primesc informații despre serviciile de sănătate mintală disponibile.

Mulți copii s-ar putea să fi fost victime ale abuzurilor și violenței traficanților, contrabandiștilor sau grupurilor armate în drum spre țara gazdă și uneori în interiorul unui stat membru. Copiii sunt expuși riscului de a fi reținuți, supuși torturii și tratamentelor inumane și degradante, violenței sexuale și muncii forțate de-a lungul călătoriei.

Toți acești factori cresc vulnerabilitatea copilului la tulburările de sănătate mintală. Informațiile despre asistența de specialitate și serviciile de îngrijire disponibile trebuie adaptate nevoilor specifice ale acestor copii pentru a evita re-traumatizarea.

“În clasă, există unii copii care sunt puțin stânjențiți, alții care sunt timizi și alții cărora le este rușine că nu știu. Se simt încurcați, blocați. Fiecare are povestea lui. Sunt unii care sunt acolo, sunt în clasă, dar mintea lor este în altă parte. Se gândesc la trecutul lor. Uneori oamenii sunt speriați, situația lor este foarte complicată, nu este ușor.”

Hafidjou, 15

Practică promițătoare

‘Mind-Spring Junior’

Oferta grupului psiho-educativ pentru tinerii refugiați, Paul Sterk, Olanda

Programul încurajează rezistența mentală a tinerilor refugiați, făcându-i să se bazeze pe propriile forțe și îi ajută să abordeze viitorul. Grupul este supravegheat în propria lor limbă de către un îndrumător special instruit în spiritul Mind-Spring și un asistent social profesionist.

Metodele de lucru utilizate în Mind-Spring includ discuțiile psiho-educative și exercițiile de relaxare în grup.

În timpul a șase întâlniri de câte două ore, participanții caută modalități de a contribui la viitorul lor, în propria limbă. Ei capătă o perspectivă asupra plângerilor psihosociale și psihologice comune și dobândesc abilități pentru a face față acestora. Programul dedică o atenție extinsă adaptării la noua situație și (re) găsirii unei identități pozitive, „nouă”, pentru refugiați.

Aspecte de luat în considerare

O atenție specifică trebuie acordată copiilor cu tulburări de sănătate mintală.

Copiii cu autism și tulburări de comunicare pot necesita adaptarea informațiilor în funcție de nevoile lor specifice. Acești copii vor necesita, de asemenea, informații adecvate despre serviciile de specialitate disponibile pentru a oferi sprijin.

Education, vocational training, apprenticeships, work

“La școala centrului de primire eram singurul care venea din Nigeria, dar mă simțeam bine în clasă. Colegii mei de clasă au fost amabili cu mine. Era un băiat în clasă care vorbea și engleză. Este cel mai bun prieten al meu de când am ajuns aici.

Pentru mine, școala centrului de primire este o experiență foarte bună. Fiind aici, făcând parte din această unitate ... Sunt atât de fericit și sunt atât de bucuros să mă întâlnesc cu oamenii ... unde organizația oferă tot ce avem nevoie .... Sunt fericit. Mă bucur. Ei cred cu adevărat în oameni ca mine. Mă simt norocos că am întâlnit și am intrat în contact cu această școală.”

Taylor, 15

Școlarizarea și pregătirea profesională pot reprezenta o preocupare presantă pentru copiii aflați în situație de migrație și sunt un mijloc puternic de alimentare a reticenței copilului. Mult mai mult decât un simplu drept, școala poate fi un vehicul excelent pentru integrarea și interacțiunile interculturale între copii din orizonturi diferite.

Copilul trebuie să fie informat despre dreptul său la educație și despre legile, regulile și sistemele în vigoare din țara gazdă.

O atenție specială poate fi necesară în cazul copiilor care doresc să lucreze mai presus de orice.

Sfat practic

Protejați copiii împotriva exploatării, informându-i că sunt protejați împotriva exploatării prin muncă a copiilor și împotriva riscurilor asociate cu munca fără permis. Lipsa de informații despre drepturile acestora crește vulnerabilitatea copilului, expunându-l la activități și exploatări periculoase și ilegale.

Oferiți informații imparțiale despre formarea profesională, precum și despre oportunitățile de educație ulterioară. Asigurați-vă că toți copiii înțeleg dreptul la școlarizarea convențională și ajutorul material de care ar putea beneficia în țara gazdă în cazul în care urmează aceste căi de educație, cum ar fi DAFI (Albert Einstein German Academic Refugee Initiative), care oferă burse pentru refugiații care își continuă studiile.

Oferiți informații despre oportunități de educație non-formală, cum ar fi cursuri de limbi străine, oportunități de dezvoltare a abilităților de viață și alte activități oferite de sectorul pentru tineret sau grupurile comunitare. Acestea se pot desfășura sub formă de activități interculturale sau pur și simplu de ajutor la teme pentru acasă sau programe de prietenie.

Practică promițătoare

Unitatea minorilor neînsoțiți, Bergen, Norvegia

Unitatea minorilor neînsoțiți din Bergen desfășoară un program pentru copiii refugiați neînsoțiți care să faciliteze formarea de prieteni cu un fost copil neînsoțit, care poate oferi sprijin cultural și social în plus față de serviciul de tutelă.

Tineretul Migrant, Helsinki, Finlanda

A fost creat un sistem școlar de prieteni pentru a promova învățarea prin predare și învățare de la egal la egal.

Uneori, copilul nu va ști ce se așteaptă de la un elev în țara gazdă: cum să adreseze o întrebare unui profesor, cum să folosească un manual sau un caiet de teme și așa mai departe. Furnizarea unor informații preliminare despre obiceiurile școlare din țară poate atenua aceste diferențe culturale și poate ajuta copilul să își adapteze comportamentul în consecință.

Practică promițătoare

Ateliere de conversație transculturală

Centrul de primire "Le Charmeyran", Franța

Atelierele sunt organizate săptămânal cu adolescenți, ca educație informală, înainte ca acești copii să se poată integra în școala de stat (adesea, în timp ce aceștia urmează o procedură de evaluare a vârstei). Accesul la o astfel de educație informală a redus considerabil tulburările anxio-depresive în rândul copiilor, precum și consolidarea abilităților culturale de bază de care au nevoie pentru o integrare socială lină.

Metodele de predare sunt adaptate pentru elevii fără profiluri omogene folosind instrumente adaptate, inclusiv videoclipuri, înregistrări audio și fotografii. Obiectivele sunt îmbunătățirea abilităților lingvistice ale copiilor și a cunoștințelor lor sociale pentru a-i ajuta să funcționeze în societatea gazdă.

Atelierele încep întotdeauna de la respectarea drepturilor omului și a accesului la drepturile copilului înainte de a continua să acopere subiecte prezente în actualitate și istorie.

Atelierele permit schimburi interesante, oferind copiilor un spațiu pentru a discuta despre experiențe dificile, inclusiv MGF și egalitatea de gen.

Timp liber, cultură, sport, voluntariat

Copiii aflați în situație de migrație sunt flexibili și contribuie la dezvoltarea societății. Mai mult decât un drept pentru fiecare copil, petrecerea timpului liber, sportul, activitățile culturale și voluntariatul oferă un sprijin puternic pentru a evita reticența și oferă putere prin facilitarea exprimării și dezvoltării.

Copilul trebuie informat despre oportunitățile de participare la activitățile organizate de centrele de primire și de furnizorii externi. Activitățile incluzive în societate pot evita „ghetoizarea” sau victimizarea și pot stimula schimbul semnificativ de experiență, pot crește stima de sine a copilului și sentimentul de apartenență. Poate fi un prim pas fundamental către o soluție durabilă.

Sfat practic

Centrele de informare și consiliere pentru tineret vor fi o sursă bogată de informații pentru ca acești copii să afle despre activitățile și serviciile disponibile la nivel local.

Practică promițătoare

Video: Primii pași pentru tinerii migranți neînsoțiți în Germania

Fundația pentru copii și tineret din Germania

[Videoclip](#) realizat de tinerii care locuiesc în Germania pentru a descrie procedura de integrare și sosire în Germania a altor copii

PAS-cu-PAS împreună

Consiliul Europei și Comisia Europeană

[Manualul „PAS-cu-PAS împreună”](#) oferă informații practice pentru munca tinerilor cu refugiații tineri, concentrându-se pe următoarele teme: învățarea interculturală; acces la drepturile sociale; tinere refugiate; și participarea tinerilor, sănătate mentală și traume.

(Henriques and Lyamouri-Bajja 2018)

Informați copilul despre oportunitățile de participare în societate și contribuiți la dezvoltarea abilităților sale.

Practică promițătoare

Practici promițătoare

Tandem, Belgia

O inițiativă de creare a oportunităților pentru refugiații și solicitanții de azil din Bruxelles pentru a contribui cu abilitățile și experiența lor în ONG-urile la nivel european prin intermediul plasamentelor de voluntariat pe termen scurt.

Foyer Oberholz, Franța

Acest centru de primire a sprijinit un grup de tineri refugiați pentru a crea un ONG care să sprijine alți copii neînsoțiți. ONG-ul „Le pense critique” organizează proiecte culturale pentru a oferi copiilor spațiu pentru auto-exprimare.

Vulnerabilități specifice

Copiii victime ale exploatării pot intra în sistemul de protecție a copilului după o întâlnire cu poliția sau oamenii legii. Drept urmare, este dificil să distingă între sistemele de protecție și cele represive. Asigurați-vă întotdeauna că acest copil înțelege cine sunteți și care este rolul dvs.

Acești copii pot sta în centrele de primire pentru o perioadă foarte scurtă de timp înainte de a fugi sau de a dispărea.

“Am trecut prin mai multe centre de primire prin Italia. Cu toate acestea, a fost prima dată, aici, în acest centru francez de primire, când am auzit informații despre traficul de persoane și cel mai frecvent despre drepturi fundamentale și acces la drepturi.”

Mamadou, 15

Cuvintele și atitudinile personalului din centrele de primire pot fi factori „de apăsare” sau factori de „atrageră” pentru copii de a rămâne sau de a pleca. Sensibilizați copilul la riscurile de a-și continua călătoria sau de a se implica în rețelele criminale și ajutați-l să recunoască comportamentele dăunătoare. În loc să le fie confiscat telefonul mobil pentru a împiedica copilul să scape, poate mai bine să vă asigurați că el înregistrează numărul de telefon al centrului de primire în telefonul lui, astfel încât să poată apela la ajutor dacă este nevoie. În acest fel veți crea o relație de încredere și deschiderea de canale de comunicare.

Aspecte de luat în considerare

Copiii cu risc de radicalizare au nevoie de informații pentru a preveni izolarea acestora și pentru a-i ajuta să recunoască comportamentele dăunătoare.

Copiii vulnerabili pot prezenta un risc deosebit de radicalizare. Prin menținerea canalelor de comunicare deschise cu acești copii puteți face parte dintr-o rețea de protecție pentru a preveni radicalizarea acestor copii. În cazul în care credeți că un copil se află într-o situație de risc, trimiteți-l la un serviciu specializat, unde poate primi consiliere și sfaturi de specialitate.

Nu uitați să vă adaptați informațiile la maturitatea și cultura copilului, fiind atent să nu-i insultați punctul de vedere sau să-l stigmatizați.

Oferiți-i copilului informații despre traficul de persoane și alte comportamente dăunătoare într-un stadiu incipient. Asigurați-vă că înțeleg cel puțin că exploatarea este interzisă de lege și că pot cere ajutor fără a se teme de pedeapsă pentru acțiunile lor. Copilul trebuie să fie absolut informat despre cum poate intra în contact cu asociații sau organizații de specialitate.

Practică promițătoare

Hors la Rue, Franța

ONG-ul Hors la Rue oferă asistență copiilor neînsoțiți din Paris, care se află în situații de izolare sau în pericol. Asociația are:

- o echipă mobilă care se deplasează ziua și seara în diferite locuri (locuri unde se locuiește sau se desfășoară diferite activități) din zona Parisului, de exemplu tabere, metrou, gări și străzi, pentru a ajunge la copiii aflați într-o situație de risc.
- un centru de zi unde copiii pot învăța limba franceză și pot accesa activități culturale, sportive sau artistice. Copiii pot întâlni profesioniști pentru a discuta situația lor, pentru a rezolva probleme ocazionale și pentru a intra în contact cu familiile lor. Echipa din centrul de zi lucrează cu fiecare copil și tânăr la proiectul de „ieșire pe stradă” prin mijloace educaționale.

Copiii victime sau martori ai violenței domestice și ai abuzului au nevoie de informații despre ajutorul disponibil și despre cum să acceseze un astfel de ajutor. Aceste informații ar trebui să fie afișate în mod adecvat în centrul de primire, astfel încât copilul să se poată informa în mod anonim, fără a fi stigmatizat.

05

Accesul la tutelă și la consiliere juridică

Reguli de aur

- clădiți încrederea;
- adaptați informațiile la nevoile copilului;
- fiți disponibil și exprimați încredere;
- informați copilul despre rolul și responsabilitățile dvs. și limitele răspunderii dvs.;
- informați copilul despre ce trebuie să facă în cazul în care întâmpină dificultăți cu serviciile furnizate de dvs. și unde poate primi consultanță juridică independentă.

Așa cum am menționat în capitolul introductiv, construirea unei relații de încredere ar trebui să fie întotdeauna un punct de plecare ori de câte ori oferim informații pe înțelesul copiilor. O relație pozitivă este esențială pentru furnizarea de informații, astfel încât acestea să fie primite, înțelese și puse în practică.

Acest capitol se va concentra pe rolul tutorilor (reprezentanților) și avocaților în informarea copiilor aflați în situație de migrație într-un mod pe înțelesul copiilor despre drepturile lor și despre procedurile relevante. Termenul „tutore” este utilizat pe scară largă pentru a include tutorii sau reprezentanții legali desemnați să sprijine și să asiste un copil în absența unui părinte sau a unui alt adult care, prin lege sau obicei, este responsabil pentru îngrijirea aceluși copil. Termenul „avocat” este de asemenea utilizat pe scară largă pentru a include avocații și consilierii juridici care oferă asistență juridică sau consiliere copilului, inclusiv sub forma reprezentărilor în fața autorităților administrative sau judiciare.

Cine ar trebui să ofere informațiile?

Tutorii și avocații sunt furnizorii cheie de informații pentru copiii aflați în situație de migrație. Este important să vă asigurați că respectivul copil înțelege rolul și responsabilitățile dvs., precum și durata și limita răspunderii dvs.

Alții implicați în protecție, cum ar fi organizațiile de azil și tutelă și / sau autoritățile și personalul din centrele de primire și centrele de detenție, ar trebui, de asemenea, să se asigure că respectivul copil este informat despre cum să contacteze un tutore sau un avocat, după caz.

O bună comunicare între diferitele autorități și actorii interesați este esențială pentru a garanta accesul la informații precise și pe înțelesul copiilor. Un tutore care ține legătura cu toate părțile relevante se asigură că acesta rămâne informat despre toate deciziile care au un impact asupra copilului și poate acționa ca o punte de legătură între aceste servicii și copil.

De ce informații are copilul nevoie?

Întrebări pe care le-ar putea avea copiii

- Cine va avea grijă de mine atunci când părinții mei nu vor fi aici?
- De ce am nevoie de un tutore sau de un avocat?
- Unde pot găsi un tutore sau un avocat? Trebuie să-i gășesc eu?
- Trebuie să plătesc pentru asta?
- Ce se întâmplă dacă nu-mi place tutorele sau avocatul care mi-a fost atribuit?
- Va fi luată în considerare opinia mea înainte de numirea unui tutore?
- Pot cere un bărbat sau femeie tutore sau avocat?
- Care este diferența dintre un tutore, un asistent social și un avocat?

Accesul la un tutore sau avocat

*“În tot acest timp a trebuit să am grijă de mine.
Nu m-a ajutat nimeni. Acum mi-au spus: Fă
asta! Fa aia! Nu poți merge oriunde singur. ‘
Nu sunt prost, dar ei cred că nu pot face nimic..”*

Khalid, 15

Informați copilul despre modul în care și data la care va fi numit tutorele și de ce.

Informați copilul cu privire la drepturile sale la consiliere legală și ajutați-l să-și exercite aceste drepturi.

Sfat practic

Amintiți-vă că abordările copilăriei variază între culturi și persoane. Copilul s-ar putea să nu înțeleagă de ce are nevoie de un tutore atunci când a reușit să călătorească singur până în statul gazdă.

Dacă există o întârziere în numirea unui tutore sau a unui avocat, explicați-i situația și informați-l cu privire la locul de unde poate copilul solicita informații dacă dorește să rămână la curent cu cazul său.

Practică promițătoare

Accesul la asistență juridică

Comitetul pentru copii al Consiliului pentru Refugiați, UK

Comitetul pentru copii oferă asistență copiilor neînsoțiți care solicită azil, printre altele, facilitând accesul la consultanță juridică.

www.refugeecouncil.org.uk/what_we_do/childrens_services

Odată numit tutorele sau avocatul, puneți-vă de acord asupra metodelor practice de comunicare: modul în care copilul ar trebui să-l contacteze și ce trebuie să facă dacă există o problemă la sfârșit de săptămână sau seara, când dvs. sau tutorele sau avocatul ar fi în mod normal indisponibil.

Rolurile și responsabilitățile tutorilor și avocaților

Aveți grijă să informați copiii care au experiențe trecute în centrele de azil și de primire din alte state membre despre diferențele din sistemul de tutelă când ajung în statul gazdă.

Sfat practic

Fiți transparent cu privire la rolul dvs. Acest lucru va ajuta copilul să aibă așteptări realiste cu privire la ceea ce puteți și nu puteți face pentru el. Ajutați-l să înțeleagă că trebuie să acționezi în interesul său.

Explicați diferența dintre tutore și avocat și explicați dacă și cum veți coopera sau comunica între voi.

Practică promițătoare

Brighter Futures

Londra, UK

Copiii și tinerii care au experimentat proceduri de azil și imigrare în Marea Britanie au creat un [videoclip](#) pentru a explica rolurile și responsabilitățile unui avocat.

Explicați și discutați sarcinile dvs. Dacă există o broșură care explică acest lucru, citiți-o împreună cu copilul, adaptați limba la nivelul său de maturitate și înțelegere și încercați să elaborați dând exemple concrete despre ce înseamnă acest lucru în practică pentru copil.

Practică promițătoare

Ghid pentru minorii neînsoțiți care solicită azil în Belgia

[Această broșură](#) conține o secțiune care explică cine este un tutore, când se va încheia tutela, ce va face tutorele și subliniază că tutorele este un furnizor de informații.

(CGRS 2017)

Este esențial ca tutorii (reprezentanții) și avocații să informeze copilul despre durata și limita mandatelor lor. Informațiile utile pentru copil pot include:

- dacă sau în ce măsură rolul dvs. este independent de autoritățile statului;
- ce continuitate de tutelă sau asistență juridică poate aștepta copilul. Dacă există o schimbare de tutore sau avocat desemnat, explicați-i copilului de ce se întâmplă acest lucru pentru a preveni ruperea relației de încredere;
- dacă și în ce măsură aveți o datorie de confidențialitate față de copil, explicat într-un limbaj simplu;
- orice limite ale obligației de confidențialitate, de exemplu dacă trebuie să faceți o dezvăluire pentru a păstra siguranța copilului respectiv sau a unui alt copil;
- circumstanțele în care începe și se încheie mandatul dvs., inclusiv dacă mandatul dvs. este temporar, legat de durata procedurii de evaluare a cererii de azil sau a vârstei sau dacă mandatul dvs. este legat de vârsta lor;
- conștientizarea cu privire la drepturile lor atunci când vor ajunge la vârsta adultă;
- reguli practice cu privire la momentul în care veți fi prezenți sau absenți (în caz de vacanță sau de boală).

Sfat practic

Explicați că schimbarea tutorilor poate fi necesară dacă apare un conflict de interese sau dacă relația se destramă.

Mai ales pentru tutorii: explicați circumstanțele în care se va încheia mandatul dumneavoastră. De exemplu, atunci când copilul devine adult, este evaluat ca adult, este reunit cu membrii familiei care pot prelua tutela copilului sau solicită cu succes un tutore alternativ.

Întrebări pe care le-ar putea avea copiii

- Cât de des veți veni să mă vizitați?
- Cine va participa la întâlniri cu mine?
- Veți fi prezent în timpul interviului de azil?
- Veți participa la programările medicale?
- Pot să vă sun sau să vă trimit e-mail?
- Ce fac în situații urgente când am nevoie de sfatul dvs.?
- Mă veți ajuta cu temele?
- Vrei să împărtășești povestea mea cu alții?

Asigurați-vă că respectivul copil înțelege că trebuie să acționați în interesul lui suprem. Ajutați copilul să înțeleagă că opiniile sale sunt importante. În calitate de tutore sau avocat, meseria dvs. este să vă asigurați că pot participa la procedurile care îi afectează. Informați copilul că părerile sale vor avea importanță, dar nu vor fi neapărat factorul decisiv.

Practică promițătoare

Serviciu de informare pentru tutori

Nidos, Olanda

Acest serviciu de asistență oferă informații despre reîntregirea familiei în temeiul Regulamentului de la Dublin: concretizarea intereselor supreme ale copilului, contribuirea la cunoașterea elementelor care sunt importante într-un proces de reunificare, furnizarea de date de contact, informații despre procesul din orice țară UE și poziția tutorelui în procedura Dublin.

Pentru a ajuta copilul să înțeleagă evaluarea interesului suprem, poate doriți să discutați cu ei următoarele elemente:

- când adulții și autoritățile iau decizii, ei trebuie să țină seama de modul în care deciziile lor vor afecta copilul;
- o evaluare a interesului suprem al copilului trebuie să țină seama de opiniile și nevoile extinse ale copilului;
- interesele lor supreme vor fi luate în considerare în deciziile de zi cu zi și în procedurile mai formale;
- a acționa în interesul suprem al copilului nu este doar un lucru pe care îl faceți în calitate de tutore sau avocat, dar poate necesita feedback de la diverse părți (medici, asistenți sociali, profesori). Explicați copilului cine este implicat și cum.

Copiii ar trebui, de asemenea, să fie informați despre mecanismele de reclamație existente și despre mecanismele de monitorizare sau evaluare, inclusiv despre cum să se plângă de tutorele sau avocatul lor. Ajutați-i să înțeleagă cum funcționează aceste mecanisme și cum să le acceseze.

Sfat practic

Copiilor le-ar putea fi frică să-și exprime nemulțumirea față de dvs. personal. Asigurați-i că orice reclamație formală nu va avea un impact asupra procedurii lor de azil.

Informați copilul despre existența avocatului pentru copii și despre cum să-l contacteze, inclusiv despre numerele de asistență relevante și despre procedura de depunere a unei reclamații.

Practică promițătoare

Feedback-ul proiectului

Serviciul Federal de Tutelă, Belgia

Serviciul de tutelă a efectuat un exercițiu de ascultare a experiențelor copiilor neînsoțiți în sistemul de tutelă din Belgia. Copiilor li s-a cerut să ofere feedback cu privire la modul în care sistemul de tutelă și tutorele le îndeplinesc nevoile de bază.

Participarea în cadrul procesului de luare a deciziilor

Un copil informat este sprijinit să participe la toate deciziile legate de situația sa și să-și poată gestiona așteptările.

Aspecte de luat în considerare

- Copilul are dreptul să își exprime opiniile. Nu este o obligație; este o alegere pentru copil să participe sau să-și împărtășească părerile.
- Dacă un copil nu dorește să-și împărtășească părerile, vedeți motivul și ajutați-l să înțeleagă de ce este important să își exprime opiniile.
- Este important ca un copil să înțeleagă că poate să spună orice despre siguranța sa sau despre orice pericol pe care îl simte.

Practică promițătoare

'Bun venit printre prieteni'

Ateliere de abilitare și consultare pentru refugiați și tineri

Fundația Germană pentru Copii și Tineret și Ministerul Federal al Familiei, Cetățeni în vârstă, Femei și tineret, Germania

Atelierele de lucru, de obicei, se interesează de greutățile cu care copiii și tinerii se confruntă în viața lor de zi cu zi în Germania, la ce visează și ce își doresc și care sunt următorii pași care trebuie făcuți. Subiectele acoperă accesul la educație, locuri de muncă și activități de agrement, locuință, sănătate, relații sociale, drepturi și proceduri în Germania și oportunități de participare și abilitare. Participanții la atelier sunt informați din start despre ce se va întâmpla cu rezultatele atelierelor. După atelier, rezultatele sunt prezentate administrației publice, uneori chiar de către participanți.

Planificarea viitorului

Tutorele (reprezentantul) și avocatul joacă ambii roluri importante în informarea copilului despre cum vor evolua drepturile și prerogativele sale, inclusiv odată cu împlinirea vârstei de 18 ani. Acest aspect poate include informarea copilului despre procedurile de azil sau imigrare și soluțiile durabile disponibile (acestea sunt analizate în capitolul 5). În calitate de tutore sau avocat care reprezintă un copil în tranziție la vârsta adultă, nu uitați să-l informați pe copil cu privire la provocările pe care le poate întâmpina la vârsta de 18 ani, inclusiv orice drepturi care vor înceta și cum să le atenueze.

În cazul în care copilul nu este în contact cu membrii familiei, tutorii și avocații trebuie să informeze copilul despre posibilitățile de contactare a familiei și modalitatea de acces la acestea. Informațiile ar trebui să includă:

- metode de contactare a familiei și ce informații pot fi utile în timpul urmăririi;
- dificultăți întâmpinate în urmărirea familiei;
- ce se poate întâmpla după un rezultat pozitiv sau negativ;
- implicarea copilului în procesul de urmărire;
- ce fel de sisteme de protecție sunt puse în aplicare pentru a garanta confidențialitatea în timpul procesului.

Sfat practic

Colectarea sau furnizarea de informații cu privire la urmărirea familiei este o problemă sensibilă și trebuie tratată cu grijă, asigurând un sprijin emoțional adecvat pe tot parcursul procesului.

Dacă se contactează membrii familiei, tutorele trebuie să discute cu copilul cum să întrețină contactul cu aceștia (în conformitate cu interesele lor supreme), inclusiv dacă acel copil are dreptul la sprijin financiar sau practic (cum ar fi accesarea cartelelor de apel telefonic).

Practică promițătoare

AccoglieRete

Italia

AccoglieRete atribuie tutori copiilor în funcție de abilitățile și nevoile copilului. Promovarea rolului tutorelui legal voluntar ca „ancoră” a copilului are ca scop reducerea sentimentelor de dezorientare. În cadrul acestei organizații, tutorii își împărtășesc experiențe între ei.

<https://thraedable.com/en/accoglierete>

Vulnerabilități specifice

În calitate de tutore, garanțiile ar trebui consolidate ori de câte ori lucrează cu copii neînsoțiți în tranziția la vârsta adultă, cum ar fi cazul unui plan de îngrijire după 18 ani. Acest aspect ar trebui să includă informații despre serviciile sociale pentru adulți.

Dacă sunteți tutorele sau avocatul unei victime a traficului cu ființe umane sau un supraviețuitor al exploatării și abuzurilor sexuale, mai mult de a ajuta copilul să participe pe deplin la procedurile relevante, informați copilul despre oportunitățile de integrare viitoare.

Pentru mai multe referințe, consultați manualul Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene „[Tutela copiilor lipsiți de îngrijirea părinților](#)”, FRA (2014)

Copiii aflați în proceduri de returnare ar trebui să primească informații despre riscurile re-traficării și despre ajutorul disponibil dacă sunt în pericol în țara de origine. Tutorele și avocatul trebuie să furnizeze informații despre dreptul copilului la nereturnare și dreptul de a nu fi expus la tratament inuman sau degradant pentru a se asigura că respectivul copil poate avea acces la procedurile relevante de imigrare sau de azil.

Sfat practic

Informați copilul cu privire la persoana pe care ar trebui să o contacteze dacă se întâmplă ceva care să-l pună în pericol. Ei trebuie să contacteze serviciile de urgență și să vă contacteze.

În cazul în care un copil este, de asemenea, părinte sau este vorba despre o fată însărcinată, oferiți-le informații suplimentare despre sprijin și îngrijire pentru propriul copil.

Sfat practic

În loc să-i oferi verbal toate informațiile, ați putea să-l întrebați pe copil ce vrea să știe și să căutați împreună pe computer sau într-o enciclopedie. În acest fel, copilul nu numai că are informații, ci știe cum și unde să caute informații precise.

Oferiți informații, verificați dacă respectivul copil înțelege și, dacă nu, repetați informațiile.

Sumar despre cine trebuie să ofere informații

Toată lumea	Tutorele	Avocatul
Accesarea unui tutore sau avocat Mecanisme de reclamații	Funcția, rolul și responsabilitățile unui tutore Drepturile copiilor Interesul suprem al copilului Participarea efectivă Probleme practice de zi cu zi	Funcția, rolul și responsabilitățile avocatului Drepturile copiilor Interesul suprem al copilului Participarea efectivă Probleme practice de zi cu zi

06

Procedurile de imigrație și azil și soluțiile durabile

proceduri de azil și migrație

reîntregirea familiei

permis de studiu

permis de ședere

permis de muncă

Reguli de aur

- explicați procedurile disponibile și care procedură ar fi în interesul copilului;
- utilizați scenarii și joc de rol pentru a ajuta copilul să înțeleagă procedurile;
- informațiile trebuie adaptate și repetate pentru a se potrivi contextului actual al copilului, inclusiv stadiului procedurii aplicabile la care a ajuns;
- abilitați copilul să participe la procedurile de imigrație și la determinarea intereselor și a soluțiilor durabile.

Există provocări semnificative în furnizarea de informații pe înțelesul copiilor despre imigrație și procedurile de azil. Acestea se referă la dificultatea de a oferi explicații simple despre concepte complexe de proceduri unei audiențe care nu este omogenă în ceea ce privește prezentarea, dezvoltarea sau experiența. Cu toate acestea, pentru ca procedurile să fie corecte și eficiente, cei cărora li se aplică trebuie să fie capabili să le înțeleagă și să le aplice.

Cine ar trebui să ofere informații despre procedurile de imigrație și azil și despre soluțiile durabile copiilor în situație de migrație?

Acest capitol se adresează în primul rând părților guvernamentale și profesioniștilor (inclusiv tutorii și avocații) care vor avea relații cu copiii migranți în țara „gazdă” pentru a înregistra și prelucra cererea de azil sau cererea pentru permis de ședere ținând cont de interesele lor supreme.

“Avocatul meu nici nu m-a privit în ochi. A vorbit cu asistentul meu social și el s-a uitat la ea. Nu voia să știe ce am de spus. M-am simțit de parcă nu sunt nimeni pentru el, de parcă nu eram important.”

Artan, 16

După cum am văzut în capitolul 4, tutorii și avocații au, de asemenea, datoria principală de a se asigura că informațiile furnizate clienților lor copii sunt inteligibile. Nerespectarea acestui lucru are potențialul de a reda astfel informații fără sens pentru copii, lăsându-i confuzi, frustrați și izolați. Copiii trebuie să fie capabili să își exprime opiniile în mod eficient, iar aceste puncte de vedere ar trebui să fie preluate și comunicate autorităților competente, astfel încât acestea să poată furniza decizii cu privire la cele mai bune interese și aranjamente adecvate îngrijirii de lungă durată a copilului în relație cu cererea de a rămâne în statul gazdă.

Profesioniștii din domeniul juridic trebuie să rețină că acel copil este clientul lor, mai degrabă decât adulții care au grijă sau pledează pentru copil; copilului îi datorează obligațiile profesionale, inclusiv obligația de confidențialitate. Acest lucru este valabil în cazul în care consultanța și reprezentarea sunt furnizate direct de avocați sau când ONG-urile au responsabilitatea furnizării de consultanță într-un anumit context.

Practică promițătoare

Viitor luminos și copii care au nevoie de apărare

[Videoclip](#) realizat pentru avocați de copiii care au experimentat migrația, despre cum ar trebui să comunice cu ei despre proceduri.

Întrebări pe care le-ar putea avea copiii

- Ce este un avocat?
- Ce este o lege?
- Cine va decide ce mi se întâmplă?
- De unde știe guvernul despre mine?
- Care este răspunsul corect pe care să-l dau?
- Ce este un interviu? Voi putea să vorbesc în propria mea limbă?
- De ce scrii tot ce spun? Ce spun este privat?
- Crezi ce spun?
- Care este diferența dintre un avocat și:
  - un factor de decizie?
  - un tutore?
  - un asistent social?
- Mă vor lăsa să stau aici?
- Unde să mă duc dacă nu mă vor lăsa să stau?
- Cât timp va dura asta?
- Trebuie să plătesc?

Ce informații ar trebui furnizate?

“Clientul meu nu văzuse niciodată un computer înainte de a veni în această țară. Unul dintre ceilalți băieți i-a spus că un computer va ști dacă spune adevărul sau nu și va sublinia orice minciună în roșu. Nu putea citi cuvintele de pe pagină în timp ce îi redactam declarația împreună cu el, dar putea vedea sublinierea cu roșu [cauzată de faptul că computerul nu recunoaște cuvintele din limba sa] și era îngrozit.”

Susan, lawyer, UK

Informațiile ar trebui să țină seama de faptul că unii copii din diferite țări sau medii diferite ar putea avea diferite niveluri de înțelegere a conceptelor precum legea și ordinea, statul de drept, implicarea statului în viața cetățenilor și chiar conceptul de „copilărie”. Informații personalizate copilului în cauză, în măsura în care este posibil.

Sfat practic

Informațiile de mai jos se adresează practicienilor specialiști, iar conținutul este probabil să fie specific statului. Dacă nu sunteți specialist, rolul dvs. ar trebui să fie de a ajuta copilul să acceseze sfaturi de specialitate unde poate primi informații de specialitate.

Cel puțin, ar trebui furnizate informații pe înțelesul copiilor care să fie suficiente pentru a comunica eficient următoarele concepte de bază.

Informații despre azil și imigrație

Oferiți copilului o imagine de ansamblu asupra procedurilor disponibile - defalcați și comunicați aceste informații într-un mod simplu și semnificativ. Este important să ne amintim, așa cum este prezentat în introducerea acestui manual, că acești copii necesită informații detaliate despre dacă și cum pot participa la procedurile aplicate lor. De asemenea, copiii au dreptul să aibă informații despre înregistrarea și păstrarea informațiilor lor personale.

Practică promițătoare

Birou de informații

Plan International Germania

Un birou de informații oferă informații despre procedurile de azil, transportul public și accesul la drepturile sociale, cu participarea tinerilor refugiați printr-o combinație de informații orale și pliante.

Explicați că există un sistem care să stabilească dacă aceluși copil i se va permite să rămână în statul în care a solicitat azil sau permis de ședere. Țineți cont de contextul copilului și dacă va înțelege concepte precum „stat” sau „procedură”. Folosiți analogii cu contextul sau cultura copilului care vă pot ajuta în explicația dvs. - cei mai mulți copii vor înțelege, într-o oarecare măsură, conceptul de a fi național versus străin și acest lucru poate fi extins pentru a oferi o descriere mai detaliată a procesului în statul gazdă.

Sfat practic

Verificați dacă acel copil înțelege dacă a formulat (sau va trebui să facă) o cerere specifică de a rămâne în țara gazdă (fie formulând o cerere formală de azil, fie formulând o cerere pentru un alt statut de imigrant).

Informați copilul dacă are dreptul să acceseze informațiile deținute despre sine și, dacă da, cum să le acceseze. S-ar putea să fie necesar să explicați copilului conceptul de „informații despre tine” înainte ca acest sfat să aibă sens. De asemenea, poate trebuie să explicați de ce aceste informații îl pot ajuta pe copil acum sau în viitor și nu ar trebui să presupuneți că un copil va înțelege ce informații sunt necesare sau de ce.

Sfat practic

Luați în considerare dacă acel copil necesită consimțământul unui adult pentru a accesa această procedură și potențialul existent pentru a genera un conflict de interese între copil și adultul respectiv.

Informații specifice despre procedurile aplicate în statul gazdă

Copilul trebuie să fie la curent cu procedurile care se vor aplica în timpul petrecut în statul gazdă pentru a putea participa la aceste proceduri.

Informați copilul despre procedura generală aplicabilă în țara în care solicită statutul de imigrant sau de azilant.

Oferiți informația astfel încât aceasta să aibă sens pentru copil, explicând unde se află în proces în momentul în care dvs. îi furnizați informațiile și identificați unde speră că va fi atunci când procesul va fi finalizat.

Asigurați-vă că acel copil înțelege diferitele proceduri care pot fi disponibile, inclusiv:

- proceduri de azil;
- reunirea familiei și reîntregirea familiei;
- statutul de imigrant: rămâne pentru ședere, permis de ședere și posibilități de a avea grijă de copii;
- acorduri și aranjamente de relocare, inclusiv reglementările Dublin;
- relocare (decizia de stabilire a statutului pre și post-refugiat și în Europa);
- mecanisme / oportunități de apel pentru a contesta deciziile.

Sfat practic

Furnizarea de informații despre reîntregirea și reuniunea familiei într-o etapă incipientă poate ajuta la identificarea posibilităților copilului de a se reîntâlni cu membrii familiei într-un alt stat fără nevoia de a solicita azil în țara în care a sosit.

Practică promițătoare

Video cu informații pe înțelesul copiilor despre procedurile de azil

UNHCR, Italia în colaborare cu Ministerul Justiției au realizat un video pentru a explica procedura de solicitare a azilului într-un mod pe înțelesul copiilor.

Asigurați-vă că acel copil înțelege beneficiile și implicațiile fiecărei proceduri, inclusiv:

- consecințele urmării fiecărei căi posibile pentru obținerea unui permis de ședere;
- consecințele oricărui contact cu ambasada sau consulatul țării de origine / naționalității acestora;
- implicațiile formei de permis de ședere solicitate sau obținute și perspectivele acestora de a se putea întoarce în țara de origine sau de naționalitate;
- consecințele refuzului cererii lor pentru permis de ședere;
- posibilitatea de a face apel împotriva refuzului cererii lor și a provocărilor ulterioare.

Informați copilul despre durata probabilă a fiecărei proceduri. Ajutați copilul să înțeleagă ce se presupune că se va întâmpla în teorie și ce se va întâmpla în realitate, de ce acest lucru este așa și că ei nu trebuie să dea vina. Ajutați copilul să înțeleagă dacă există vreo modalitate de a face lucrurile să meargă mai repede și consecințele posibile ale acestora asupra rezultatului procedurii.

Sfat practic

Dacă un copilul vă adresează o întrebare al cărei răspuns nu îl știți, nu vă fie teamă să îi spuneți că nu știți.

De exemplu, dacă vă întreabă care va fi rezultatul procedurii, spuneți adevărul.

Informați copilul cu privire la consecințele refuzului unei cereri de azil sau ale unei aplicații de imigrare:

- asigurați-vă că acel copilul înțelege ce părți ale cererii au fost acceptate și care au fost respinse dacă este cazul;
- explicați consecințele pe termen scurt și lung ale refuzului, inclusiv consecințele asupra planului lor de viitor și soluțiilor durabile;
- explicați-i cum să conteste decizia de refuz și implicațiile deciziei de a contesta sau a decide să nu conteste decizia;
- explicați-i disponibilitatea finanțării pentru consultanță și reprezentare legală în legătură cu orice contestație și orice condiții legate de finanțare;
- unde se aplică, informați copilul cu privire la posibilitatea reținerii pe termen scurt și lung.

Practică promițătoare

Video și broșură: Solicitarea de azil în Irlanda

Consiliul pentru refugiați din Irlanda

Această organizație a realizat un [videoclip](#) și o [broșură](#) pentru a explica procedura de azil și de asemenea, de unde se poate obține ajutor suplimentar pentru alte proceduri, cum ar fi datele de contact ale organizațiilor pentru protecția copilului.

Aspecte de luat în considerare

Este extrem de important ca acestor copii să li se spună adevărul în această situație, dar acest lucru să fie realizat cu sensibilitate și blândețe.

În cazul în care există posibile căi de atac, acestea ar trebui explicate prompt.

Ar trebui de asemenea explicate alte alternative și oportunități posibile, astfel încât copilul să își poată forma o viziune realistă asupra perspectivelor sale de viitor

Aspectele legale

Aspectele legale care țin de stabilirea statutului pot fi extrem de complexe. Cu toate acestea, legile aplicabile situației lor sunt fundamentale pentru protecția drepturilor copilului și este esențial ca acestor copii să le fie furnizate suficiente informații. Este necesar să se ia în considerare măsura în care contextul cultural al copilului va afecta capacitatea sa de a înțelege conceptul de consiliere juridică și conceptul de a oferi sfaturi gratuite (inclusiv măsura în care un copil poate crede că un sfat gratuit poate fi de calitate slabă).

Copiii vor solicita cel puțin informații despre următoarele aspecte:

Definițiile și conceptele care se pot aplica situației lor, inclusiv:

- motivele Convenției pentru refugiați pentru a solicita azil;
- protecție subsidiară;
- conceptul de țări terțe sigure;
- temeri fondate de persecuție în țara de origine;
- trafic de persoane;
- victime ale exploatării;
- victime și martori ai violenței în familie;
- viața privată și de familie;
- dreptul de ședere legat de statutul de copil.

Sfat practic

Este important ca acești copii să înțeleagă că o cerere de azil sau o aplicație de imigrare care s-ar putea să nu reușească în cazul unui adult poate totuși avea succes în cazul unui copil din cauza diferitelor praguri în materie de traume.

Acesta poate fi în special cazul unei fete, unde persecuția specifică genului și a copilului se combină pentru a crea un nivel mai mare de risc.

Este important să comunicați aceste aspecte pentru a contra-balansa "sfaturile" pe care un copil le poate primi de la un adult din propria țară a cărui experiență se bazează pe evaluarea cazului său (de adult)

Practică promițătoare

ECPAT ReACT

Informații despre drepturile și procedurile victimelor și copiilor aflați într-o situație de risc privind traficul cu ființe umane și exploatarea sunt disponibile într-un [videoclip](#) și o [broșură](#) pe înțelesul copiilor.

Aceste resurse sunt disponibile în mai multe limbi.

Informați copilul și familia sa că, chiar dacă sunt însoțiți, copiii pot avea o cerere de azil specifică unui copil, care este independentă de orice cerere formulată de părinții lor sau de membrii familiei. Aceasta se aplică și copiilor căsătoriți care pot avea o cerere de azil independentă de cea a soțului / soției.

Luați în considerare modul în care informațiile pot fi furnizate copiilor cu care relaționați puțin sau limitat și pentru care relaționarea este mediată prin intermediul unui părinte sau îngrijitor sau soț/soție, în cazul unui copil căsătorit.

Aspectele practice

Pe lângă concepte și definiții legale complexe, vor exista considerente practice referitoare la furnizarea de informații copiilor aflați în situație de migrație în legătură cu imigrarea și procedurile de azil.

Comunicarea în legătură cu aceste probleme este esențială pentru a permite copilului să participe pe deplin și să ofere consimțământul său în cunoștință de cauză în legătură cu aspectele practice.

• Furnizarea documentelor

Permiteți-i copilului să înțeleagă relevanța furnizării documentelor pentru procedurile de imigrare și cererile de azil.

Ajutați copilul să înțeleagă de ce sunt necesare documentele și ce aspecte ale aplicației (aplicațiilor) sale vor susține documentele. Orice informație despre obținerea documentelor trebuie să informeze copilul cu privire la riscurile și consecințele furnizării de documente false sau falsificate în cursul depunerii aplicației. Liniștiți copilul dacă nu este în măsură să obțină documentele, deoarece provine dintr-un stat aflat într-un conflict armat sau unde nu există un guvern funcțional, spunându-i că acest aspect poate fi comunicat autorităților relevante.

Informați copilul despre reglementările aplicabile obținerii documentelor; poate că aceștia nu pot obține documente fără autoritatea părinților.

• Interacțiunea cu autoritățile

Copiii au nevoie de informații despre interacțiunile lor cu autoritățile în vederea stabilirii statutului lor.

Gândiți-vă cum să vă asigurați că respectivul copilul înțelege scopul și consecințele oricăror interacțiuni, indiferent dacă acestea sunt interacțiuni în persoană sau în scris prin intermediul unei terțe părți (inclusiv prin avocat). În ceea ce privește interacțiunile în persoană, luați în considerare ce modalitate de informare va avea sens pentru copil, inclusiv:

- joc de rol;
  - videoclipuri cu interacțiuni similare;
  - mărturii ale altor copii care au trecut deja prin procedură;
  - imagini ale locației (inclusiv ale camerei în care este posibil să aibă loc interacțiunea);
  - furnizarea de decizii de către factorii de decizie (atât la nivel de primă instanță, cât și la nivel de apel) care sunt redactate într-un limbaj simplu, adaptat copiilor;
  - furnizarea de sfaturi și informații care sunt redactate într-un limbaj simplu, adaptat copiilor.
-

Practică promițătoare

Informarea copiilor cu privire la procedura de solicitare a azilului

Consiliul Refugiaților din Danemarca

A fost realizată o aplicație pentru smartphone pentru a informa copiii cu privire la procedura de solicitare a azilului în Danemarca.

<https://drc.ngo/asylumdk>

• Integrarea

În ceea ce privește informațiile despre integrare și incluziune, rețineți următoarele, fie că furnizați informații înainte sau după ce a fost luată o decizie.

Aspecte de luat în considerare

- Ce servicii sau oportunități de asistență în vederea incluziunii sunt disponibile copiilor pentru a-i ajuta să se adapteze în statul gazdă și să socializeze cu copiii și tinerii locali?
- Care sunt consecințele asupra copilului dacă nu are dreptul de a rămâne permanent în țara gazdă?
- Există abilități care au fost sau pot fi dobândite care ar determina atingerea unor rezultate mai bune în cazul unei reveniri în țara de origine?
- Care sunt așteptările țării gazdă?

Copiii au de asemenea nevoie de sfaturi realiste cu privire la importanța probabilă pe care statul gazdă o va acorda încercărilor de integrare - acest lucru necesită o gestionare sensibilă, deoarece copiii se pot învinovăți dacă consideră că nu li s-a permis să rămână într-un stat, deoarece nu s-au integrat „suficient”.

Sfat practic

În calitate de specialist juridic se poate să nu dețineți cunoștințe de specialitate privind serviciile de sprijin pentru tineri. Cu toate acestea, este important să puteți cel puțin trimite clienții dvs. copii către organizațiile pentru tineret relevante care pot ajuta în acest sens.

www.eryica.org/our-network

Punctele de tranziție

Copiii vor avea o nevoie specială de informații clare și pe înțelesul lor în punctele de tranziție din statutul lor juridic în țara gazdă, inclusiv cu privire la schimbările produse în statutul de rezident, statutul de refugiat și tranziția la vârsta adultă.

Informați copilul cu privire la consecințele acordării statutului de refugiat sau de imigrant.

În cazul în care unui copil i s-a acordat permisiunea de a rămâne sau un permis de ședere, trebuie să i se ofere informații care stabilesc:

- termenii aceluia statut de refugiat sau imigrant;
- pe ce s-a bazat acordarea acestui statut;
- orice acțiuni ale copilului sau ale altor persoane care pot duce la pierderea statutului respectiv;
- orice acțiuni pe care copilul va trebui să întreprindă pentru a menține acel statut, inclusiv pentru extinderea sau reînnoirea statutului său;
- dacă este posibilă obținerea unei forme diferite sau mai avantajoase ale statutului de imigrant sau refugiat prin contestarea deciziei de acordare a statutului actual, împreună cu sfaturi despre consecințele unei astfel de contestații.

Practică promițătoare

Interviurile individuale despre drepturi și proceduri

Thémis, Franța

Themis organizează interviuri individuale cu copii neînsoțiți pentru a-i informa despre drepturile lor și procedurile la care sunt supuși. Un consilier juridic oferă copilului sfaturi și sprijin în legătură cu opțiunile sale și cu modul în care poate să beneficieze de dreptul de a participa la proceduri, să recurgă la un recurs efectiv și cum poate să beneficieze de sprijinul acordat de serviciile sociale.

Informați copilul despre drepturile sale în legătură cu reîntâlnirea cu membrii familiei. Copiii au nevoie nu numai sfaturi despre existența drepturilor de reîntâlnire a familiei, ci și informații practice despre:

- modul în care pot fi accesate aceste drepturi;
- orice termen în care trebuie depusă o cerere;
- perioada de timp necesară pentru pregătirea cererii și examinarea cererii, până la reîntâlnirea efectivă a membrilor familiei;
- efectul pe care îl poate avea reîntregirea familiei asupra propriului statut de imigrant în țara gazdă.

Deși majoritatea copiilor care trec prin proceduri de imigrare pentru a rămâne în statul gazdă nu își pot exercita drepturile de reîntregire a familiei până când nu obțin permisul de ședere, este esențial ca acești copii să înțeleagă că informațiile pe care le-au furnizat-le în contextul cererilor de imigrare pot să fie relevante pentru perspectivele reușitei reîntregirii familiei.

Informați copilul cu privire la schimbările produse în statutul său și la consecințele asupra accesului copilului la drepturi.

Atunci când un copil obține un permis de ședere care depinde de statutul său de copil, este important ca el să înțeleagă acest lucru și să își poată face planuri pentru viitor. Pentru a-și planifica viitorul copilul va trebui să înțeleagă varietatea de opțiuni pe care le are, probabilitatea ca fiecare opțiune să aibă succes și consecințele pe termen scurt și lung ale alegerii unei anumite opțiuni.

Copiii trebuie să înțeleagă obligațiile adulților și autorităților responsabile pentru aceștia și măsura în care acestea depind de:

- vârsta copilului;
- statutul pe care îl au în țara gazdă;
- orice alți factori relevanți.

Copiii au nevoie de informații care să facă diferența între drepturile lor fundamentale și drepturile care sunt condiționate de statutul lor de imigrant sau de statutul lor de copil.

Amintiți-vă că principalul obiectiv al informațiilor pe înțelesul copiilor este de a oferi copiilor posibilitatea de a participa

la proceduri și de a asigura accesul la drepturi. De asemenea, este important să rețineți că mediul în care sunt furnizate informațiile poate avea un impact semnificativ asupra faptului că informațiile respective pot fi sau nu considerate informații pe înțelesul copilului.

Copiii reținuți pe baza statutului lor de imigrant

Ajutați copilul să înțeleagă dreptul său la libertate:

Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului 1984, Articolul 37(b)

“Statele părți vor veghea ca: ...

(b) Nici un copil să nu fie privat de libertate în mod ilegal sau arbitrar. Arestarea, deținerea sau întemnițarea unui copil trebuie să fie conform cu legea și nu va fi decât o măsură extremă și cât mai scurtă

Comentariul general nr. 6 (2005): Tratatamentul copiilor neînsoțiți și separați în afara țării de origine, 1 septembrie 2005 (CRC / GC / 2005/6) - paragraful 61: „Reținerea nu poate fi justificată doar pe baza statutului de copil neînsoțit sau separat sau a statutului de imigrant sau rezident, sau lipsa acestuia.”

Comentariul general comun UNCMW3/UNCRC23 (2017) cu privire la obligațiile statului cu privire la drepturile copilului în contextul migrației internaționale în țările de origine, tranzit, destinație și întoarcere, paragraful 5: „Orice fel de reținere a copiilor imigranți ar trebui interzisă prin lege iar această interdicție ar trebui să fie în totalitate pusă în practică.”

Convenția Europeană a drepturilor omului, Articolul 5:

“Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță.”

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a precizat în mai multe rânduri că reținerea copiilor în scopuri de imigrare poate însemna un tratament degradant care contravine prevederilor articolului 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Indiferent de legalitatea detenției va fi întotdeauna în interesul suprem al copilului să primească informații într-un mod pe înțelesul, inclusiv în timpul detenției sale. Prin urmare, este deosebit de important ca adulții care interacționează cu copiii aflați în situație de detenție cu privire la imigrarea lor sau la statutul lor de refugiat să pună în aplicare toate orientările prezentate în acest manual.

Copiii care sunt reținuți din cauza statutului impus de imigrare sunt extrem de vulnerabili și prin urmare este obligatoriu ca personalul responsabil și avocații să-i informeze într-un mod pe înțelesul copiilor despre procedurile de imigrare și de azil și căile de atac efective disponibile imediat și pe parcursul detenției.

Aspecte de luat în considerare

Informațiile care ar trebui furnizate unui copil aflat în detenție trebuie să includă:

- Motivele reținerii copilului;
- drepturile copilului în timpul detenției;
- modul în care copilul poate contesta reținerea sa (inclusiv informații efective despre modul de accesare a consultanței juridice în acest sens);
- durata probabilă a perioadei de detenție;
- o explicație privind tratamentul diferit acordat copiilor neînsoțiți și copiilor însoțiți de familie.

Aceste informații ar trebui să-i permită copilului să acceseze procedurile necesare pentru a întrerupe procedura de detenție și cel puțin va oferi copilului posibilitatea de a înțelege situația, rezultatele posibile și durata probabilă.

Întrebări pe care le-ar putea avea copiii

- De ce sunt aici?
- Am greșit cu ceva?
- Cine m-a adus în această situație?
- Cât timp voi rămâne aici?
- Mai pot merge la școală?
- Pot să-mi contactez familia?

Soluțiile durabile

Informațiile transmise pe înțelesul copiilor în legătură cu soluțiile durabile vor fi pe înțelesul doar atunci când procesul în sine este adaptat pentru a vă asigura că opiniile copilului sunt ascultate și acestora le este acordată importanța cuvenită. Mai întâi trebuie luate deciziile referitoare la soluțiile durabile și apoi cele cu privire la copil.

Copilul nu poate participa dacă nu știe:

- că are dreptul să participe;
- ce opțiuni sunt disponibile pentru el:
  - cu privire la integrarea în statul gazdă;
  - cu privire la relocarea în Europa;
  - cu privire la relocarea într-o țară terță;
  - cu privire la relocarea sau reintegrarea în țara sa de origine;
- cum să-și facă cunoscute părerile;
- cine va lua decizia;
- ce importanța vor avea opiniile sale;
- ce alți factori vor fi luați în considerare;
- ce importanță va fi acordată celorlalți factori;
- ce măsuri poate lua copilul dacă opiniile sale nu sunt luate în considerare;
- ce măsuri poate lua copilul dacă alți factori relevanți (sau irelevanți) dețin o importanță mai mare;
- dacă copilul are dreptul la reprezentare sau asistență în timpul procesului;
- dacă există finanțare pentru reprezentare sau asistență în cadrul procesului;
- dacă copilul poate solicita consiliere juridică gratuită în acest sens.

Când discutați despre soluțiile durabile cele mai potrivite pentru copil, asigurați-vă că discutați cu acesta despre interesele sale supreme. Consultați Introducerea pentru îndrumări despre modul în care puteți discuta despre interesele supreme ale copilului într-un mod pe înțelesul.

Practică promițătoare

Practică promițătoare

Broșura despre relocare, Biroul European de sprijin pentru azil (EASO)

EASO a realizat o broșură într-un limbaj pe înțelesul copiilor cu privire la procedurile de relocare. Broșura este distribuită de personalul EASO pe teren și este însoțită de explicații verbale ale procedurilor descrise în aceasta.

Returnările (întoarcerea)

A ignora posibilitatea excluderii înseamnă a oferi copiilor informații incomplete despre posibilele rezultate ale călătoriei lor în vederea emigrării. Deși copilul nu dorește să se întoarcă în țara de origine, unde aceasta este situația aplicabilă copilului, acesta necesită informații referitor la întoarcere. Nefurnizarea acestor informații nu va împiedica întoarcerea, dar poate avea efectul de a face procesul de întoarcere semnificativ mai dificil pentru copil.

Informați copilul despre încetarea dreptului de ședere sau a permisului de ședere în țara gazdă și modalitățile de întoarcere în țara de origine a copilului.

Atât avocații cât și tutorii vor juca un rol important în informarea copilului pe parcursul acestei proceduri. Odată ce decizia este definitivă și nu mai face obiectul unui apel cu suspendare sau revizuire suplimentară, ajutați copilul să anticipeze ce se va întâmpla pentru a reduce sentimentele de stres și anxietate.

Întrebări pe care le-ar putea avea copiii

- În ce țară și în ce oraș voi fi trimis?
- Când va trebui să plec?
- Cum voi călători? Va trebui să iau un avion? Voi fi escortat sau încătușat în timpul călătoriei?
- Va fi cineva care să mă aștepte când ajung?
- Cum va ști familia mea că vin?
- Voi fi reținut înainte de a fi exclus?
- Voi avea voie să revin aici pe viitor?

Informați copilul dacă poate accesa vreun suport practic, cum ar fi finanțarea sau instruirea pentru pregătirea copilului pentru întoarcere (inclusiv sprijinirea copilului pentru stabilirea sau întreținerea legăturii cu familia din țara de origine). Informați copilul dacă va fi ajutat să mențină legătura cu profesioniștii, tutorele, prietenii sau familia din statul gazdă după întoarcere. Asigurați-vă că copilul înțelege consecințele comportamentului său refractar sau ale nerespectării procedurilor de excludere.

Aspecte de luat în considerare

Este esențial ca informațiile despre revenirea în țara de origine să fie furnizate cu blândețe și înțelegând faptul că respectivul copil poate percepe că a „eșuat” într-un fel, deoarece nu are voie să rămână în țara în care a ales să migreze.

Este important să apreciem diferitele tipuri de impact în cazul unei returnări care este organizată la cererea copilului (o întoarcere voluntară) și a uneia care este prevăzută de statul gazdă (o întoarcere forțată) asupra capacității copilului de a face față. În timp ce ideea de bază poate fi aceeași, pot fi necesare diferite instrumente și abordări pentru a furniza informații în legătură cu întoarcerea voluntară spre deosebire de o întoarcere forțată. În timp ce un copil care dorește să întoarcă voluntar poate solicita informații, un copil care se confruntă cu întoarcerea forțată poate evita sau respinge în mod vehement astfel de informații.

Este posibil în cazul copiilor însoțiți ca aceștia să nu fi aflat adevărata lor situație și să fie profund șocați când sunt informați cu privire la returnarea iminentă. În schimb, este posibil ca un copil care se întoarce singur în țara sa să nu aibă pe nimeni cu care să-și poată discuta temerile și va privi această returnare ca pe o situație în care nevoile sale de îngrijire și protecție imediată nu pot fi satisfăcute.

Acesta este în special cazul copiilor a căror vârstă este un subiect de dispută.

Este esențial să furnizați informații copiilor, care să le permită să înțeleagă dacă excluderea din statul gazdă are loc:

- ca un rezultat procedural în contextul unei proceduri de imigrare / de cerere de azil care a luat acum sfârșit cu o decizie finală conform căreia copilul nu are o bază legală pentru a rămâne în statul gazdă;
- ca măsură punitivă luată împotriva unui comportament infracțional sau altfel sancționat manifestat de copil sau un membru adult al familiei sau de îngrijitorul de care este dependent;
- ca soluție durabilă în urma unei evaluări detaliate a intereselor supreme ale copilului, decizia luată bazându-se pe faptul că revenirea în țara sa de origine corespunde cel mai bine intereselor sale supreme.

Concluzii

Modul în care comunicați cu un copil va determina într-o mare măsură modul în care un copil este capabil să se implice și să acționeze în legătură cu informațiile pe care le oferiți. Construirea unei relații de încredere este esențială pentru ca acel copil să poată acorda o importanță convenită informațiilor pe care le oferiți. Informațiile pe înțelesul copiilor nu necesită mai mult timp și nu implică costuri mai mari, dar necesită un efort conștient din partea adulților pentru a-și adapta informațiile comunicate la nevoile copiilor.

Fiecare dintre voi poate juca un rol important oferind copilului un ajutor pentru a beneficia de drepturile sale, asigurându-vă că au acces la informații adecvate și, în cazul în care nu puteți furniza astfel de informații, recomandându-le un furnizor de informații adecvat. Amintiți-vă că acești copii sunt vulnerabili, iar copiii aflați în situație de migrație devin mai vulnerabili, prin urmare, ar trebui să vă dublați eforturile pentru a vă asigura că fiecare copil este informat despre drepturile sale și despre locul în care poate obține ajutor suplimentar pe viitor.

Orice informație poate să devină pe înțelesul copilului prin adaptarea conținutului și metodei de comunicare în funcție de vârsta copilului, nivelul de maturitate, sex și cultură, precum și prin transmiterea acesteia într-un limbaj pe înțelesul copilului. Copiii cu anumite vulnerabilități pot avea nevoie de informații specifice despre procedurile specifice disponibile și drepturile specifice care sunt aplicabile în situația lor.

Copiii însoțiți trebuie, de asemenea, informați cu privire la drepturile lor.

Anexa 1

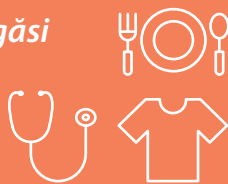
Fișe informative

Amintiți-vă că prioritățile dvs. nu sunt aceleași cu ale copilului

Informații pe care copiii doresc să le cunoască

Imediat la sosire

Unde pot găsi
mâncare
haine?

Unde pot
să dorm?

Unde mă aflu?
(oferiți-i
copilului
hartă)

Cum pot telefona
familiei pentru a
le spune că sunt
în siguranță?

Cum mă pot
conecta la
internet?

În etapa a doua

Cu cine mă voi întâlni?
(tutore, asistent social,
polițistul de frontieră,
ofițerul de poliție
pentru a mă
înregistra și
pentru a-mi lua
amprente)

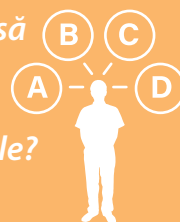
Numere de
telefon pentru
situații de
urgență?

De unde pot
obține mai
multe informații

Ce urmează să
se întâmple
și care sunt
opțiunile mele?

Ce activități
sociale sunt
disponibile?

Informații de care dvs. veți avea nevoie de la copil

Încercați să faceți diferența între informațiile de care aveți nevoie imediat la sosirea copilului și informațiile pe care le puteți obține de la copil după ce acesta s-a odihnit puțin și s-a recuperat.

Călătorește
singur copilul?

Se află copilul în
pericol sau îi este
teamă de alte
persoane
care
călătoresc
cu el?

Date de
înregistrare
(nume, vârstă,
naționalitate)

Necesită
copilul
îngrijire
medicală
imediată?

De ce și-a părăsit
copilul țara de
origine
(ar trebui să solicite
azil sau există
o altă procedură
mai adecvată)?

Deține copilul
vreun document?

Unde se află
membrii familiei
copilului?

Acordați atenție vulnerabilităților și caracteristicilor copilului și oferiți-i informații referitoare la organizațiile de specialitate: organizații pentru tineret pentru fete, grupuri de sprijin pentru copiii din comunitățile LGBTI, grupuri de sprijin pentru minoritățile religioase, etc.

Cazarea

- Informați copilul despre cazare și despre motivul pentru care au fost plasați acolo
- Explicați-le copiilor unde își pot depozita lucrurile într-un loc sigur
- Explain to the children the daily rules in the reception centre.
- Explicați copiilor regulile zilnice din centrul de primire
- Explicați și clarificați diferitele roluri ale profesioniștilor cu care se vor întâlni
- Informați-i despre ceilalți copii pe care îi vor întâlni și cum să acționeze dacă vor avea probleme specifice (mecanisme de sesizare dacă sunt în conflict cu o altă persoană)
- Informați-i dacă este vorba despre cazare temporară sau permanentă
- Informați-i dacă au posibilitatea de a schimba cazarea
- Explicați-le dacă situația în care se află necesită un transfer, inclusiv modalitățile și datele transferului
- Vorbiți-le despre vulnerabilități și riscul traficului de persoane

- instituții religioase (informați copilul despre regulile referitoare la practica religioasă în stat și în centrul de primire

Unde se poate ruga copilul?

Unde poate să-și exprime copilul identitatea religioasă prin îmbrăcăminte?

Unde poate să-și exprime copilul opinia în materie de religie?)

- grupuri de sprijin pentru copiii din comunitatea LGBTI
- organizații de lucru pentru tineret / centre de informare pentru tineret și puncte de informare
- cum să mențină legătura cu membrii familiei și prietenii din țara gazdă și din străinătate (dreptul la vizită)
- accesul la cultură (muzică, dans, cluburi de teatru)
- menținerea legăturilor culturale cu țara de origine
- activități de încurajare a exprimării propriului caracter al copilului

- Ascultați temerile și anxietățile copilului și oferiți informații care abordează aceste sentimente (de exemplu, testele de sânge sunt efectuate pentru triere/screening sau în scopuri medicale)

- Oferiți informații pentru prevenirea infecțiilor din categoria ITS, de educație sexuală, etc.

- Explicați specificul confidențialității medicale și a consimțământului în cunoștință de cauză

Educație

- Informați copilul despre sistemul de educație din țara gazdă
- Ascultați informațiile comunicate de copil cu privire la scopurile sale și oferiți-i informațiile necesare pentru a satisface aspirațiile sale
- Informați copilul cu privire la durata dreptului la educație: cât va putea copilul să meargă la școală? Va putea să își finalizeze calificarea chiar dacă va împlini 18 ani?
- Comunicați-l copilului dacă predarea se poate face în limba sa maternă

Sănătate

- Explicați diferența între consultațiile medicale și examinările medicale efectuate în vederea evaluării vârstei (ajutați copilul să înțeleagă că medicul va avea roluri diferite)
- Ajutați copilul să înțeleagă sistemul de sănătate
- Spuneți-i copilului că este în regulă să meargă la un medic de sex opus sau să solicite să vadă un medic de același sex

Legături personale, timp liber și interese și lăcașuri de cult

- Informați copilul asupra dreptului pe care îl are la dezvoltare/joc/timp liber, inclusiv:
- sport (cluburi disponibile care sunt deschise copiilor, în centrul de primire și în comunitate)

Înainte	În timpul	După
 <p>Spuneți-i copilului motivul pentru care se realizează evaluarea vârstei: explicați-i ce înseamnă termenul 'minoritate' și drepturile asociate cu statutul de copil.</p> <p>Întrebări care ar putea fi adresate de copii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cât de mult durează? • în ce cadru va avea loc? • ce profesioniști realizează această evaluare (bariere lingvistice și utilizarea interpreților)? • pot fi însoțiți de un adult de încredere? 		
 <p>Comunicare: țineți cont de modul în care copilul își calculează vârsta (dacă folosește un calendar diferit sau dacă își calculează vârsta de la începutul anului). Vorbiți cu copilul despre modul în care acesta măsoară timpul.</p> <p>Informați copilul despre statutul său legal în timpul procedurii de evaluare a vârstei, inclusiv despre drepturile sale în timpul procedurii (cazare, educație și îngrijire medicală).</p> <p>Informați copilul despre drepturile sale cu privire la refuzul de a participa și consecințele acestui lucru, inclusiv în contextul examinărilor medicale.</p> <p>Ajutați copilul să înțeleagă dacă exercitarea dreptului său de a refuza va însemna că este automat clasat ca adult, va fi împiedicat să continue procedura de cerere a azilului sau va avea alte consecințe administrative și juridice..</p>		
 <p>Consimțământul în cunoștință de cauză:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oferiți-le sfaturi copiilor: pot spune "Nu îmi aduc aminte"? Este mai bine să afirme astfel în loc să inventeze o dată? Amintiți-le că este necesar să ofere informații precise; • Ajutați copiii să înțeleagă că este important să fie coerente. 		
 <p>Pregătiți copilul pentru evaluarea vârstei conform metodei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dacă este un interviu, informați-i cu privire la întrebările care ar putea fi adresate în timpul interviului; • dacă este un examen medical: informați-i despre metodă, scopuri și despre consimțământul în cunoștință de cauză (în cazul unui examen de maturitate sexuală, explicați-le dreptul lor de a refuza și amintiți-le dreptul la demnitate); • dacă este vorba despre dovezi documentare: informați-i despre riscurile documentelor false și despre metodele oficiale de obținere a documentelor oficiale; • Dacă este vorba despre verificarea amprentelor, informați-i despre utilizarea și stocarea datelor lor personale. <p>Pregătiți copilul pentru a-l liniști astfel încât să știe la ce să se aștepte, cum funcționează, ce nu are voie să facă funcționarul și ce poate să refuze copilul.</p>		
 <p>Copilul nu este neputincios: copiii au dreptul să depună o plângere dacă au parte de o conduită neprofesională - dacă au simțit că tratamentul lor în timpul evaluării vârstei a fost neadecvat. Sfătuiți copilul să vorbească cu tutorele său, cu avocatul pentru copii, cu avocatul său și / sau cu un ONG. Nu dați vina pe copii! Asigurați copilul că nu este vina sa. Dați dovadă de sensibilitate la aspectele culturale: copiii le poate fi frică să spună ceva negativ referitor la comportamentul unui adult..</p>		 <p>Informați copilul despre căile de atac disponibile dacă nu sunt de acord cu rezultatul evaluării vârstei. Explicați consecințele rezultatelor (vulnerabilități: apatridie).</p>

Acordați atenție specială vulnerabilităților, de exemplu în cazul victimelor violenței sexuale (experiențe legate de încălcarea consimțământului), al fetelor însărcinate, al copiilor suferind de tulburări de stres posttraumatic (PTSD)

Ce trebuie să știe copilul despre dvs

- Cine sunteți?
- Cine nu sunteți?
- Spuneți-i copilului că tot ceea ce faceți se face pentru binele său suprem.
- Care sunt puterile dvs., care este limita autorității dvs.?
- Cât timp veți fi tutorele său?
- Ce poate face copilul dacă simte că nu ați acționat corect? Poate copilul schimba tutorii?
- Că identitatea și situația sa sunt în siguranță dacă vă sunt comunicate dvs., datele sale vor fi protejate, le veți trata confidențial și explicați-i obligația dvs. de a păstra secretul profesional.
- Cum vă poate copilul contacta?

Comunicați cu privire la

- Identitate (vârstă și limbă)
- Situația familială (neînsoțit, separat, orfan, însoțit)
- Vulnerabilități (sugestibilitate, traume, percepție)
- Nevoi (sănătate, educație, de natură juridică, timp liber)

Cum puteți să comunicați?

- Ascultați copilul.
- Fiți atent la comunicarea non-verbală a copilului: prezintă semne de abuz, stres, traume; sunt fetele însărcinate; le este frică de o anumită persoană?
- Construiți o relație de încredere participând la activități împreună sau însoțind copilul la întâlniri importante (stabiliți obiective mici și atingeți-le).
- Acordați atenție limbajului dvs. corporal.
- Folosiți un limbaj simplu.
- Asigurați-vă că respectivul copil înțelege rolul interpretului.

Când trebuie să se întâmple toate acestea?

- Când vă întâlniți cu copilul.
- Atunci când situația lor se schimbă ajutați-i să înțeleagă schimbarea, noile drepturi sau drepturile care încetează să se aplice în cazul lor.
- Când pot participa la luarea unei decizii, ajutați-i să înțeleagă ce este în joc și cum să-și ofere opinia în cunoștință de cauză într-un mod pertinent.

Ce trebuie să știe copiii

- Ce înseamnă copilăria în țara gazdă?
- Au dreptul să fie în siguranță, la protecție și asistență specială.
- Au dreptul să fie ascultați: pot avea un cuvânt de spus în deciziile care îi afectează.
- Au dreptul de a-și dezvolta potențialul individual, inclusiv: acces la îngrijire medicală, educație și timp liber.
- Au dreptul să mențină contactul cu familia (poate fi necesar să le recomandați consultarea unui specialist juridic pentru a discuta despre reîntregirea familiei sau regăsirea familiei).
- Ajutați copilul să înțeleagă procedurile pe care le urmează în prezent, de ce se întâmplă acest lucru, cât timp va dura, care vor fi consecințele.
- Asigurați-vă că copilul înțelege toate condițiile referitor la aceste drepturi. Se va încheia tutela când vor împlini 18 ani?
- În cazul în care copilul se apropie de 18 ani, ajutați-i să planifice ce se va întâmpla odată ce vor fi adulți.

Măsuri esențiale

- Asigurați-vă că acel copilul știe că are dreptul la protecție împotriva neglijării, violenței sau a oricărei încălcări a drepturilor sale.
- Dați-i copilului numărul dvs. de la birou și numerele de la poliție sau linia de asistență telefonică pentru serviciile de protecție a copilului.
- Explicați-i căile de atac neoficiale pentru alte aspecte în care tutorele îl poate sprijini pe copil.
- Explicați-i mecanismele de sesizare disponibile în cazul în care copilul se confruntă cu probleme în relația cu tutorele și modul în care le poate accesa.
- Spuneți-i copilului despre rolul avocatului pentru copii. Explicați-i modul în care îl poate contacta.

Posibilități și oportunități pentru includerea în societate: demarați o cale a includerii.

Informați copilul despre scenariile și perspectivele din viitor:

- diferite destinații;
- posibilități diferite (integrare în statul gazdă, relocare într-un stat terț, reîntregirea familiei, relocare în țara de origine);
- condițiile pentru accesarea unei „soluții durabile” și ceea ce face ca o soluție să fie durabilă.

Posibilități de revizuire: informați copilul despre permanența soluției, dacă ‘soluția durabilă’ va evolua și în ce condiții (de exemplu, când copilul împlinește 18 ani, când se căsătorește, nevoile de protecție).

Informați copilul cu privire la profesioniștii implicați în proces și despre rolul fiecărui profesionist și despre puterea acestuia în luarea deciziilor.

Ascultați planurile, dorințele și vulnerabilitățile copilului; furnizați-i informațiile relevante în acest sens.

Informați copilul despre modul în care este implicat în proces, despre rolul său și despre ceea ce se așteaptă de la copil. De asemenea explicați-i copilului modul în care i se asculta opinia și ce însemnătatea va avea punctul său de vedere.

Informați copilul că soluția se va baza pe evaluarea abilităților și nevoilor și ce implică acest lucru.

Ajutați copilul să înțeleagă ce poate face dacă nu este de acord cu ‘soluția durabilă’ sau cu procedura.

Perioada de timp: informați copilul despre durata procedurilor.

În cazul în care copilul dorește să se întoarcă în țara de origine, informați copilul despre ajutorul disponibil pentru a se întoarce în țara de origine.

În cazul în care copilul se apropie de 18 ani

Pregătiți copilul pentru etapa de adult: cum să acceseze o soluție durabilă când va împlini 18 ani, ce ajutor i se poate oferi, cum poate beneficia de acest ajutor (recomandați-i copilului un centru de informare pentru tineret, servicii de consiliere a tinerilor, servicii de consiliere a adulților etc.).

Ajutați copilul să se pregătească pentru realitatea cu care se va confrunta când va împlini 18 ani. Disponibilitatea serviciilor de protecție pentru adulți, de exemplu: copilul va fi exclus din servicii, deoarece nu este resortisant al statului membru?

Aceste sfaturi pot fi utile indiferent de tipul de detenție

Întrebări pe care copiii le-ar putea avea:

- De ce sunt aici?
- Ce am făcut greșit?
- Nu sunt criminal, ce fac eu aici?
- Este aceasta o închisoare?
- Sunt pedepsit?
- Cine m-a pus aici?
- Cât timp voi sta aici?
- Pe cine pot contacta?
- Cum pot contacta pe cineva care mă poate ajuta?
- Ce mi se întâmplă când voi pleca de aici?

Cum se va simți copilul:

- speriat și trist;
- dezorientat;
- singur;
- neajutorat;
- stresat.

Lucruri pe care copilul trebuie să le înțeleagă cu ajutorul dvs. (personalului din centrele de detenție):

- drepturile copilului;
- mecanisme de sesizare;
- cu cine să vorbească pentru informații suplimentare sau ajutor;
- dreptul de a face o plângere;
- Au dreptul la tutore sau la consilier juridic? Cum îi pot contacta sau stabili o întâlnire?;
- Cum pot accesa procedurile legale, procedurile de solicitare a azilului, procedurile după detenție.

Drepturile copilului:

- dreptul la protecție (o viață fără violență sau tratament inuman și degradant);
- dreptul la nediscriminare;
- dreptul de a se lua în considerare în primul rând interesul;
- dreptul de a fi ascultat și de a i se acorda o importanță cuvenită opiniei sale;
- dreptul la consiliere juridică;
- dreptul la îngrijire medicală;
- dreptul la educație, timp liber și dezvoltare;
- dreptul la intimitate (viața privată și de familie);
- dreptul la sesizare (căi de atac disponibile).

Aspecte legate de sănătatea mintală

Un copil care a suferit o formă de tortură sau tratament inuman în detenție într-un alt context (de exemplu, țara de origine sau în timpul călătoriei) se poate teme că acest lucru i se va întâmpla din nou în timpul acestei detenții. Copiii aflați în detenție prezintă un risc mai mare de auto-vătămare, gânduri suicidare, schimbări de dispoziție și comportamente agresive. Oferiți-le copiilor informații și consiliere pentru a le proteja sănătatea mentală.

Anexa 2

Tabel cu principalele standarde

Prevedere	Drept	Consecințe
Convenția Națiunilor Unite privind drepturile copilului, 1989		
Articolul 12	Dreptul de a fi ascultat și de a participa la procedurile care îl privesc	<ul style="list-style-type: none"> În vederea respectării intereselor supreme ale copilului, copiii trebuie să fie complet informați pe parcursul desfășurării procedurii, alături de tutorele lor sau de reprezentantul legal al acestora. Pentru a permite participarea efectivă și exprimarea punctelor sale de vedere în cunoștință de cauză, copilului trebuie să i se furnizeze toate informațiile relevante. Copiii trebuie informați într-o manieră adecvată maturității și nivelului lor de înțelegere. Toate informațiile relevante în contextul migrației includ informații despre drepturile copilului, serviciile disponibile, mijloacele de comunicare, mecanismele de sesizare, procesele de imigrare și de solicitare de azil și rezultatele acestora.
Articolul 42	Obligația statului de a informa copiii cu privire la drepturile lor în conformitate cu UNCRC	<ul style="list-style-type: none"> Statul are obligația de a informa copiii cu privire la drepturile lor în calitate de copii, în conformitate cu prevederile UNCRC.
Convenția Europeană privind Drepturile Copilului, 1950 ETS Nr. 5		
Articolul 3	Interzicerea torturii, a tratamentului inuman și degradant	<ul style="list-style-type: none"> Copilul are dreptul să fie informat cu privire la dreptul său la o viață fără violență și la căile de atac efective disponibile în cazul încălcării acestor drepturi.
Articolul 5 Alin. 2	Dreptul de a fi informat cu privire la motivele detenției	<ul style="list-style-type: none"> Copiii aflați în detenție au dreptul de a primi informații pe înțelesul copiilor despre motivele deținerii lor.
Articolul 5 Alin. 4	Dreptul la un recurs efectiv pentru a contesta legalitatea detenției	<ul style="list-style-type: none"> Copilul are dreptul de a primi informații pe înțelesul copiilor cu privire la căile de atac efective disponibile și la modul în care poate introduce un recurs efectiv.
Articolul 13	Dreptul la un recurs efectiv	<ul style="list-style-type: none"> Copilul are dreptul de a fi informat cu privire la căile de atac efective și la modul în care poate introduce un recurs efectiv.
Articolele 3 și 4, Protocol 4	Protecția împotriva expulzării colective	<ul style="list-style-type: none"> Copilul are dreptul de a fi informat cu privire la dreptul său la protecție împotriva expulzării colective și la modul în care poate introduce un recurs efectiv.

Convenția privind protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automată a datelor cu caracter personal (CETS Nr. 108)		
Articolul 8	Măsuri de protecție suplimentare pentru persoanele vizate pentru stabilirea existenței fișierelor cu date personale, pentru accesarea fișierelor cu date personale, pentru realizarea modificărilor sau ștergerea datelor prelucrate contrar dispozițiilor dreptului intern și ale Articolelor 5 și 6 din Convenție și pentru introducerea unui recurs efectiv.	<ul style="list-style-type: none"> Copilul are dreptul de a fi informat cu privire la modul în care datele sale cu caracter personal sunt folosite și stocate și la modul în care poate avea acces, poate modifica și solicita ștergerea datelor prin a căror prelucrare s-a produs încălcarea drepturilor sale.
Convenția Europeană pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei (CETS No. 164)		
Articolul 5	Regula generală conform căreia intervențiile în domeniul sănătății nu se pot efectua decât după obținerea consimțământului în cunoștință de cauză al persoanei vizate.	<ul style="list-style-type: none"> Consimțământul în cunoștință de cauză se solicită înainte de realizarea examinărilor medicale.
Articolul 6	Persoanele lipsite de capacitatea de a consimți, inclusiv minorii. Intervenția medicală poate avea loc cu consimțământul reprezentantului copilului sau al unei autorități sau al unei persoane desemnate prin lege. Păreră copilului va fi luată în considerare în funcție de vârsta și de gradul său de maturitate.	<ul style="list-style-type: none"> Atunci când, conform legii, un copil nu are capacitatea de a consimți la o intervenție medicală, tutorele sau reprezentantul său legal poate face acest lucru, în numele copilului. Copilul are dreptul de a fi ascultat și de a-i fi luată în considerare opinia în mod corespunzător în contextul examinărilor medicale.
Convenția privind lupta împotriva traficului de ființe umane, 2005 (CETS No. 197)		
Articolul 12	Victimele traficului de ființe umane au dreptul la asistență, inclusiv consiliere și informare cu privire la drepturile și serviciile legale disponibile, într-o limbă pe care o pot înțelege.	<ul style="list-style-type: none"> Un copil care este victimă a traficului de ființe umane are dreptul la informare și consiliere cu privire la drepturile și serviciile legale disponibile, într-o limbă pe care o poate înțelege.
Convenția privind protecția copilului împotriva exploatării sexuale și a abuzului sexual, 2007 (CETS Nr. 201)		
Articolul 31	Copiii victime ale exploatării și abuzurilor sexuale au dreptul la protecție, inclusiv la informare cu privire la drepturile pe care le au și la serviciile care le stau la dispoziție, fiind informați dacă ei sau familia lor sunt în pericol, dreptul de a fi audiat și de a furniza dovezi, dreptul la confidențialitate și protecția împotriva difuzării oricărei informații.	<ul style="list-style-type: none"> Un copil victimă a exploatării sexuale și a abuzului sexual are dreptul să fie informat cu privire la drepturile pe care le are și la serviciile de sprijin care îi stau la dispoziție. Aceștia au de asemenea dreptul să fie informați cu privire la procedurile juridice și administrative existente.

Convenția privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, 2011 (CETS No. 210)		
Articolul 19	Victimele au dreptul să primească informații adecvate și în timp util privind serviciile de sprijin și măsurile legale disponibile într-o limbă pe care o înțeleg.	<ul style="list-style-type: none"> Copiii victime ale violenței împotriva femeilor sau ale violenței domestice au dreptul să primească informații despre serviciile de sprijin disponibile. Astfel de informații trebuie să fie adecvate, furnizate în timp util și într-o limbă pe care o înțeleg.
Articolul 59	Dreptul de a aplica la statutul reședinței autonome	<ul style="list-style-type: none"> Copiii victime ale violenței domestice au dreptul de a solicita permis de ședere autonom în cazurile evidențiate în acest Articol.
Articolul 60	Dreptul de a cere azil bazat pe gen	<ul style="list-style-type: none"> Statele trebuie să recunoască violența împotriva femeilor și a fetelor pe bază de gen ca o formă de persecuție. Fetele trebuie să fie informate cu privire la dreptul lor de a cere azil pe motive datorate dimensiunii de gen și de a accesa procedurile sensibile la dimensiunea de gen.
Articolul 61	Nereturnarea	<ul style="list-style-type: none"> Fetele sunt protejate în mod special împotriva returnării într-o țară în care viața lor ar fi în pericol sau unde pot fi supuse torturii sau tratamentului inuman sau degradant sau pedepselor pe motive datorate dimensiunii de gen.
Orientările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului CM/Rec(2007)9		
Orientarea IV.A.1	Dreptul la sfaturi și informații pe înțelesul copilului	<ul style="list-style-type: none"> Copiii au dreptul să primească informații adaptate vârstei și maturității lor, într-o limbă pe care o înțeleg și care sunt sensibile la dimensiunea de gen și cultură.
Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind drepturile copilului și serviciile sociale în interesul copiilor și al familiilor CM/Rec(2011)12		
Orientarea V.A.1	Dreptul la informații și sfaturi cu privire la serviciile sociale disponibile	<ul style="list-style-type: none"> Copiii au dreptul să primească informații și sfaturi într-un limbaj pe înțelesul copiilor cu privire la serviciile sociale disponibile. Copiii au dreptul să primească informații cu privire la drepturile lor la serviciile sociale, inclusiv la procedurile și căile de atac efective disponibile.

Rezoluția Adunării Parlamentare 1810 (2011): Copiii neînsoțiți în Europa: problemele legate de sosirea, șederea și returnarea acestora

Alin. 5.6	Principiul potrivit căruia copiii trebuie informați imediat la sosire sau interceptare, individual și într-o limbă și formă pe care le pot înțelege, despre dreptul lor la protecție și asistență, inclusiv dreptul de a solicita azil sau alte forme de protecție internațională.	<ul style="list-style-type: none"> • Informațiile adecvate copiilor ar trebui să fie furnizate imediat despre dreptul copilului de a solicita azil sau alte forme de protecție internațională, despre procedurile necesare și implicațiile acestora..
-----------	--	--

Rezoluția Adunării Parlamentare 2136 (2016): Armonizarea protecției copiilor minori în Europa

Alin. 8.2.4	Adunarea parlamentară îndeamnă statele să furnizeze informații pe înțelesul copiilor și să asigure la sosirea copiilor interpreți și consilieri pregătiți.	<ul style="list-style-type: none"> • La sosire, copiii ar trebui să aibă acces la informații și interpreți și consilieri pregătiți.
-------------	--	--

Anexa 3

Referințe

- Accorinti M. (2016), *"Unaccompanied foreign minors in Italy: a political and social analysis"*, Institute for Research on Population and Social Policies (Minori străini neînsoțiți în Italia: o analiză politică și socială ", Institutul de cercetare a populației și politicilor sociale)(IRPPS-CNR), Roma.
- Alikhan S. and Floor M. (2007), *"Guardianship provision systems for unaccompanied and separated children seeking asylum in Europe"*, Initial mapping, Geneva. (Sisteme de asigurare a tutelee pentru copiii neînsoțiți și separați care doresc azil în Europa ", cartografiere inițială)
- Bailleul C. and Senovilla Hernandez D. (2016), *"Dans l'interet superieure de qui ? Enquete sur interpretation et /application de /article3 de la Convention Internationale des Droits de l'Enfant dans les mesures prises a l'egard des mineurs isolés etrangers en France"*, MIGRINTER, Poitiers.
- Bailleul C. and Senovilla Hernandez D. (2015), *"In whose best interests? Exploring unaccompanied minors' rights through the lens of migration and asylum processes: France national report"*, Proiect MINAS. („În interesul cui? Explorarea drepturilor minorilor neînsoțiți prin obiectivul proceselor de migrație și azil: raportul național al Franței ")
- CGRS (2017), *"Guide for unaccompanied minors who apply for asylum in Belgium"*, Commissioner General for Refugees and Stateless Persons, disponibil la www.cgrs.be/sites/default/files/brochures/brochure_unaccompanied-foreign-minor_2017_english_0.pdf, accesat la 30 octombrie 2018. („Ghid pentru minorii neînsoțiți care solicită azil în Belgia", Comisarul general pentru refugiați și apatrizi)
- Consiliul Europei (2010), *"Life Projects for unaccompanied migrant minors - A handbook for front-line professionals"*, realizat de Drammeh L., Publicație a Consiliului Europei, Strasbourg. („Proiecte de viață pentru minorii migranți neînsoțiți - un manual pentru profesioniști de primă linie")
- Consiliul Europei (2017a), *"Thematic report on refugee and migrant children"*, SG/Inf(2017)13, Reprezentantul special al Consiliului Europei al secretarului general pentru migrație și refugiați, 10 martie 2017. („Raport tematic privind copiii refugiați și migranți")
- Consiliul Europei (2017b), *Internet literacy handbook. Supporting users in the online world*, Publicația a Consiliului Europei, Strasbourg. (Manual de alfabetizare pentru utilizarea internetului. Sprijinirea utilizatorilor din lumea online)
- Consiliul Europei (2017c), *"Age assessment: Consiliul Europei member states' policies, procedures and practices respectful of children's rights in the context of migration"*, realizat de Wenke D., Publicația a Consiliului Europei, Strasbourg. („Evaluarea vârstei: politicile, procedurile și practicile statelor membre ale Consiliului Europei care respectă drepturile copiilor în contextul migrației)
- Consiliul Europei (2018a), *"Child-friendly information for children in migration"*, raport conferință masă rotundă, Strasbourg, 29 și 30 noiembrie 2017, Publicația a Consiliului Europei, Strasbourg. („Informații pe înțelesul copiilor pentru copiii în situație de migrație")
- Consiliul Europei (2018b), *"Child-friendly information for children in migration, 'What do children think?'"*, realizat de Marku K., Publicația a Consiliului Europei, Strasbourg. („Informații pe înțelesul copiilor pentru copiii în situație de migrație. Ce cred copiii")
- Defence for Children-ECPAT, Olanda (2011), *"Core standards for guardians of separated children in Europe: goals for guardians and authorities"*. („Standarde de bază pentru tutorii copiilor separați din Europa: obiective pentru tutori și autorități")
- Faizi A., Meichker F. and Bearboz (2014), *Je peux écrire mon histoire*, Mediapop Editions, Mulhouse. (Eu pot să-mi scriu istoria)
- FRA (2014), *Guardianship for children deprived of parental care*, European Union Agency for Fundamental Rights, disponibil la https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/docs/guardianship_for_children/guardianship_for_children_deprived_of_parental_care_en.pdf, accesat la 30 octombrie 2018. (Tutela pentru copiii privați de îngrijirea părinților, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene)
- FRA (2018), *"Age assessment and fingerprinting of children in asylum procedures. Minimum age requirements concerning children's rights in the EU"*, European Union Agency for Fundamental Rights, disponibil la <http://fra.europa.eu/en/publication/2018/minimum-age-asylum>, accesat la 30 octombrie 2018. („Evaluarea vârstei și amprentarea copiilor în procedurile de azil. Cerințe de vârstă minimă privind drepturile copiilor în UE ", Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene)

- FRONTEX (2015), *VEGA manual: children at airports*, European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union, Warsaw. (Copiii la aeroporturi, Agenția Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operaționale la Frontierele Externe ale statelor membre ale Uniunii Europene, Varșovia)
- Gaultier S., Demazure G. și Pinsault N. (2017), *„Dealing with difference: a scoping review of psychotherapeutic interventions with unaccompanied refugee minors”*, European Child & Adolescent Psychiatry Vol. 12. („Abordarea diferenței: o revizuire de abordare a intervențiilor psihoterapeutice în cazul minorilor refugiați neînsoțiți”, Psihiatrie europeană pentru copii și adolescenți)
- Gernet S. (2015), *„Passions ordinaires’ des jeunes mineurs isolés étrangers: l’exemple de la pratique sportive comme processus de transformation identitaire”*, Jeunes et Mineurs en Mobilité/Young People and Children on the Move Vol. 1.
- Guerra V. și Brindle D. (2017), *„Promoting the social inclusion of migrant children and young people: the duty of social services”*, European Social Network, Social Service in Europe. („Promovarea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor migranți: datoria serviciilor sociale”, Rețeaua socială europeană, Serviciul social în Europa.)
- Henriques A. și Lyamouri-Bajja N. (2018), *„STEP-by-STEP together. Support, Tips, Examples and Possibilities for youth work with young refugees”*, Publicația a Consiliului Europei, Strasbourg. („PAS CU PAS împreună. Suport, sfaturi, exemple și posibilități pentru munca tinerilor cu refugiații tineri ”)
- Hjern A. (2016), *„Implementing a holistic paediatric age assessment in a hostile political environment - The Swedish story”*, conference report “Best practice for refugees”, Berlin, 6 și 7 iunie 2015, Deutsche Sektion der Internationalen Ärzte für die Verhütung des Atomkrieges (IPPNW), pp. 38-43. („Implementarea unei evaluări holistice a vârstei copiilor într-un mediu politic ostil - povestea suedeză”, raport de conferință „Cele mai bune practici pentru refugiați”)
- Observatorul internațional al justiției juvenile (2016), *„Can you hear me? Participation of children in juvenile justice: a manual on how to make European juvenile justice systems child-friendly”*. („Mă auziți? Participarea copiilor la justiția juvenilă: un manual privind modul în care sistemele europene de justiție pentru copii pot fi pe înțelesul copiilor”)
- Consiliul pentru refugiați din Irlanda (2013), *„Seeking asylum in Ireland: a guide for children and young people”*, Dublin, disponibil la www.irishrefugeecouncil.ie/wp-content/uploads/2013/05/IRC-Video-Guide-for-Young-People-1.pdf, accesat la 29 octombrie 2018., („Cerere de azil în Irlanda: un ghid pentru copii și tineri”)
- Kohli R. (2014), *„Protecting asylum seeking children on the move”*, Revue Européenne des Migrations Internationales Vol. 30. („Protecția copiilor în situație de migrație care solicită azil”)
- Lloyd McGarry S. (2017), *Emergency within an emergency: the growing epidemic of sexual exploitation and abuse of migrant children in Greece*, the Harvard FXB Center for Health and Human Rights, Cambridge. (Urgența în caz de urgență: epidemia în creștere a exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale asupra copiilor migranți în Grecia, Centrul pentru Sănătate și Drepturile Omului Harvard FXB)
- Pastoor de Wal L. (2015), *„Unaccompanied young refugees from uprooting to resettlement in Norway: the crucial role of schools in enhancing well-being, adaptation and integration”*, Jeunes Mineurs en Mobilité/Young People and Children on the Move Vol. 1. („Tineri refugiați neînsoțiți de la dezrădăcinare la reintegrare în Norvegia: rolul crucial al școlilor în îmbunătățirea stării de bine, adaptare și integrare”, Tinerii și copiii în mișcare)
- Piano Accoglienza (2016), *„Tavolo di coordinamento nazionale sui flussi migratori non programmatici”*, Ministero dell’Interno.
- Rozzi E. (2008), *„The situation of EU and non-EU separated children in Italy”*, E-migrinter Vol. 2. („Situația copiilor separați din UE și din afara UE în Italia”)
- Save the Children (2017a), *„Children come first: intervento in frontiera”* disponibil la <https://www.savethechildren.it/cosa-facciamo/progetti/children-come-first-intervento-frontiera>. (Copiii în primul rând-intervențiile la frontieră)
- Save the Children (2017b), *„Atlante dei minori stranieri non accompagnati”*, disponibil la www.savethechildren.it/sites/default/files/AtlanteMinoriMigranti2017.pdf, accesat la 29 octombrie 2018.
- Programul Copiii separați în Europa (2012), *„Position paper on age assessment in the context of separated children in Europe”*, Mai 2012. („Document de poziție privind evaluarea vârstei referitor la copiii separați din Europa”)

- Terres des Hommes (2017), *“Guida al Modello FARO Salute mentale e supporto psicosociale a minori migranti non accompagnati e a famiglie con bambini in prima accoglienza.”*
- Touzenis K. (2006), *Unaccompanied minors. Rights and protections*, XL Edizioni, Roma. (Minorii neînsoțiți. Drepturi și protecții)
- UNHCR/UNICEF/Comitetul internațional de salvare (2017), *“The way forward to strengthened policies and practices for unaccompanied and separated children in Europe.”* („Calea de urmat către politicile și practicile consolidate pentru copiii neînsoțiți și separați din Europa“)
- UNHCR (2008), *“Guidelines on determining the best interests of the child”*, disponibil la www.unhcr.org/4566b16b2.pdf, accesat la 29 octombrie 2018
(„Orientări privind stabilirea interesului suprem al copilului“)
- UNHCR (2016), *“Your asylum procedure in Austria”*, UNHCR Austria and Federal Office for immigration and Asylum, disponibil la www.unhcr.org/dach/wp-content/uploads/sites/27/2017/02/AUT_UNHCR-UMF_D_E_2016.pdf, accesat la 29 octombrie 2018. („Procedura dvs. de azil în Austria”, UNHCR Austria și Oficiul Federal pentru Imigrație și Azil)
- UNHCR (2018), *“Desperate journeys - January 2017 to March 2018”*, Martie 2018, disponibil la <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/63039> accesat la 29 octombrie 2018
(Călătorii disperate - ianuarie 2017 - martie 2018)
- UNICEF (2017a), *“Sperduti. Storie di minorenni arrivati soli in Italia”*, Mai 2017, CNR-IRPPS, Roma.
- Vettolina G. G. (2015), *I minori stranieri non accompagnati in Italia. Sfi de e prospettive*, McGraw-Hill Education, Milano.
- World Health Organisation (1998), *“Health promotion glossary”*, Geneva. (Glosar pentru promovarea sănătății)
-

Plin de sfaturi practice, exemple de practică promițătoare și întrebări pe care copiii le-ar putea avea cu privire la drepturile lor, acest manual oferă îndrumare și idei asupra cărora se poate reflecta pentru profesioniști și voluntari, despre cum să discute cu copiii neînsoțiți, separați și însoțiți în migrație, cu privire la drepturile lor și la procedurile care îi afectează. Acest manual prezintă modalități și metode de a comunica despre standardele actuale și drepturile copiilor și modalități de îmbunătățire a practicii asigurând accesul copiilor la informații inteligibile care îi ajută în călătorie.

Realizată de Divizia pentru Drepturile Copilului pentru a consolida accesul la drepturi și proceduri pe înțelesul copiilor, la realizarea acestei lucrări au participat în calitate de co-autori practicienii care lucrează cu copiii aflați în situație de migrație în statele membre ale Consiliului Europei și lucrarea integrează recomandările făcute de copii în timpul consultărilor care au avut loc în cinci state membre.

RON

www.coe.int

Consiliul Europei este organizația lider în domeniul drepturilor omului pe continentul european. Aceasta include 47 de state membre, inclusiv toate statele membre ale Uniunii Europene. Toate statele membre ale Consiliului Europei au semnat Convenția Europeană a Drepturilor Omului, un tratat conceput să protejeze drepturile omului, democrația și preeminența dreptului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului supraveghează punerea în aplicare a Convenției în statele membre.

